

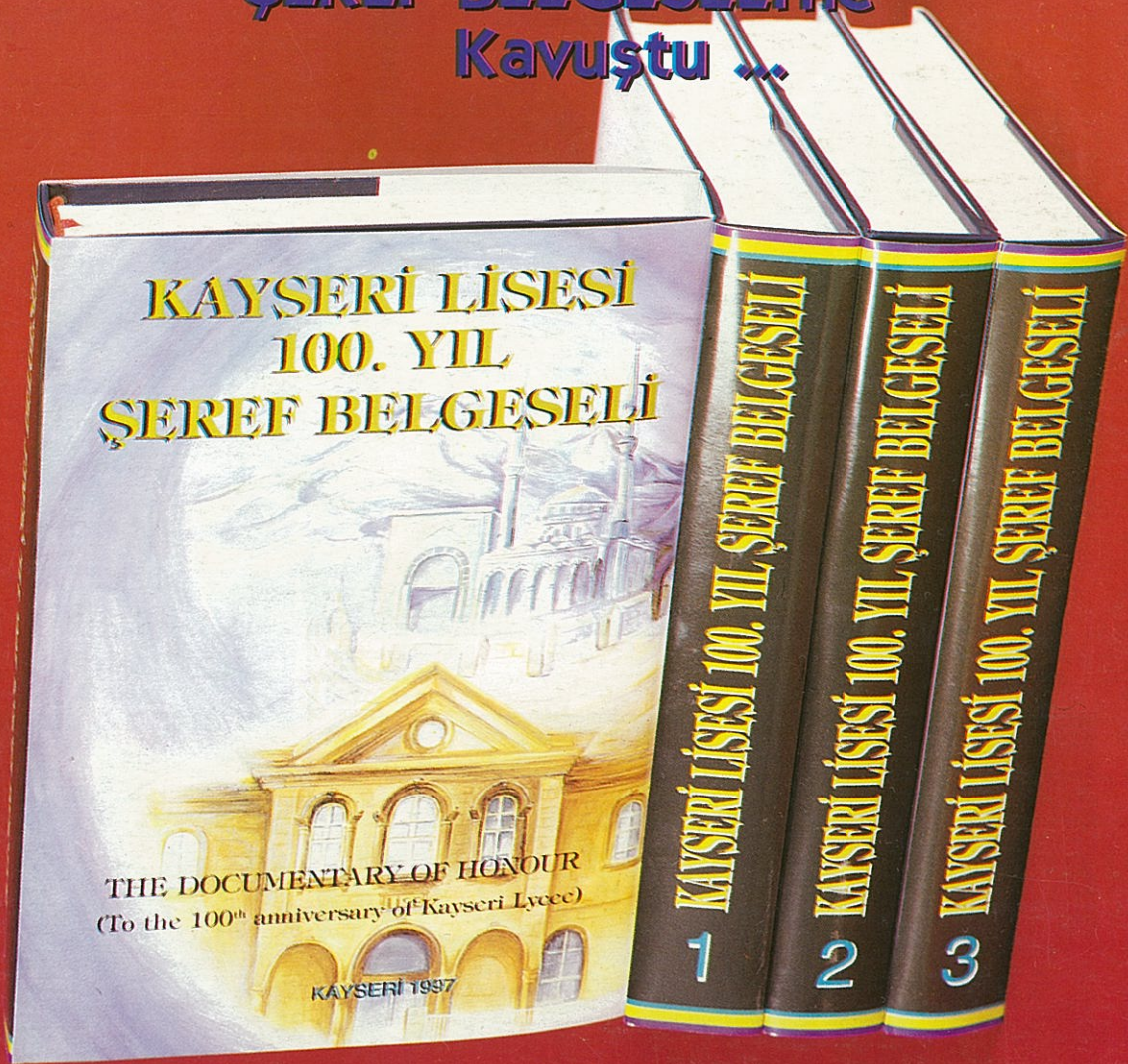

KAYSERİ LİSESİ

Yıl: 4 Genel Sayı: 12 Mayıs 1997 Fiyatı: 80.000 TL

DERGİSİ

Kayseri Liseliler ve Kayserililer
KAYSERİ LİSESİ 100.YIL
ŞEREF BELGESELİ'ne
Kavuştular ...

Cumhuriyet Meydanında Büyükşehir Belediyesi Mehter Takımı gösteri yaptıktan, halk ve basın mensuplarına Okul Müdürü Gençosman Mart ve Müdür Yardımcısı Yusuf Özmerdivenli Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgesi'ni tanıtıcı konuşmalar yaptı.

K a y s e r i L i s e s i

İçindekiler .....

Kayseri Lisesi Dergisi
Kayseri Lisesi Kültür
Edebiyat Kolu
Yayın Organıdır

Yıl: 4 Genel Sayı: 12
1996-1997 Öğretim Yılı
Sayı: 6
MAYIS 1997
Fiyatı: 80.000 TL

SAHİBİ

Gençosman MART
Okul Müdürü

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Yusuf ÖZMERDİVENLİ
Fizik Öğr. ve Müd. Yrd.

YAYIN KURULU

Yusuf ÖZMERDİVENLİ
Fizik Öğr. ve Müd. Yrd.

Süleyman AYDIN

Edebiyat Öğr. ve Müd. Yrd.

Nihat POLAT

6-G 9663

Kadir ÖZDOĞAN

Yab. Dil 2/A 4

Buket KİP

Yab. Dil 1/B98

ŞEÇİCİ KURUL

H.Meral GÜNEŞ

Edebiyat Öğretmeni

Serife ÖZTÜRK

Edebiyat Öğretmeni

Aysun KOCAOĞLU

Yab.D.2/A

Mesude DURSUN

Yab.D. 2/B

Harun EMEKLİOĞLU

Yab. D.2/A

Elif ÖZRAHAT

Yab.D. 1/E

O. Sıtkı DİZDAR

Yab.D. 2/A

Seza ŞEKERCİ

6/H

Haberleşme Adresi:

Kayseri Lisesi Dergisi

PK. 246

Tel: 222 89 04 • 231 13 62

KAYSERİ

Dizgi-Baskı

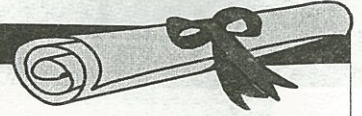
NETFORM

Matbaacılık Ltd. Şti

Tel: 320 92 64 - 65 - 222 22 63

Orta Sanayi Anatahir karşısı Tofaş Özarlar önü KAYSERİ

SUNUŞ	2	TRAFİK CANAVARI	31
KAYSERİ VE KAYSERİ LİSESİ	3	Ali Manat	
Mevlüt Çetinkaya		KADER ARKADAŞIM	31
KAYSERİ LİSESİ	4	Mihriban Kalkan	
Doç. Dr. Şükrü Karatepe		İSTİYORUM KI	32
KAYSERİ LİSESİ	5	Mehtap Kaynakçı	
Mehmet Güler		YALNIZIM	32
KAYSERİ LİSESİ	6	Sibel Uslu	
İsmail Bozkurt		MATEMATİK (Baş Belası)	32
YAŞLANDIKÇA GENÇLEŞMEK	7	Emine Toktay	
Gençosman Mart		UMUT İŞİĞİ	33
MAZİ VE İSTİKBALLE İÇ İÇE YAŞAMAK	8	DOST	33
İrfan Tekiner		Menşur Kapdan	
KAYSERİ LİSESİ 100. YIL ŞEREF		MESKEN	33
BELGEŞELİNİN HİKAYESİ	9	Şule Yücel	
Yusuf Özmerdivenli		RÜYALARIM	33
BAYRAMLAR	12	Sermin Dik	
KAYSERİ'DE MANİFATURA		GARIPLER OCAĞI PANSİYON	34
MALLARI VE MANİFATURACILIK	14	Rifat Kel	
BİZ VE DİLİMİZ	17	BAHAR GELİYOR	34
Fatma Uslucan		Betül Emre	
SEVGİ	17	KOŞ YAKALARSIN	34
Akkadın Şahin		Hikmet Karabucak	
ANNEM	18	BİR BULUT İKİ SERÇE	35
Diek Elturan		Filiz Aslantaş	
İLK VE SON TREN	18	ON'LU BİLMECELER	36
Serkan Aydemir		Demet Kırbaç	
İMTİHAN	19	SEVGİLİYE	36
Rezzan Ayata		Sevilay Atıcı	
GEÇ KALMAMALIZI!...	19	DUVAR YAZILARI	37
Cennet Türk		Emine Toktay-Ebru Öztaş	
GÜNAYDIN GENÇLER	20	Sema Küçükçökmeç	
Ebru Özer		ZİPİR BİLMECELER	38
HAYAT	20	GARİP BİLMECELER	39
Hürmet Söylemez		BİLMECELER	40
İÇİNDE KALDI	21	Ozlam Avcı	
Hatice Arslan		BULMAÇA	41
YOK OLUYORUM	21	İKİ YÜZLÜ YAZI	42
Ayça Aktürk		ANNEME	42
DİKKAT... DİKKAT...	21	Figen Coşkun	
Buket Kip		SÖZ OLA	42
GELNE ÖLÜR SON DEFA	22	ARE YOU OLD ENOUGH?	43
Sinem Demircan		ARE YOU OLD ENOUGH?	43
HAYAT ÇİLESİ	22	Hafize Doğan	
Fatih Bulut		ESRARENGİZ BİR OLAY	44
KİN	22	Mehtap Kaynakçı	
Şükriye Şipahioğlu		KOPYA VEEER!	44
ÖĞRET ÖĞRETMENİM	23	Sibel İmamoğlu	
Hatice Arslan		ANNE	45
İŞİTEMESEM D	23	TUTAMADIM SENİ	45
Murat Temel		Selver Taşgüzel	
UNUTTUGUM ŞEY	23	SEVGİ GOZYAŞLARI	45
Erhan Cansız		Hüseyin Gökdoğan	
GOZYAŞLARI	24	BAKIŞ	45
Birsen Kızılkaya		M.G.	
DEĞMEZ	24	DOĞUNUN GÜZEL YÜZÜ	46
Hale Civelek		Pelin Ayhan	
MERHABA	24	ESKİ EV	47
Şerife Sarıhan		Seher Üstündoğ	
AĞLAMAK	24	YAZ ORTASINDA BAHAR DÜŞÜ	47
Akkadın Şahin		Elif Özrahat	
GİTME	25	SAKARYA TÜRKÜSÜ ÜZERİNE	49
Gülsüm Çağsık		Harun Aydın	
HAYALLERİM VAR	25	BÜYÜK VUSLAT GERÇEKLEŞTİ	50
Ülkü Karakoç		KAYSERİ LİSESİ İÇİN NE DEDİLER	51
İŞTE YALNIZLIĞIM	25	KAYSERİ LİSESİ KÜLTÜR FAALİYETLERİ	52
Derya Gelgi			
SİGARASIZ BİR DÜNYA	26		
YAŞAMAK NEDİR?	30		
Çiğdem Yıldırım			
ÖĞRENCİNİN HAVA DURUMU	30		
Özlem Çoban			
LİSELİ TABULARI YIKIYOR MU?	30		
YILDIZLARIN ALTINDA	31		
Asuman Çakar			

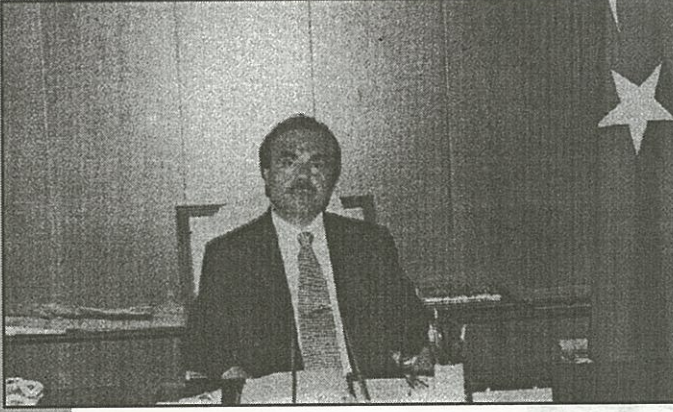
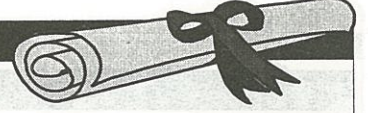

Sunuş

Bu sayımın sunuş yazısında

*“KAYSERİ LİSESİ 100. YIL ŞEREF BELGESELİ”ni
tanıtacaktık. KAYSERİ LİSESİ 100. Yıl Şeref Belgeseli’ni
anlatmaya sayfalar yetmez. Onun için belgeseli görüp
tanımaya davet ediyoruz.*

Yayın Kurulu

Mevlüt Çetinkaya

Kayseri Valisi

Eğitim ve öğretimin kişiler hayatındaki ve sonuç olarak da milletler tarihindeki önemi ortadadır. Yüz yıllar boyunca, eğitime önem veren milletlerin daima dünya liderliğini üstlendikleri de hem tarihte hem de günümüzde bir gerçek olarak karşımızda duruyor.

Türk tarihinde bakıldığı zaman da, eğitimin düzenli, ilmî ölçülere dayanan, gerçekçi ve kültür yapımızla bütünleştiği zamanlarda dünyaya hükettiğimiz görülecektir. Son cihan devletimiz olan Osmanlı Devleti bunun en son ve en güzel örneklerinden birisidir.

Eğitimin önemini bilen ve bu memleketimizin en ücra köşelerine kadar ulaştırmaya çalışan ecdadımız da, en zor zamanlarında bile, eğitim yuvalarımız olan okullarımızın açılması için büyük gayret göstermiştir.

Günümüz Türkiye'sinde, ecdadımız Osmanlının bıraktığı ve ayakta durarak hâlâ gençleri yetiştirmeye devam eden orta öğretim kurumlarının sayısı parmakla sayılabilecek kadar azdır. Bu nadir okullardan birisi olarak Kayseri Lisesi'nin, ilimize vurulmuş bir mühür gibi duran varlığı, bize hem gurur veriyor hem de tarihin derin ve fedakarlık taşıyan izlerini hatırlatan bir abide olarak geçmişe bağımızı sağlıyor. Kayseri için de, büyük öneme sahip ola-

rak bulduğumuz Kayseri Lisesi'nin şeref dolu geçmişi içerisinde, gencecik son sınıf öğrencilerinin Sakarya Savaşı'nda tamamının şehit düşmesi, taşıdığı en fedakârane ve aziz bir hatıradır. Türkiyemizin hiçbir okulunun böyle bir şeref sahifesine sahip olmaması, kayseri Lisemizin büyüklüğünü bir kez daha göstermektedir.

Bizlerin de bu şehit çocuklarımızın hatırasını müşahhas bir şekilde yaşatacak olan abidelerini yaptırmanın önemli bir vefa borcumuzdur. Bu konuda zaten okulumuz tarafından başlatılmış olan çalışmaları da destekliyoruz.

Günümüzde de yapılan çalışmalarını ve başarısını takdirle takip ettiğimiz Kayseri Lisesi öğretmen ve öğrencilerini, Kayseri Lisesi ve Kayseri Liseli geleceğinin mümtaz birer temsilcileri olarak görüyoruz.

Kurumların geçmişleri ile ilgili olarak yapılan ve belgelere dayanan çalışmalar, geçmişle bugünü ve yarını birbirine bağlayan önemli vesikalardır. Kayseri Lisesi Belgeseli de, hem kapsadığı zaman hem de teknik detayı ile eğitim tarihimiz ve Kayseri Kültür Tarihi'nin tesbiti açısından oldukça önemlidir. Bu vesile ile böyle bir belgeseli hazırlayarak bizlere kazandıran okul yönetimini ve bu zahmetli çalışmada emeği geçen tüm öğretmen ve öğren-

cilerimizi tebrik ve takdir ediyorum.

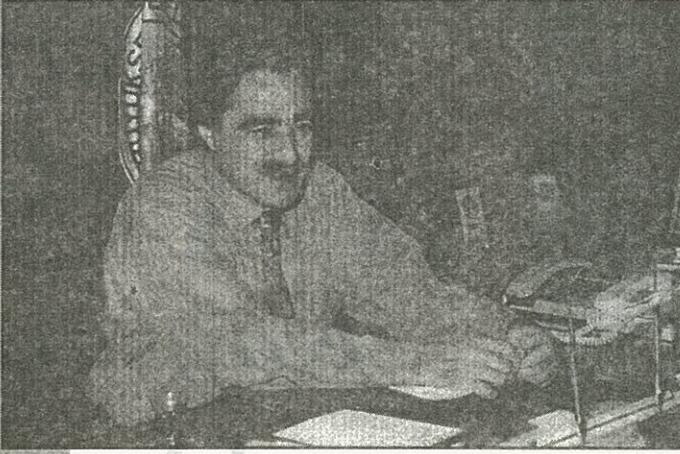
Geleceğimizin teminatı olan sevgili gençler, Kayseri Liseliler;

En dar manası ile bu okul, daha geniş manası ile Kayserimiz, memleketimiz, devletimiz yakın gelecekte sizlerin ellerinde olacaktır. Bu bir emanettir. Bu emaneti biz, bizlerden öncekilerden aldık ve bugünlere getirdik. Sizler de bizlerden alacaksınız ve sizlerden sonrakilere teslim edeceksiniz.

Bu kutsal emanet, sadece korunmayı değil, alındığı durumdan daha da ileri bir seviyede teslim edilmeyi gerektirir. Dolayısıyla, çalışmalarınız da bu yönde olmalıdır. Ve her zaman şu soru sorulmalıdır: Ben devletim ve milletim için neler yapabiliyordim, neler yaptım?

Bu sorunun cevabını tam bir ruh huzuru ve gönül rahatlığı ile verdiğin gün, hem ecdadın hem de senden sonraki neslin sana rahmet okuyacaktır.

Sevgili gençler, zaman zaman karşılaşacağınız zorluklar sizi yıldırmasın, ümitsizliğe düşürmesin. Sen her türlü güçlüğü yenecek, her türlü engeli aşacak güç ve kudrettesin. Zira Büyük Ata'nın da dediği gibi "Muhtaç olduğun kudret damarlarındaki asil kanda mevcuttur".

Doç. Dr. Şükrü Karatepe

Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanı

Kayseri Lisesi

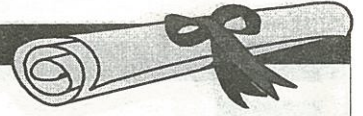
Kayseri Lisesi Orta Anadolu'nun en eski ve köklü eğitim kurumlarından birisidir. Sadece Kayseri'ye değil, çevresindeki illere de hizmet vermiş olan bu eğitim müessesesi memleketimizin siyasi, iktisadi ve sosyal hayatında etkili çok değerli insanlar yetiştirmiştir.

Kayseri Lisesi tarihimiz bakımından da önemli roller oynamış bir kurumdur. Bir dönem mezunlarının çoğunu vatan müdafasında şehit verdiği bilinir. Böylesine değerli bir tarihe sahip ikinci bir lise bulabilmeniz imkansızdır.

Kayseri Lisesi'nin daha sonraki dönemlerde yetiştirdiği insanlar, her bakımdan memleketimizin gelişmesine yardımcı olmuşlardır. Kayseri Lisesi'nde ben de dört yıl okudum. Ortaokul son sınıfı ve üç yıllık lise öğrenimimi Kayseri Lisesi'nde yaptım. Kay-

seri Lisesi'nde geçen yıllarım kişiliğimin oluştuğu dönemlerdir. Burada gerek öğretmenlerim, gerek arkadaşlarım, gerekse lisemin tarihi ve kültürel atmosferi içerisinde yaşadığım günler daha sonraki yıllarımda dünya görüşümün şekillenmesinde önemli rol oynamıştır.

Kayseri Lisesi bugün de her zamanki gibi tarihine layık bir şekilde çocuklarımızı yetiştirmekte ve ülkemizin geleceği için onları hazırlamaktadır. Kayseri Lisesi inanıyorum ki, önümüzdeki yıllarda da memleketimizin siyasi ve iktisadi hayatında önemli mevkilere gelecek öğrenciler yetiştirmeye devam edecektir. Bu köklü eğitim kurumuna nice uzun yıllar, burada çalışan öğretmenlerimize ve tüm öğrencilerimize eğitim hayatında başarılar diliyorum.

Mehmet Güler

Melikgazi Kaymakamı

Vatan ve millet hizmetinde binlerce gence ilim ve irfan kaynağı olmuş, tarihi, kültürel ve sanat eserlerini bünyesinde toplayan güzel Kayseri'mizin adeta simgesi, bayrağı haline gelmiş kültür abidemiz "Kayseri Lisesi"nin 100. Kuruluş Yıldönümünü yapılan törenlerle coşkuyla kutluyoruz.

Bu süre içerisinde Cumhurbaşkanını dahil birçok devlet adamı, yönetici, sanayici, mühendis, doktor, hakim, milletvekili, ilim adamı, öğretmen, müteahhit, işçi, çiftçi, şair, yazar v.s. gibi değerli insanlar bu bilim yuvarından yetişmiş ve yurdumuza hizmet etmişlerdir.

Tarihi binası, kütüphanesi, panسیونu, kapalı spor salonu ile Kayseri Lisesi bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da gençlerimizin eğitim ve öğretimine gerekli katkıyı yapacak, gençlerimizi 21. asrın teknoloji ve bilim çağının gereklerine göre yetiştirecek, eğitimin esas gayesi olan insanın mutluluğu mutlu insanların oluşturduğu toplumun refahını sağlayacaktır. Eğitim; gelecektir, geliştirmektir, yenilemektir, güçlenmektir.

13 Eylül 1893 tarihinde kurulan Kayseri Lisemiz 1895-1896 öğretim yılında öğrenci sayısı 60 olup aynı yıl 8 mezun verdiği halde, 1992-

1993 öğrenim yılında 3542 öğrencisi idareciler dahil 100 öğretmeniyle ilimizin en eski ve en büyük liselerinden birisidir. Müzeciliğin temelinin atılması, modern sporların kuruculuğu, basın-yayın hayatında öncülük, 1920-1921 öğretim yılında tüm son sınıf öğrencilerinin Sakarya Muharebesinde şehit düşmeleri, bu sebeple o yıl okulun mezun vermemesi, aziz Atatürk'ün eşleri Latife Hanımla olukulu ziyaretlerinde okulun hatıra defterine 14.10.1924'de yazdıkları ve imzaladıkları "Kayseri Lisesi'ni müdürü ile muallimleriyle, bütün talebesi ile Cumhuriyetin ateşli, feyizli bir ocağı bulduk" ifadesi Kayseri Lisesi'nin şeref hanesinde yer almış önemli olaylardır.

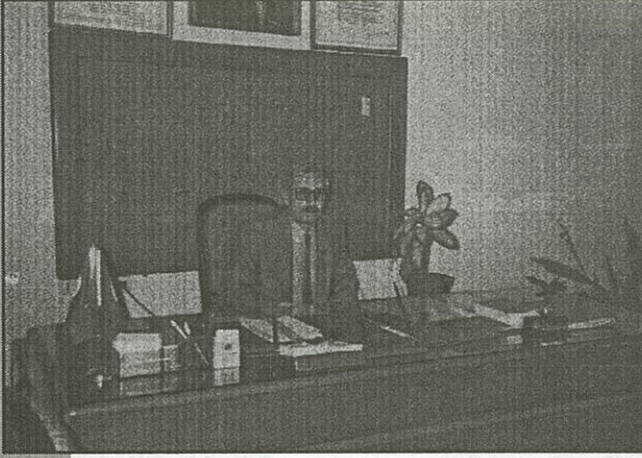
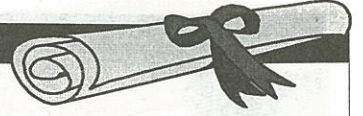
İstiklal mücadelesinin en karanlık günlerinde Ulu Önder Mustafa Kemal Kayseri'ye geldi ve memleketin mukadderatı hakkında Kayserili vatanseverlerle bu çatı altında konuştu ve önemli kararlar alındı. Bu tarihi bina Türk çocuklarına vatan, millet, bayrak sevgisi hislerini yudum yudum içirdi.

Tarihi yönden öğrenci adedi yönünden, birçok hizmetlere öncülük etmesi, eğitimi ve öğretim hizmetlerindeki başarısı yönünden en büyük ve en eski okulumuz olan Kayseri Lisesi'nin bu tarihi önemi ve büyük-

lüğüne uygun olarak ve daha iyi hizmet vermesi yönünden büyük bir onarımdan geçirilmesi, bilgisayar laboratuvarının kurulması, diğer ihtiyaç ve eksikliklerinin karşılanması her kademedeki idarecilere, hayırsever Kayseri halkına ve hepimize düşen bir görevdir.

Lisemizde bugüne kadar hizmet eden seçkin idareci, öğretmen, öğrencilerini ve diğer personelini bu yıl mezun olacak öğrencilerimizi içtenlikle kutluyor, hayatta olmayan mensuplarına ALLAH'tan rahmet diliyorum. Lisemizde bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da Atatürk ilke ve inkılaplarına yürekten bağlı, büyüklerini sayan, küçüklerini seven, yurdunu, bayrağını, istiklalini her şeyden üstün tutan, bilgi ve teknoloji çağını yaşatacak, cumhuriyetimizi yüceltip, toplumumuzu çağdaş uygarlık seviyesinin üzerine çıkaracak, insanların ve topluluğunun refah ve mutluluğunu düşünen iyi yurttaşlar yetişeceğine inanıyorum.

İlçemde yer alan bu güzide eğitim ve öğretim yuvasının başarılarla dolu olarak daha nice yüzyıllar ülkemize hizmet vermesini diliyorum. Eski ve yeni değerli yönetici, öğretmen, öğrenci ve tüm mensuplarına saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

İsmail Bozkurt
Kayseri İl Milli Eğitim Müdürü

Kayseri Lisesi

Tarih ve her geçen gün eğitimin insanların ve milletlerin hayatındaki önemini açık bir şekilde göstermiştir ve göstermektedir.

Bir milletin yaşayış, örf, adet ve gelenekleriyle eğitimi gerçekçi bir şekilde sürdürdüğü ve uygulandığı takdirde, o milletin cihan devleti olmaması için hiç bir sebep yoktur.

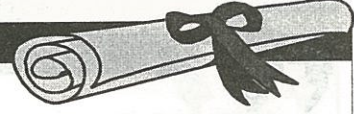
Kayseri Lisemiz de bir asrı aşan ömrü boyunca daima milletimizin ve eğitim camiamızın mümtaz bir örneği olmuştur. 1893'te bir fidan olarak Orta Anadolu'nun bağrında yeşeren Kayseri Lisemiz, yetiştirdiği her bir mezunu ile, toprağa ince damarları ile kök salan ve her geçen yılla daha da güçlenen çınarlar gibi

kök salmış ve bugün Anadolu'nun en ücra köşeleri ile dünyanın dört bir yanına yayılmıştır.

Bir kurumun mevcut önemi kadar geçmişinin bilinmesi de gereklidir. Toplumlar ancak tarihleri ve tarihleri boyunca taşıdıkları idealleri ile vardır. Bu belgesel de hem Kayseri'mizin hem de Kayseri Lisemizin şerefle dolu olan geçmişini ortaya koymasına bakımından önemlidir.

Böyle bir belgeselin hazırlanmasında emeği geçen değerli meslektaşlarımı ve sevgili öğrencilerimizi tebrik ediyorum.

Gençosman MART
Kayseri Lisesi Müdürü

Yaşlandıkça Gençleşmek

Milletlerin ve devletlerin, dünya üzerindeki varlıklarının ve ağırlıklarının önemli ölçütlerinden birisi de, sahip oldukları geçmişleridir.

Büyük Türk Milleti ve kurmuş olduğu cihan devletleri, dünya üzerindeki varlığımızın ve gücümüzün temellerini oluşturur. Böyle bir geçmişe sahip olmak, her millete ve millet ferdi-ne nasip olmadığı, olmadı için, milletimizle ve tarihimizle övünüyor, gurur duyuyoruz.

Milletleri bir arada tutan; geçmişin hatırasını taşıdığı gibi, geleceğe ait emelleri de barındıran kurumları ve kurumların da kendi alt birimleridir. İşte Kayseri Lisesi, büyük göç diyebileceğimiz, Anadolu'ya göç sonrasında ve son cihan devletimiz Osmanlı Devleti'nin, son asrına denk gelen zamanlarda hayata geçirilen bir kurumumuzdur.

Kayseri Lisesi, yıkımlar zamanında ve yıkıntılar içinde ortaya çıkarılan büyük idealin, Anadolu'daki sembolüdür.

Bu gün, bir mensubu olmakla kendimizi bahtiyar hissettiğimiz Kayseri Lisesi, kurulduğu 1893 yılından bu zamana kadar, bir cihan devletinin yıkılışını görmüş, şimdi tatlı bir nostalji olan padişahlık yıllarını yaşamış, meşrutiyetin heyecanı hissetmiş, büyük milletimizin; titreyip kendisine dönerek ve kimseden bir şey ummayarak, "Ya İstiklâl ya ölüm" kararlılığı ile yola çıktığı Kurtuluş Savaşı'nı kendi damarlarında hissetmiş ve kendi üzerine düşen görevini, sırası geldiğinde, bir hastanın damarlarından ölümü pahasına enjektörle çekilen kan misali, sınıflarından gençlerini çekerek cepheye göndermiş, hepsinin şehadet haberini kalın taş duvarları arasına, acılı ama gururlu olarak gömmüş, düşmanın engel tanımayan tecavüzünde yokluğu rağmen iman ve var olma direnciyle kendisini milletine Meclis olarak hazırlamış, yeniden dirilişin meyvesi olan Cumhuriyet rejiminin uygulayıcısı, kolları ve sahiplerinden birisi olmak şerefine erişmiş, yıllar kendisini yormak yerine, adeta zaman içinde zamanı tersine işleterek her geçen gün gençleşmiş, bu gün sayısız on binlerle ifade edilebilen sayıda insanımızı toplumumuza kazandırmış ve kazandırmaya devam etmektedir.

Kayseri Lisesi, çorak Anadolu'nun ortasında, mümbit bir bahçe olmuş, bu gün, her biri adına abideler diktiğimiz, birçok devlet adamını, bürokratu, teknokratu, sanatçıyı, sanayi-ciyi, müteşebbisi hâsılı, her meslek ve sahada

"münevverlik" vasfına layık olan insanları yetiştirmiştir. Zira, dikkatle bile değil, geliş güzel olarak mezunlar arasında bir göz gezdirildiğinde, başta bir döneme damgasını vurmuş olan, merhum Cumhurbaşkanımız sayın Turgut ÖZAL olmak üzere, yüzlercesini yetiştirdiğimiz abidevi şahsiyetlerimiz görülecektir.

Hızla geçen zaman içinde, bir kısmı ebediyet e intikal etmiş büyüklerimiz yanında, hayatta olan her bir mezunumuz, hâli hazırda, her ne kadar yaşlansalar da, devlet kademelerinin en üst noktalarında olsalar da, bir aile büyüğü olarak hükümseler de, bizim her birisinin hatırlarını, asırlık binamızın koridorlarında, sınıflarında, bahçesinde, yaşlı çınarlarımızın gölgesinde ve nihayet hafızalarımızda sakladığımız sevgili birer çocuklarımızdır.

Kayseri Lisesi, sadece mezunları ile değil, kendi bünyesinde çalışanları ile de dikkate şayan bir okulumuz olarak da yüzümüzü ağırtmıştır. Genç ve toy bir delikanlı olarak okulumuza gelirken, edebiyatımızın şaheserlerinden olan Han Duvarları'nı kaleme alan ve milletinin sevdalısı olan yüreğinde, büyük bir imanla bağlandığı gençliğin, Kayseri Lisesi gençlerin marşını yazan Faruk Rafiz Çamlıbel, Cevdet Kudret gibi sanat ve ilim camiasının birçok önemli ismi de bünyesinde bulundurmış, hem onlarla yetişmiş hem de onları yetiştirmiştir.

Merhum Cumhurbaşkanı Sayın Turgut Özal'ın okulumuza yazmış oldukları bir mektuplarında belirttikleri gibi, "Yüzyıl bir eğitim kurumu için başarılarını isbat etmek ve şerefli bir gelenek oluşturmak için yeterli bir süredir."

İşte bu sürenin, her bir sayfasını, şeref, haysiyet, namus, irfan, iman ve insan cinsinin erdem saydığı faziletlerle dolduran Kayseri Lisesi, kendi geleneğini oluşturmuş olmanın verdiği güven duygusu ile yarınlar da hedefler teşkil etmektedir. Bu günün büyüklerini yetiştirmiş olan okulumuz, yarının da büyüklerini yetiştirmektedir. Her bir gencimiz, inanıyor ve güveniyoruz ki, milletimiz devletimiz ve vatanımız için, Necip Fazıl'ın dediği gibi, "Kimi var?" diye seslenince sağına ve soluna bakınmadan, fert fert "Ben varım!" diyecek nitelik, güven ve gurura sahiptir.

"Mefitûnu olduğum ve üzerinde hayallerim olan ve bir ömrüm bütün meyvesini uğruna tükettim genç evladım;

Nasil ki, milletin bu günlere birden bire gelmemiş ve sen bu günleri kolay bulmadı isen, bu gün bir ferdî olmakla övündüğün kayseri Lisesi'de bu günlere kolay gelmemiştir!

Kayseri liseleşmek, sadece Kayseri Lisesine kayıtlı olmak değildir!

Kayseri Lisesi;

Millet, devlet ve vatan üçlüsünün kıymetini bilen ve bunlardan birisi dahi olmadığı

zaman, hayatının hiç bir kıymet ifade etmediğini idrak ederek, bu üç altın değere sarılan ve sahip çıkan, onların çıkarlarının geçici olarak kendisine zarar veriyor olsa da kendi çıkarları olduğunu bilir.

Kayseri Lisesi;

Tarihi, kendisine kalkan ya da hedef taşı yapmayan ama sevap ve günahları ile tarih şuuru içinde olan, geleceğe ait ümitlerin bu geniş zamanlı tarih hafızası ile oluşturandır,

Kayseri Lisesi;

İlim, iman ve erdemle yola çıkarak, en geniş anlamı ile kainatı anlamının iman; öğrenme ve çözmenin ilimle ve kainata hükmetmenin de erdemle olduğu gerçeğini kavrayarak, bu üçlüden de kesinlikle vaz geçmeyenidir.

Kayseri Lisesi;

Her devirde, geçer akçenin çalışmak olduğunu bilerek, gündelik hayatın telaşında boğulmayan, çevresiyle bütünleşen, uzağı görülen, i ç disipline sahip olandır.

Kayseri Lisesi;

İlim terbiyesi içinde, öğretmeninin kıymetini bilerek ona her zaman ve şart altında saygı duyan, ama milli terakki için gelecek zamanda onu geçmek zorunda olduğunu da unutmuyandır.

Kayseri Lisesi;

Feleğin geçmişte olduğu gibi, gelecekte de kendisini ateşte imtihanında ata'sının da yıllar öncesinden ifade ettiği gibi, "muhtaç olduğu kurdeti damarlarındaki asil kanda" bulandır.

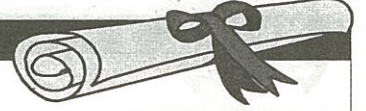
Kayseri Lisesi olmak vasfına sahip olan gencim, geçen bir asırdan fazla süre içinde bizi temsil ettin ve yanıltmadın, bu gün de seni Kayseri Lisesi vasfınla karşımda görmekten bahtiyarım, gelecekte de senin bu vasıflarımdan zerre kadar taviz vermeyeceğinden eminim.

Bir meslek hayatının son günlerine geldiğim şu zaman dilimlerinde, bana, yıllarca seninle olmak bahtiyarlığımı bahşeden Allah'ıma binlerce kere şükrederken, gönül rahatlığı içinde, sadece kendimi değil, şanlı milletimi ve memleketimi de senin kadrişinas ellerine teslim ediyorum.

Bu şanlı koşuda, aldığın emaneti sen de aynı şan ve şerefle tarihin sayfalarına aktaracaksın. Bu şanlı koşuda, aldığın emaneti sen de aynı şan ve şerefle tarihin sayfalarına aktaracaksın.

Bütün emeklerim, yorgun gündüzlerim, uykusuz gecelerim, hâsılı uğruna tükettiğim ömrüm, son zerresine kadar sana helal olsun!

Hayırla yad edilmek temennisi ile...

İRFAN TEKİNER

MAZİ VE İSTİKBALLE İÇ İÇE YAŞAMAK

Genç Türkiye Cumhuriyetinin nüfusunun onüç-ondört milyon olduğu yıllarda, Madrid Büyükelçisi olan üstad Yahya Kemal'e bir vesile ile Türkiye'nin nüfusu sorulur. Şair hiç tereddüt etmeden:

- Türkiye'nin nüfusu elli milyondur, der.

Soruyu yöneltenler hayret ettiklerinde;

- Bunda hayret edilecek ne var? Biz ölülerimizle birlikte yaşıyoruz, cevabını verir.

Bir topluluk geçmişi ile birlikte değilse veya sahip çıkacağı bir geçmişi yok ise millet değildir, sadece bir güruttur. Kayseri Lisesi bu noktadan bakıldığında, milletimizin geçmişine ait izlerinden birisi ve halen varlığını bütün işlevleri ile devam ettiren bir kurum olarak medar-ı iftiharlarımızdandır.

Mezunu olmakla gurur duyduğumuz ve halen bağımızı koparamadığımız lisemizin, bugüne kadar geçmişi de önem taşımaktadır. "Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli" sayısı onbinleri aşan mezunlarımızı bir arada vermesi bakımından önemli bir çalışmadır. Ayrıca bu belgesel, Kayseri Kültür tarihinin de geniş bir özettir. Aradan geçen yüz yılı aşkın süre ve diğer bir çok etken (za-

man içinde yıpranan, tahrip olan / edilen evrak, alfabe değişikliği vs.) düşünüldüğünde belgesel çalışmasının kolay olmadığı ortadadır.

Böylesine zorlu bir eseri, sıradan bir merakın ya da meraklının yapması, hem de hiç üzerine vazife olmadığı ihalde, kolay değildir. Bu ancak bir sevda meselesidir.

Yıllarının bir kısmını okulumuzda öğretmen ve idareci olarak geçirmiş bulunan, her öğreticisi, öğretmeni, sınıfı hasılı her unsuruyla okulumuzu sahiplenen, onun için hiçbir fedakarlıktan kaçınmayan değerli okul müdürümüz Sayın Gençosman Mart ve kendisi de bu okulun değerli mezunlarından olan, halen müdür yardımcılığı görevini yürüten öğretmenimiz Sayın Yusuf Özmerdivenli, Kayseri Lisesi'nde böyle bir çalışmayı, bütün olumsuzluklara ve güçlüklerle rağmen başlatan, iki Kayseri Lisesi sevdalısıdır. Ve bu çalışmada emeği geçen adlarını saymaya başladığımızda uzun bir listesi çıkacak olan diğer idareci ve öğretmen arkadaşlarımız da aynı sevdanın yükünü ve sorumluluğunu taşıyan fedakar insanlarımızdır.

Kayseri Lisesi Belgeseline, maddi destek bulmak da ayrı bir dert olmuştur. Bu noktada da her biri sahasının başarılı isimleri olmuş değerli mezunlarımız, kendi sevdalarını göstermişler ve okulumuzu desteklemişlerdir. Böyle

uzun soluklu bir çalışmaya hiçbir karşılık beklemeden maddi yardımda bulunmuşlardır.

Hazırlanması yılları bulan bu belgesel ile Kayserimiz ve Kayseri Liselimiz geçmişi ile kucaklaşmış, şimdiki gençlerimize de büyük bir şevk kazandırmıştır.

Her bir sayfasında ayrı bir dünyanın gizli olduğu bu belgeseli, yıllarını vererek hazırlayıp, bizlere kazandıran ve emeğini esirgemeyen, gündüz normal mesaisini gecede belgesel çalışmalarını yapan müdür yardımcısı Yusuf Özmerdivenli'yi ve emeği geçen tüm öğretmenlerimizi, öğrencilerimizi samimiyetle ve minnetle tebrik ve takdir ediyor, kendilerine bir Kayseri Lisesi mezunu olarak şükranlarımı sunuyorum. Zira bize yukarıda aktardığımız gibi, ölümüzle-dirimizle yaşadığımızı bir kez daha hatırlatmışlar, bu eserle de ölümsüz hale getirmişlerdir.

İrfan TEKİNER
Eczacı

Kayseri Lisesi Koruma Derneği
Başkanve Okul-Aile Birliği Üyesi

KAYSERİ LİSESİ 100. YIL ŞEREF BELGESELİ'NİN HİKAYESİ

Yusuf Özmerdivenli
Kayseri Lisesi Müd. Yrd.

Beş yıl süren bir çalışma sonunda nihayet elinize ulaşan bu belgeselin ilk tasarımları, 1979-1980'lerde İstanbul Selimiye Kışlası'nda başladı. Yedek subay olarak vatani görevimi yerine getirirken asker olmanın verdiği avantajla ecdadımızın, tarihimizin sanat zenginlikleriyle dolu İstanbul ve Edirne'deki muhteşem eserlerini görmek, incelemek fırsatını bulmuştum. Sanatın, siyasetin, mimarinin doruğa çıktığı günlerden sonraki gelişimin ve değişimin, bugünkü nesle sunuluşunu görmüş, acımasız zaman selinin önünden kurtarılması için izlenen yolu incelemiştim. O güzelim eserlerin geçmişi, gelecek nesillere layığı ile anlatılmaya çalışılmıştı. **Askerlik dönüşü mezunu ve mensubu olmakla gurur, onur ve şeref duyduğum Kayseri Lisesi'ne öğretmen ve idareci olarak atandığım zaman bu muhteşem kültür hazinesinin geçmişini, ne zaman kurulduğunu, ne gibi hizmetler verdiğini, kimleri yetiştirdiğini araştırmaya başladım.** Üzülerek söyleyeyim ki; kapıda asılı levhadaki 1893 tarihinden başka derli toplu bilgi veremediler. İstanbul'daki tarihi eserlerle ilgili kitap, broşür, belge, resim v.b...ni düşündükçe kendi kendime niye Kayseri Lisesi'nin geçmişini geleceğe taşıyan böyle kitaplar yok diye soruyor, belki ilerde kendimin çıkarabileceğini düşünerek teselli buluyordum. **Bugün yılların hayatını gerçekleştirmiş olmanın sevincini yaşıyorum.**

Böyle bir kaynak esere ihtiyaç

bulunduğu, öncülüğünü yaparak; 1982-1983, 1984-1985, 1986-1987, 1990-1991 ve 1992-1993 öğretim yıllarında çıkardığımız beş adet "KAYSERİ LİSESİ YILLIĞI"nı okuyanlardan, görenlerden çok, pek çoklarımızın yazdıkları mektuplardan ve bizzat söyledikleri teşekkür, takdir dolu stayışkâr sözlerden de anlaşılıyor. Eser bundan böyle, Kayseri Lisesi ile ilgili çeşitli konularda konuşmak, yazmak ve düşünmek isteyenlere faydalı olursa sevinirim.

Yerli-yabancı bir çoğumuzun bildiği gibi Kayseri'nin Kışıkapı semtinde tam merkezi yerde muhteşem bir taş yapı vardır. Kayseri İdadisi, Kayseri Sultanisi gibi isimlerden sonra bugünkü haliyle burası KAYSERİ LİSESİ'dir.

Bu muhteşem taş yapı, tarih ve kültür hazinesidir. Çünkü tarih ve kültür hazineleri bir ulusun geçmişinden geleceğine yansıyan, en büyük simgesi ve sancaklarıdır.

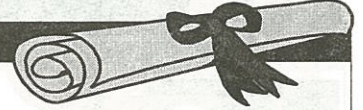
Ancak inanıyorum ki, bu ecdat mirasının gelecek kuşaklara tam ve nöksansız aktarılması, tanıtılması bizim omuzlarımızdaki vebale dayalı birer emanettir.

Bu emaneti muhafaza etmek her Türk'ün asli görevidir. Ömrünü bu binada hizmete adanmış kişilerden biriyim. Bunu yaşam tarzımın bir şansı olarak değerlendiriyorum.

Bilimin, tekniğin yol ve yöntemleriyle Türklüğümüzün varlık gururu olan bu tarih kokan kültür hazinesine sahip çıkalım, geleceğini tesadüflere bırakmayalım.

Çünkü acımasız zaman, hataları affetmiyor. Bu derece önemli bir görev mutlaka birileri tarafından daha fazla zaman kaybedilmeden

yerine getirilmeliydi. Çünkü her geçen gün Kayseri Lisesi eski mezunu ve mensupları teker teker aramızdan ayrılıyor, Hakk'ın rahmetine kavuşuyor. Dolayısı ile Kayseri Lisesi ile ilgili bilgi ve belge de yok oluyordu. 1982-1983 Kayseri Lisesi Yıllığı'nın yankıları ve eski mezunlarımızın 'Niye bizim zamanımızda böyle yıllık çıkarılmadı?' diye sitemleri üzerine Erciyes Dergisi yöneticilerinden değerli arkadaşım Alim Gerçel'in de desteği ile önce 90. yıl olarak düşünüp, sonra gösterilen ilgi ve bütün Kayseri Lisesi mezunlarına ulaşmanın zorluğu ve zaman alacağı düşüncesi ile 100. Yıl Şerefine çıkarmaya karar verdik. Yüzüncü yıla kadar epeyce bilgi, belge ve form toplamıştık. Mesela; Bir öğrencim "Hocam; dedem Kayseri Lisesi'nde öğretmenlik yapmış. Bir çok, Osmanlıca yazılı fotoğraf var. Annem kalabalık etmesin diye sobaya atıyordu. Hocam bunlara meraklı. Ona göstereceğim diye getirdim. İşinize yarar mı?" dedi. Bu resimlerden biri hiç bir yerde yayınlanmamış Faruk Nafiz Çamlıbel'in resmi idi. Bunun gibi bir çok bilgiyi, belgeyi, vesikayı yok olmaktan, acımasız zaman selinin elinden tesadüfen kurtarmıştım. Yine öğrencilerimden Nilüfer Feyzioğlu da dedesi Kayseri Lisesi mezunu Tahir Feyzioğlu'nun diplomasının basına kazandırılmasını aynı yolla sağlamıştı. Bir karıncanın, bir arının taşıdığı erzak misali; okulda odama, akşam eve her dönüşümdede kafam Kayseri Lisesi'nin geçmişine ait yeni bilgilerle, ellerim yeni belgelerle dolu olarak dönüyordum. Sıfırdan başladığım bir konu hakkında yılların birikimi epeyce bilgi ve bel-

ge toplanmıştı. Artık bu kadarıyla yetinerek bu zamana kadar olanları bir kitap haline getirmenin vakti geldi diye düşündüm.

Kayseri Lisesi'nin 100. Yılı Kutlamatörenlerinden hemen sonra baskıya geçecektik. Ancak maddi finansman sorunu karşımıza çıktı. Önceki yıllardaki tecrübelerimin ışığında biraz reklam alarak maliyetini aşağıya çekip az katılım payı ile herkesin kolayca eseri alabilmesini sağlamak yönünde idi. Bu vesile ile ilk olarak 21-22 Ağustos 1993 günleri yapılan 100. yıl kutlama törenleri esnasında; eseri alacak kişilerin yaklaşık sayısını tesbit etmek ve peşinat sağlamak amacıyla 300'er bin lira katılım payı makbuzu kestirmek için ekipler görevlendirdik. Malesef 23 kişinin 150.000 TL. veya 300.000 TL'lik makbuz kestirmiş olduğunu gördük. En az 4-5 bin kişinin makbuz kestireceğini beklerken sükût-u hayale uğramıştık. Böyle bir eserin çıkacağını duymamış olanlardan basın yayın ve medyadan törene katılmayıp da katılabilen arkadaşlardan yeni duyurarak katılanlar da oldu.

Bunun üzerine baskı hazırlıkları Ocak 1994 tarihine sarktı. Ocak 1994 tarihinde basım ile ilgili hazırlıklarımız tamam olarak ihale yaptığımızda ilgililer, "Kaç milyon peşinatınız var? Kağıdı şu kadar milyar tutuyor. Bu eser önceki yıllıklara benzemez. Onların miktarı ve sayfası az. Üstelik onların müşterisi - lise son sınıf öğrencilerini kastederek - elinizin altında. Bugün almazsa yarın alır. Bize olan borcunuzu ödersiniz. Fakat bu belgesel çok büyük çaplı bir eserdir. Milyarlarca lira kağıdı için peşinat yatırmamız gerekir. Kağıt altın gibi kıymetlidir - veresiyesi olmaz. Kısa aralıklarla zam gelir, dizgi, film, montaj aylarca sürer. Bu esnada kağıda gelen zamlar bizi götürür. Ayrıca satılarak katılım payı alınması da çok zaman alır. Her Kayseri Liseli için bu tarihi eser antika değerindedir. Almaz demiyoruz, alırlar ama yıllar geçer... En azından kağıt parasını peşin ödeyecek konuma

gelin, öyle bu işe girişirsiniz..." diyerek ihaleden çekildiler.

Eserin finansman kaynağının birincisi reklam ve bağışlar, ikincisi katılım payı ücretidir. Tören sonrası makbuz kestirenlerin sayısından dolayı ikinci kaynaktan ümidimiz kesilmişti. Anlaşılan bu eser basılıp ortaya çıktıktan sonra vatandaş eseri görüp alacaktı.

Katılım payını da o zaman ödeyecekti. Tek seçenek, tek çare reklama ağırlık vermektir. Ocak 1994'de seçim arefesi (27 Mart Belediye Seçimleri) nedeniyle piyasa durgun, dolayısıyla eş dost seçim sonrasında piyasaların açılmasını bekleme önerisinde bulundular.

Ancak evdeki hesap çarşıya uymadı. Seçim sonrası gelen 5 Nisan Kararları ortalığı malum hale getirmişti, kimseye reklam vererek, bize destek olmalarını söyleyemiyorduk. Söyleme cesaretini bulduğumuz dostlarımızda "Çeklerimiz, senetlerimiz ödenmiyor. Sözüünüz geri kalır, bekleyiniz hocam..." diyorlardı. Bekledik. 1995'in baharı idi sanırım. Bir grup eski mezun öğrencimiz ziyaretime gelmişti. "Hocam çıktı ise 100. yıl yillığımızı (Belgeselimizi) da alalım" dediler. Çıkarılmadığını, sebebini anlattığımızda cebinden çek defterini çıkarıp, on milyon liralık çek yazdıktan sonra "Bir reklam katkım olsun. Dolayısıyla okulumuza vefa borcumu kısmen ödemeye çalıştım" dedikten sonra, "Hocam kusura bakmayınız. Kayseri Lisesinde oturmakla bu eser çıkmaz. Herkes de benim gibi buraya kadar gelip de reklam vermez. Şu anda ekonomi en iyi durumda. Teşebbüs ederseniz reklam alabilirsiniz" dedi. O günden sonra bir yılı aşkın süre asli görevimiz öğretmenliğin dışında belirli zamanlarda reklam almaya çalıştık.

Değil ilimizde, Türkiye'mizde bile her liseye nasip olmayan büyük bir geçmişe sahip olduğumuz bir gerçek. Büyüklüklerin de ancak büyük çalışmalarla muhafaza edilmesi mümkün, memleketimizde daha doğru dürüst üniversiteler

yokken lisemiz vardı.

Okulların gelir kaynakları, maddi imkanlarının sınırları bellidir. Okulumuza gelen ödenek ve yapılan yardımlarla ancak öğretim yılına ait ihtiyaçları karşılanabilmektedir. Dolayısıyla ile bu ölçüdeki bir çalışmayı okulun kendi bütçesinden çıkarması mümkün değildi. İşte bu sebeple değerli eski mezunlarımızın kapılarını çaldık. Sağolsunlar hepsinden saygı gördük, ilgi gördük. Ancak bizler böyle bir çalışmada daha da üst seviyede yardım beklemekte idik. Üzülerek belirtmek gerekir ki; bu noktada üzüldüğümüz zaman dilimleri de burada bahsedecek kadar fazla olmuştur.

Bugün lisemizden mezun olan yüzlerce insanımızın büyük işadamlığı vasfı ile ekonomik hayatımıza katkıda buldukları da bir gerçektir.

Dünün çocukları iken bu günün büyük işadamları olan hemşehrilerimizin büyük çoğunluğundan malesef beklediğimiz desteği göremedik. Her nedense bu mezunlarımız diğer bir çok yere ve özellikle de ilimizde bulunan üniversiteye büyük ölçülerde yardım ederken okulumuza karşı aynı duyarlılık ve cömertliği gösterememişlerdir. Buradan bu değerli işadamlarımızı da sitemle yâd etmek istiyoruz.

Yine Kayseri Lisesi'nde okuyan bir çok mezunumuz, mensubumuz Kayseri Lisesinin verdiği eğitim-öğretim sayesinde iyi bir işadamı olmuş, bugünkü konuma gelmişlerdi. Atalarımız "Bekara hanım boşamak kolay." derler. Bir çok mensubumuz; "Halâ 100. Yıl Belgeseli (Yıllığı) çıkmadı mı?" diye tenkit ediyorlardı. Durumu izah ettiğimizde bize yol gösteriyorlar (!) Ankara'da, İstanbul'da çok zengin Kayserili'ler var. Onlara gidiniz, tek başlarına o eseri bastırırlar..." diyorlardı. Önce kendileri reklam veya yardım makbuzu kestirme büyüklüğünü gösteremiyorlar. Adeta cepleri sırtlarında dikili idi. Yine atalarımız: "Balı, kolu uzun olan değil, kısmeti olan yer" demişler. Sudan sebeplerle bu esere yar-

dımdan kaçan mensuplarımızı da burada sitemle yadetmeden geçemeyeceğiz.

Bununla birlikte yaptığımız çalışmayı gerek reklam vererek, gerekse bizlere yardımcı olarak destekleyen ve çoğu orta ölçekli sanayici ya da işadamı olan değerli mezunlarımızı, hatta Kayseri Lisesi ile uzaktan yakından ilgisi olmadığı halde katkıda bulunanları da tebrik ediyor, şükranlarımızı sunuyoruz. Zira mezun oldukları okullarını unutmadıkları gibi, vefa borçlarını da zamanı gelince lâyıkı ile yerine getirmişlerdir.

Ancak üzüldüğümüz konulardan birkaç örnek vermeden geçemeyeceğim. Reklam almaya teşebbüs ettiğimiz günlerde Kayserimizin en büyük zenginlerinden S.Y. Beyi işyerinde (fabrikasında) ziyaret ettik. Böyle bir belgesel eser çıkaracağımızı, bu aynı zamanda Kayseri Maarif Tarihi sayılabileceğini belirterek, "Kültürel faaliyetlere destek olan bir kişi olarak reklam desteğinizi rica ediyoruz" dedik. Anlatılanları dinledikten sonra, "Benim Kayseri Lisesi ile uzaktan yakından bir ilgim yok. kendi mezunlarınıza gidiniz" dedi. Bunun üzerine rastgele zenginlere değil, kendi mensubumuz olanlara gitmeye karar verdik. Kayseri Liseli olanlardan, kendi devresi veya tanıdığı Kayseri Liseli'nin adını, adresini alarak yolumuza devam ediyorduk. Devre arkadaşları tarafından ismi verilen mültimilyarder (sarraf dükkanı, döviz bürosu ve oto bayii sahibi) A.G. Beyi ziyaret edip, durumu anlattık. "Ben Kayseri Lisesi mezunu değil, Tomarza Lisesi mezunuyum. Beni mazer görünüz" dedi. Okula geldiğimizde kayıtları inceledim. Arkadaşlarının verdiği bilgi doğru ve kendisi Kayseri Lisesi mezunu idi. Ama okuluna bir reklam vererek yardımcı olma için, aslını inkar edecek kadar küçülmüştü. Yine A.R.O. Beyde mültimilyarder Kayseri Lisesi mezunu olmasına rağmen, üç ayrı haftada görüşmek için randevu verip, sonunda da, "Ben bu reklamdaki fayda bek-

lemiyorum. (Bir günlük ömrü olan) gazetelere reklam veririm. Reklamı severim. Bu esere reklam vermiyorum" dedi.

Bunun üzerine "Hiç olmazsa katılım payı için makbuz kestiriniz. Eserin çıkmasına peşinat sağlanmasına faydanız olsun" denildiğinde, "Eser çıkınca parasını verir, alırım" diyerek kendisini bu hale getiren, yetiştiren okuluna vefa borcunu ödeme kadirşinashğını (!) göstermiştir.

Yine Kayseri'nin sayılı zenginlerinden Amcası ve birçok yakını Kayseri Lisesinden mezun olan A.A.Bey de reklam verip makbuz kestirdi. Aylar sonra sözünü yedi, ödeme yapıp makbuzu geri iade etti.

Herkes sadece birkaçını saydığım yukarıda örneklerdeki kişiler gibi davransa idi, bu eser elinizde olamayacak ve insanlığa kazandırılmayacaktı. Fakat sağolsunlar kendilerine ulaşabildiğimiz, mezun ve mensuplarımızın büyük çoğunluğu, umulanın üstünde sıcak, samimi, saygı dolu ilgiyle karşıladı. Karınca kararınca yardımcı olalım dediler. Damlaya damlaya göl olur hesabı ile az-çok demeden bize yardımcı oldular.

Profesyonel bir reklam ajansı ölçüsü yerine amatörce reklam kabul ettik. Sonuçta bir çok dostumuzun verdiği reklam parasının bize destek olması şöyle dursun, kendi dizgi, film kalıp vb... masrafını karşılamaya zor yetti, hatta bazılarının kine biz katkıda bulunmak zorunda kaldık. Buna rağmen onların reklam sayfalarının oranlarını taahhüt ettiğimiz miktarda çıkardık. Onların küçük-büyük yardımları matbaacıların istediği ön peşinatı verebilmemizi sağladı.

Ayrıca reklamların tamamı son bölümde çıkacakken mizampaj değişikliği yaparak aralara serpiştirdik. Bize inanıp, güvenip yardımcı olan bu kişi ve kuruluşlara biz de böyle bir jest yapalım istedik.

Her türlü zorluklara rağmen yılmadık, ümitsizliğe düşmedik.

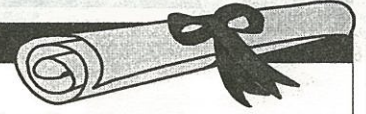
Azmettik. Azmin elinden bir şey kurtulamaz diyerek yolumuza devam ettik. Böylece bu eseri sizlere sunmayı başardık. Hayırlı olsun.

Eskiye özlememek mümkün değil. Her şeyiyle güzel, her şeyiyle değerliydi. O zaman önemi kavranmamış olsa bile, "değerler, kavramlar, eşyalar, insanlar, alışkanlıklar" kimi gelişen çağa ayak uydurmak zorunluluğu ile yenilendi, kimi az biraz değişikliğe uğradı, kimi de gerçek anlamda tarih oldu.

Bunu böyle kabullenmek, dünya yaşanması gereken bir dönem olarak değerlendirip, bugüne uyarlamak gerektiğine inanıyoruz.

Bu eseri hazırlamaktaki amacımız: Geçmiş mirasını ve gururunu paylaşmak, Kayseri Lisesi Arşivi'nin tozlu raflarından kurtarılıp gelecek nesillere, Türk halkının hizmetine sunmaktır. Tarihi şan ve şerefle dolu ve böylesine görkemli geçmişi olan Kayseri Lisesi'nin Türk Maarifine (Milli Eğitime) hizmetlerini, geçmişe açılan pencereden insanlık alemine seyrettirmek; zamanın sonsuz belleğinde, dünden bugüne, bugünden yarına aktarmaktır. Bu yoldaki çalışmalarımızda damla su oldu. Yükselen Türkiye'nin yükselen değerlerinin en yüksek kürsüsünden sesleniyor. Bugün KAYSERİ LİSESİ müstesna kadrosu, duyarlı, Milli Eğitim'in amaçları ve Atatürk ilkele-ri doğrultusundaki eğitim politikası ve milletimizin teveccühünü gösteren ilgisi ile inşallah daha nice yüzyıllara damgasını vuracaktır.

İnsanın yitirmeye yüz tutmuş değerlere, acı tatlı anılara, kaybettiklerine, kısaca eskiye bağlı kalması hoş bir şey tabi. **Dün unutulmamalı ki; yarın gerektiği gibi yaşanabilsin.**

Bayramlar

Sosyal dayanışmayı sağlayan iki dini bayramımız vardır: **Ramazan ve Kurban bayramları.**

RAMAZAN BAYRAMI

Bayramlar sevinç ve mutluluk günleridir. Bu günler için bazı hazırlıkların yapılması gerekmektedir. Evin temizliği bu işlerin başında gelmektedir. Bayramdan önce evin içi, köşe bucak iyice temizlenir. Bu temizliğe bütün ev halkı iştirak eder. Büyükler ve küçükler yıkanır, bayrama hazırlanırlar. Bayram sabahında namaza gitmeden önce tatlı bir şeyler yemek adetlerimiz arasındadır. Bayramlarda sabah erken kalkıp sabah namazını camide cemaatle kılmalıdır. Güler yüzlü, neşeli olup, güzel kokular sürünüp temiz giyinmelidir. Eğer bütçemizde o yıl için yeni birşeyler almak üzere para ayırmışsak alacağımız şeyleri bayrama denk getirmeli, yeni ve temiz giyinmelidir.

Bayram, insanlara hem kıyamet gününü, hem de bu günü, etrafında bulunan dost ve akrabaları düşündürür. Bu bakımdan arife günü veya bayram günlerinde kabirler ziyaret edilmeli, ayrıca bu günlerde bol bol dua edilerek af dlenmelidir.

KURBAN BAYRAMI

Kurban bayramında Allah'a mânen yakınlaşmak için kurban kesilir. Kurban edilecek hayvana "kurbanlık" denir. Bu hayvanlar: Sığır (inek, öküz, manda), davar (koyun, keçi)

ve deve cinsinden hayvanlardır. Bu hayvanların hem dişisinden hem de erkeğinden kurban edilebilir. Kümes hayvanlarından ve vahşi hayvanlardan kurban olmaz. devenin beş, sığırın iki, davarın bir yaşında olanı kurban edilir. Davar cinsinden olanları tek bir kişi, sığır, deve cinsinden olanları ise en çok yedi kişi kesebilir. Kurban edilecek hayvanın semiz, besili ve özürsüz olması gerekir. Kör, yürüyemeyecek kadar topal, boynuzu, kuyruğu eksik, çok zayıf, hasta, kulaksız hayvanlar kurbanlık olmazlar.

İslamî kurallara göre hayvanın kesilirken kanını akıtacak alet mutlaka keskin olmalı, hayvana eziyet çektilirmemelidir. Kurbanlık, kıbleye doğru yatırılır, "Bismillah, Allahuekber" diye tekbir getirilerek yemek ve nefes boruları ile şah damarlarını kesecek şekilde boğazı kesilir. Kurbanı sahibinin kesmesi tercih edilir. Başkasına kestiriyorsa vekâlet vermelidir. Kesmeden evvel hayvana biraz su vermek, hayvanı itip kakmamak, kurbanlığa iyi muamele etmek gerekir. Kurbanı kestikten sonra sahibinin iki rekât şükür namazı kılması uygundur. Hayvan iyice can verdikten sonra derisi yüzülmelidir. Etin tamamı sadaka olarak dağıtılabileceği gibi üç parçaya ayrılarak birinci parça fakirlere, ikinci parça akrabaya ve komşulara dağıtılıp,

üçüncü parça da evde yenilebilir. Allah'a adandığı için kurbanın derisi dahil hiçbir parçası satılmaz. Derisini hayır cemiyetlerine vermek yahut secade olarak kullanmak mümkündür. Deri satılıp bedeli sadaka olarak verilebilir. Kurban mümkün olduğu kadar erken kesilerek fakirlere dağıtılmalı, onların da et yemeleri sağlanmalıdır.

Hediyeleşme ve Ziyaret

Çeşitli kurumlar, fabrikalar ve diğer iş yeri sahipleri bayramda kurban kesip çalışanlarına dağıtmalı, hep birlikte bayram yemeği yemeli ve bayramlaşmalıdırlar. Bu şekilde toplumda kaynaşma daha güçlü olacak ve saygı bağları sağlamlaşacaktır.

Bayramlarda iş veren, işçilere hediyeler vermelidir.

Bayramlar sosyal dayanışmayı, toplumda sevgi ve saygı bağlarını kuvvetlendiren büyük ve mânâlı günlerdir. Bayramda eş dost ve akrabalar mutlaka ziyaret edilmeli, arada dargınlık kırgınlıklar varsa bunlar unutulmuş barışılmalıdır. Bu günlerde insanlar Allah'ı daha çok hatırlayarak günün mânâsını kavramalı, çevresi ile sevgi bağlarını güçlendirmelidir. Çevrede bilinen dargınlar küskünler varsa bu günlerden istifade ederek onları barıştırmalıdır. Uzun süre ziya-

ret edilmeyen dostlar, iş hayatının güçlüğü dolayısıyla zaman bulup da gönüllerine hoş edemediğimiz akrabalar, bayram günleri fırsat bilinerek ziyaret edilmeli, gönülleri alınmalıdır.

Dini bayramlarda nişanlılar birbirlerine armağanlar verirler ve karşılıklı ziyaretlerde bulunurlar.

Çocukların bayramı idrak edebilmeleri için bayram ziyaretine gelenler bazı küçük hediyeler verirler. Mümkünse daha önceden mendil ve çoraplar alınarak hazırlanmalı, Bayram günü gelecek olan çocukların gönülleri hoş edilmelidir. Eğer gelenek devam ediyorsa ve bulunan yerde bayram şenlikleri düzenleniyorsa çocukları buralara götürerek eğlenmelerini temin etmek gerekir.

Ramazan bayramında gelenlere tatlı ikram edilir. Büyükleri ziyarete giderken de tatlı veya küçük armağanlar götürülür.

Ramazan ve Kurban Bayramında ailelerin durumu uygunsa çocuklar ve yoksullar giydirilir. El öpmeye gelen çocuklara para verilir. Bayram yemeği umumiyetle aile büyüğünün evinde toplanılarak yenir. Büyük şehirlerde ulaşım güçlüğü dolayısıyla toplu bayramlaşmalar yapılmaktadır. Müesseselerde, kampüslerde belli saatler tayin edilerek bayramlaşmaktadır. Apartmanlarda ve yazlıklarda da toplu olarak bayramlaşma geleneği yerleşmiştir.

Milli Bayramlar :

Dini bayramlarımızdan baş-

ka milletçe kutladığımız sevinçli günlerimiz, zafer yıldönümlerimiz vardır. Bunlara da milli bayramlar diyoruz. Hepsi millet hayatında önemli bir hadisenin hatırasını yaşatan milli bayramlarımız şunlardır:

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı

19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı

30 Ağustos Zafer Bayramı

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı

Milli bayramlar milli birlik duygularının işlenmesi ve geliştirilmesi için önemli vesilelerdir. Bu günlerde yapılan merasimler, sadece resmi kurumların ve özellikle okullar ve askeri birliklerin uygulamaları şeklinde kalmamalı, halkın da bu bayramlara iştiraki sağlanmalı, yapılan resmi geçitler, gösteriler millet için birer gurur tablosu halinde düşünülmelidir. Bunlar ortak ruhun şekillendiği ve canlandığı düzenlemelerdir.

Bunları takip etmek merasimlere katılmak milli dayanışmanın da bir göstergesidir. Bu günlerde yalnız olmadığımızı hisseder, bizim gibi duyan, düşünen aynı değerler etrafında birleşen insanlarla birlikte olmanın mutluluğunu yaşarız. Bayraklarla süslenen ev ve iş yerleri bunun en güzel işareti olarak görülebilir. Bu günlerde ev ve iş yerlerinin bayraklarla süslenmesi ihmal edilmemelidir.

Milli bayramlardan ayrı olarak mahallî kurtuluş günlerimiz de önemlidir. Bunlar yaşanan

şehir veya ilçenin düşman işgalinden kurtulduğu günlerdir. Bu günler de her yöre vatandaşları tarafından heyecanla kutlanmalı, günün önemi genç nesillere anlatılmalıdır.

Bunlardan ayrı olarak bir de tarihimizin çok önemli dönüm noktaları vardır: Malazgirt Zaferi, İstanbul'un Fethi, çeşitli şehirlerimizin fetih günleri, Plevne Müdafaası, Çanakkale Zaferi vb. Bu günler de mana ve önemine yakışır şekilde ele alınmalı ve kutlanmalıdır.

Ayrıca edebiyat başta olmak üzere çeşitli sanat dallarında, Türk düşünce hayatında, devlet yapısında önemli yeri olan şahsiyetlerimizin doğum ve ölüm günleri için anma toplantıları düzenlenmelidir. Unutmamalıdır ki milletler yetiştirdikleri büyük evlatları ile varlıklarını sürdürür, geleceğe güvenle bakabilirler.

Bütün bu saydıklarımız bilhassa okullarda ele alınıp işlenmeli, yapılan kutlama merasimlerine mümkün olduğu kadar çok öğrencinin katılması sağlanmalıdır.

Milli varlık ve birliğin böyle günler vasıtası ile nesilden nesile geçtiği gözden uzak tutulmamalıdır.

Milli bayram ve özel günlerimiz dışında 6 Mayıs'ta kutladığımız Hıdrellez günü ve göçerlerin "saya" bayramları, değişik tarihlerde kutlanan "koç katımı", "gün dönümü" gibi günler kendilerine has kutlama törenlerini ihtiva ederler.

Dr. Mustafa Parlak
Erciyes Üniv. Türk Dili Böl.

Avrupa'da ondokuzuncu asrın başlarında yapılan sanayii inkılâbıyla batı birçok alanlarda yeni gelişmelerin öncüsü olur. Garb'da meydana gelen bu teknolojik ilerleme, ticaret ve sanayii iş kollarını etkiler. El tezgahları yerine buharla veya elektrikle çalışan tezgahlara, atelyeler imalathanelere ve fabrikalara dönüştürülür. Bu durumda üretimin tüketime nazaran artması, ülke içinde arz-talep dengesinin bozulmasına sebep olur. Üretici Avrupa, imâlatını iç piyasada tüketemeyince, stoklamaya geçer. Stokların artması, üretici ve sanayiciyi dış pazar arama yollarını düşündürür. Mevcut stokları eritmek için de tüketici sahaları bulma politikaları üretme çabaları başlar. Bunun için de batı, gözlerini devlet-i Aliyye'nin topraklarına çevirir. Çünkü Devlet-i Muazzama çeşitli millet ve dinlerden oluşan bir ümmet topluluğudur. Avrupa, Osmanlı devleti sınırları içinde bulunan azınlıkların haklarını koruma bahanesiyle, Osmanlı'nın iç politikasına müdahalelere hazırlanır. Sosyal, politik, ticari ve kültürel sahalarda etkili olma arayışlarına girer. Böylece batılılar Tanzimat'la başlatılan dış temsilcilikler vasıtasıyla Osmanlı tebasında olan azınlıkları çeşitli entrikalarla harekete geçirir ve pazar

KAYSERİ'DE MANİFATURA MALLARI VE MANİFATURACILIK

bulma yolları denemelerine başlar. Tanzimat'la başlatılan yenilik hareketleri ile, devletin iç ve dış politikalarında garplı diplomatların etkili oldukları görülür. Birçok tarihçilerimizin ortak görüşü olarak verilen Ali Paşa ve Fuat Paşa Fransız, Tanzimat'ın Mimarı Reşit Paşa İngiliz, Mahmut Nedim Paşa Rus ve Enver Paşa Alman taraftarı olduğu bilinir. Hatta daha da ileri gidilerek, bunların sadarete gelmelerinde tarafgir devletlerin bu işte etkili oldukları da söylenir. Tarihimizde Tanzimat (1839), Islahat (1856) fermanları ve kapitülasyonlar bu politik rekabetin mahsulleridir.

Ondokuzuncu asrın yarısından sonra fabrika üretimi mallar, yapılan anlaşmalarla önce İstanbul'a, sonra Anadolu ve Osmanlı'nın diğer büyük vilayetlerinin pazarlarında görücüye çıkarılır. Bunların iç piyasadaki malların mal oluş fiyatlarına nazaran daha ucuz, ödemede uzun vade, kalite bakımından el tezgahlarına nazaran daha sağlam olması gibi özellikler gücü düşük olan Anadolu insanını Avrupa mallarına sevkeder. Bu durumda da yerli üretici, batı malları karşısında rekabet gücü bulamaz. Üreticiyi koruma ve kollama tedbiri almayı hesap dışı bırakan yönetim, küçük esnafın zor duruma düşmesine sebep olur. Bu da ülkede bir takım sosyal hadiselerin çıkmasına zemin hazırlar. Artık batılılar emellerine ulaşmıştır. Yerli üretici ve esnaf iflasın eşiğine gelmiş, devlet ekonomisi sarsıntıya girmiştir. Bütün bunlar Cumhuriyetin ilk

yıllarında birçok roman ve hikayecimizin eserlerine bile konu teşkil eder.

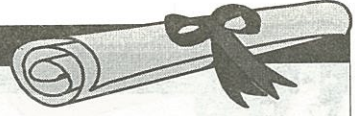
Anadolu'nun ticaret hayatında olduğu gibi, Kayseri ve çevre pazarlarında kumaş ve benzeri mallara "manifatura" bu işle uğraşan ehl-i ticaret sahibine de "manifaturacı" denir. Yabancı kaynaklı olan bu kelime içerişar, kaledişi ve çevre halkı arasında "manipatura" şeklinde telaffuz edilir.

İtalyan köklü bir kelime olan "manifatura"nın sözlük anlamı da "Her tür kumaş ve bez gibi dokumalardır" şeklinde yorumlanır. Bu cins mallar, bölgesel tezgahların yanında İstanbul, Anadolu ve bir zamanlar sınırlarımız içinde olan tarihi ticaret merkezleri ile Avrupa'dan temin edilir. Mallar, buralardan zamanın ulaşım şartlarına göre ticaret kervanlarıyla - deve, at, katır sırtında- çekim hayvanları vasıtasıyla tahta tekerli arabalarla, yük treni, vapur ve motorize vasıtalarla nakliyatı yapılır.

Manifatura malları, şehir ve kazaların iş merkezi olarak bilinen çarşılardaki mağazalarda pazarlanır. Şehir veya ticaret merkezlerine uzak yerleşim birimlerinde insan ve hayvan sırtında tüketicinin ayağına taşınarak pazarlaması yapılır. Bunlara Kayseri ve çevre halkı ağzında "çerçi", "pırtıcı", "çabıtçı" ve "bohçacı" isimleri verilir.

Yapılan satışların peşin para olarak ödenmesinden çok veresi-

ye olduğu gibi. Bölgesel üretimin takasıyla da (değişme) syle de yapılır. Eğer satışlar nakde göre yapılıyorsa, satılan malın bedeli ile alıcının mali gücü göz önüne alınarak ödemeler periyodik olarak birkaç parçaya bölünür. Geçmişte, bu vadeli ödemelerde zaman farkı ilavesi söz konusu olmaz.

Takas yoluna gidilirse, çevrenin gelir kaynakları dönemi olarak bilinen "harman üstü", "bağ bozumu", "celebci tahsili" veya "halı kesimi"ne bırakılır. Bu ve buna benzer alış-verişlerde satıcı ve tüketici arasında yazılı hiçbir vesikaya baş vurulmaz. Her iki tarafın söz ve hüsn-i niyeti muteberdir. Ancak küçük sermayeli seyyar satıcılar, birbirini tanıyan tüketicileri sözle kefil ederse de, borç; alıcılar arasında "şeref" ve "itibar" mes'elesi yapılarak ödemede pek problem çıkmaz. Velevki çıksa dahi hukuka baş vurulmadan törelerle çözümlenir. Bu da Türk toplumunun diğer sahalarında olduğu gibi, ticari alandaki genel karakteri veya ticari ahlâkı ile yorumlanır. Hatta kültürümüzde bu konuda birçok atasözü bile oluşmuştur. "Yanlış hesap Bağdat'tan döner.", "Parayı alırsan da say, bulursan da say", "Müşteri velinimetimizdir", "Alacaklı, her zaman haklıdır", gibi.

Şehrimizde sırt bohçasıyla seyyar pazarlamacılık yapan meşhurlardan Hacılarlı Ahmet Ağa, Çerçi Kazım Efendi, Kekeme Şaban Ağa ve Talaslı Ayşe Hala bu çerçevenin küçük esnaf tiplerinden birkaçıdır. Bunlardan Kazım Efendi alacaklarını küçük cep defterine kendine has tekniğiyle yazabilecek kaleme sahipse de, Hacılarlı Ahmet Ağa bu yetenek-

ten hayli yoksundur. Bu konuda askerlikte ne öğrendiyse ondan yararlanır. Kekeme Şaban Ağa'nın hiç yazısı yoktur. Ama bütün veresisinin kimlerde ve ne kadar olduğunu tek tek bilir. Hatta borçlunun kapısına veya kapı taşına koyduğu işaretle borçlar bir nev'i belirtilir.

Rakamların üç sifıra çıktığı, kuruşların atıldığı tarihlerde Hacı Ahmet Ağa, kendisinden başka kimsenin okuyamadığı yazı ve rakamlarında on veya yirmi bini net olarak yazamayacak kadar zayıftır. Veresi defterinde bunlar bin veya iki bin olarak geçer, ancak ödenmesinde on veya yirmi bin olarak tahsil eder. Alış-veriş hayatında bu konuda hiçbir zorluğa rastlamadığını anılarında anlatır.

Daha geri tarihlerine gidildiğinde, tüketici ödeyeceği paranın birimini dahi bilmediğinden para kesesini çıkarıp esnafa verdiğini, tüccardan Germirli Hacı Ahmet Efendi'den dinlemiştim. Bütün bunlara rağmen her iki taraf birbirlerini suistimal etmeyecek derecede ve bir güven ortamında ahsuvatalarını yaparlar.

Kumaş ve benzeri dokuma malları işlendikleri bölgeye veya ustanın lakabına göre adlandırılır. Musul kumaşı, Gürün şalı, Şile bezi, Nazilli basması, Selimî (Selimiye), Üsküdarî, Germirî, Hacılar ve Talas dokumaları Bakkalbaş, bakkaloğlu işi, Odabaşı işi, Bezciler işi, Pırtıcılar işi, çabutçular işi gibi, Selimî ve Üsküdarî'ye genel olarak Kayseri ve çevresinde "İstanbulun" de denir. Zamanla aynı kumaş ve dokumalar başka bölgelerde üretilse bile isimleri değiştirilmez, ilk üretildiği isimle piyasaya arz edilir. Ancak yeni isimlendirmede dokumadaki tek-

nik, desen, renk ve kalite farkı gösterilmek kaydıyla yapılır. Bu durum bölgenin Ahî Evran Meslek Birliği adabından kaynaklandığı rivayet olunur.

İlimiz ve çevresinde geçmiş yıllarda pazarlanması yapılan diğer manifatura mallarının cinsi veya isimleri de şöyledir:

Rumî atlas, kalem işi, çitarî, matin, diba veya dida, kalçın, sıdam, ipekli, kemha, bisterî kemha, hareli, çubuklu, alaca, santraçlı, kireçli, sof, domino, kloş, klâptan, jakenos ve organdili gibi. Bunlardan bir kaçını tanıtmaya çalışalım:

Çitarî : Dayanıklı, solmaz, bozulmaz, yıkandıkça parlar ve güzelleşen bir özelliğe sahiptir.

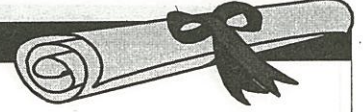
Matin : İpekten imâl edilmiş eski bir kumaş çeşididir.

Sıdam : Çiçeksiz, desensiz, düz ipekli dokumalardır.

Sof : Ankara veya tiftik keçisinin kıllarından Bursa tezgahlarında dokunan bir cins dokuma veya bez cinsidir.

Bunlardan bazıları klasik şiirimizin içinde motif olarak rastlanır. Âşıkların veya şâirlerin hayal dünyalarını süsleyen maddî sevgililerden bahsederlerken, onun güzellik unsurlarını zenginleştiren elbiselerin modelleri, kumaş cinslerinden söz ederler. Meselâ Ömer Nefî Efendi'nin gazellerinde "diba", "güllü dida", "ipekli dida"dan, bir başka şairin şiirlerinde "kalçın"dan, "kemha"dan söz edildiğine rastlarız.

İlimiz merkez ve çevresinde el tezgahı dokumacılığına geniş yer verilmiştir. Yakın zamana kadar bunların devam ettiği bilinir. Birçok ailenin geçimi bu iş ko-

lundan sağlanmıştır. Hatta bu tezgâhların örneklerini çevre kasaba ve köylerde bulmak bile mümkündür. Bunları koruma altına alarak etnografya müzesinde veya belediyenin kuracağı mahallî müzede örnek olarak sergilenmesi, yeni nesil ile mazi arasında bir kültür köprüsü oluşturulmasına da yardımcı olur.

Kayseri ve havalisinin "manifatura" dalında alış-veriş ettiği ticaret şehirleri ve buralardan aldığı malların cinsine göre genel bir tasnifini de şöyle sıralayabiliriz.

İstanbul şalı, Üsküdar çatması, Hereke imalatı kemhalar ve sa-vailerdir. "Manifaturacı"lar esnafı dilinde abaniler, brokalar, canfesler, çitariler (çit) olarak sınıflandırılan bu dokumalar halk arasında, "Selimî" (Selimiye) olarak bilinir ve tanınır. Bunlardan başka kırmızı, sarı, mor, yeşil ve kahve renkli atlaslar ile "futa" denilen peştemallar bu çevrenin hanımlarının itibar ettiği renkler ve cinslerdir. Halk dilinde "galiberdi" olarak isimlendirilen "mor atlaslar", "kireçliler" daha çok olgun hanımların itibar ettiği ve tüketimi diğerlerine nazaran fazla olan bir cinstir.

Bursa, İzmir, Harput, El-aziz, Gürün, Halep, Şam ve Lahor'dan alınanlarla, Avrupa'dan ithal edilenlerden bazıları cinslerine göre şöyledir.

Kutnular : Bursa, Harput, Halep, Şam,

Şallar : Bursa, Gürün, Lahor, Acem,

Şibler : Bursa, İzmir, El-aziz,

Cuha : İstanbul, Selanik.

Bunlardan başka Bursa'nın kendine has dokumaları olan "al-

tıparmak" ile "Bursa süzmesi" zamanına göre oldukça meşhur dokumalardır. Bunlar damat adaylarına hediye olarak alınması bölgenin adetlerindedir. Bu hediye "kızarkası" denilen günde verilir.

Avrupa dokuması olarak da domino, kloş, klaptan, jakosen ve üstüfaların ithali yapılır. Bu cins manifatura malları daha çok Fransa, İngiltere, Rusya ve İtalya'dan temin edilir.

Anadolu, Şam ve Halep tezgâhlarında üretilen kırmızı, şarabî, sarı renklerle, düz çizgili ve desenli olan kutnulardan şehir merkezlerinde koyu renkli ve düz, köy ve kasabalarda desenli ve canlı renkler hâkimdir.

Kayseri il merkezinin dışındaki yerleşim birimlerinde "Kutnu"nun halk dilinde "tarla sattıran" ismiyle tanınması meşhurdur.

Rivayete göre Kayseri merkezine yakın kasabaların eşraf düğününün birinde yapılan "düzen" hazırlığında alınamayan "Bursa kutnusu" üzerine kız tarafından şiddetli itirazlar yükselir. İşin sarpa saracağını anlayan kayın baba bu konuda nakdî hazırlığı olmadığı için en verimli tarlasını ucuz-pahalı demeden acilen elinden çıkarır, gelin tarafının isteğini yerine getirir. Bu hadiseden sonra adı geçen kumaş çevremizde "tarla sattıran" ismiyle tanınır ve tüketimi de artar. Şehrimizin mazide kalmış ünlü manifaturacıardan tesbit edebildiğimiz isimler de şöyledir:

Hacı Seyit Mehmet Aksebze-ci, Botbotların Ahmet Efendi, İbrahim Demirel, Germirli İsmail ve Hamdi Erbil, Hacı Mehmet Hasşerbetci, "Yapımcılar"ın Nuh Mehmet ve İsmail Hüsrevoğlu,

Hacı Mehmet Uzunhalil, Uzunhalil'in Şaban Efendi, Hacı Ali Ağa, İzmir'linin Ali Efendi, İzmirlinin Hacı Mehmet Ağa, Hacı Mehmet Kıranatlı, Mustafa Kemâl ve Ali Kibar, Mıccanın Ali Efendi, Şaban ve Mehmet Özhamurkar, İlyas ve İbrahim Pekmezci, Samancının İbrahim Efendi, Tabanı büyük Mehmet Efendi, Nuh Mehmet Taş, Varinlioğulları, Yeşil İmam.

Bu bilgilerin büyük bir kısmı kaynaklar bölümünde kısa künyeleri belirtilen Kayseri manifatura esnaflarından Haziran 1971 Mayıs 1975 tarihleri arasında çeşitli vesilelerle yapılan sohbet ve röportajlardan tesbit edilerek değerlendirilmiştir. Ancak, Mehmet Uzunlulu'nun bu konudaki tecrübesini oğlu Nail Uzunlulu'dan, Şaban Karahalil'in meslek bilgilerini Dr. Mehmet Göncü'den diledik. Bugün bunlardan Dr. Mehmet Göncü hariç, diğerleri "Hakk'a yürümüş" olduğundan hepsine rahmet, Dr. M. Göncü'ye de hayırlı ömürler dilerim. Hepsine verdikleri bilgilerden dolayı ayrı ayrı teşekkür ederim.

Kaynaklar :

Ahmet Göncü 1317/101-1983

Mustafa Göncü 1326/1910-1978

Dr. Mehmet Göncü 1339/1923

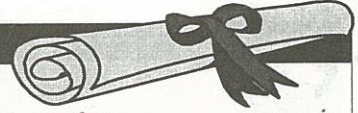
Şaban Karahalil 1314/1898-1957

Fevzi Kızıklı 1324/1908-1976

Saadettin Kızıklı 1330/1914-1980

Mehmet Uzunlulu 1316/1900-1965

Nail Uzunlulu 1926-1995

Biz ve Dilimiz

Sevgi

İnsan ta ilk çağlardan beri topluluk halinde yaşamıştır. Çünkü insan sosyal bir varlıktır. Tek başına yaşayamaz, yaşayamamıştır. Dil, yalnız konuşan yönü ile kişinin fakat, kişiler arasında bir anlaşma aracı olarak, bütünü ile de, insan topluluklarının eseridir, sanatıdır.

Zekâ, duygu ve düşünce sistemi, insanın iç benliğini kuran öğelerdir. Hayâl eden, düşünen ve duyan kimse, bunların sonuçlarını davranışlar veya söz olarak, kendi benliğinden dışına aktarır. Bu aktarmada onun en büyük yardımcısı dildir. Yani dil, bir yönü ile insan zekasının, insandaki duygu ve düşünce gücünün en iyi anlatma aracı olan eserdir. İnsanın şah sanatıdır. Bu öyle bir sanattır ki, kişinin iç dünyası ile dış dünyası arasında bağlantı kuran büyüklü bir köprüdür.

Bu köprü, bu anlaşma sistemi, insan aklının bir eseri olduğuna göre insan düşüncesinin, aklının, duygusunun nasıl ki kuralları zamana göre değişimi bir gerçekse, dilin de, kurallarının olması ve tarihi devirlere gelişerek değişmesi bir gerçektir.

Dil, kişinin iç dünyası ile dış dünyası arasında bağlantı kuran bir araçtır. Bu öncelikle konuşma ile gerçekleşir. Zaten insan, aklının eseri "dil" ifade edilmesi, "konuşma"dır. Ama, konuşmanın gerçekleşebilmesi için, insanın tek olarak bulunması yeterli değildir.

Bir kimse düşünce ve duygularını konuşma yolu ile başkalarına aktaracağına göre, dilin var olabilmesi aynı zamanda insan topluluklarının varlığına bağlıdır.

Bu husus, "milli dili" yani "milli konuşmaları" oluşturur. Çünkü dili oluşturan ses kalıpları ve bunların birbiriyle olan bağlantıları toplumdan topluma değişir. Her ne kadar dil, bütün insan için söz konusu olan evrensel bir varlıksa, onu konuşan ve yazan değişik toplumda, çeşitli sebeple değişik biçimde kendini göstermiştir. O toplum duygu ve düşünce tarzı sosyal durumu oturduğu yer, tarihi zaman içinde değişime göre dil, şekil bakımında birbirinden aynı şekilde şekillenmiştir.

İnsan, toplumun alt kümesidir. İnsan sanatı olan dil, milletin bir alt kümesidir. Çünkü, bir toplumun millet niteliğini kazanabilmesi, önce o millete has bir dil varlığı ile olur. Dil, toplumla birlikte yürüdüğünden, millete ait bir damga ve ayrılmayan parçadır.

Sonuç ; Dil, hem insanın dolayısıyla milletin duygu ve düşüncelerinin evidir. Orada duygu ve düşüncemiz belirir, dışa aktarılır ve nesillere geçecek bir "abide" tarih sayfasına yazılır.

Fatma Uslucan 4/B 6270

Sevgi, belki de insan duygularının en güzeli, insana en yakışanı. Sevgi deyince aklımıza neden hep "iki insan" gelir? Bir kadın bir erkek. Bir erkek-bir kadın. İnsanın insana sevgisi elbette çok güzel ama sevgi bundan daha çok, bundan daha geniş bir duygu değil mi?

Sevgi bir gençlik duygusu.

Canlandırın, genişleten, yeşerten, yumuşatan bir duygu.

Sevgi hayatın zenginliğidir sevgi belki de insanın gerçek özgürlüğüdür. Baskıcı insanda sevgiyi hiç görmedim, bencil insanda sevgiyi hiç görmedim. Yılgın insanda sevgiyi hiç görmedim. Sevgi insana güç verir, cesaret verir, hayata katılma isteği verir, araştırma isteği verir, en güzeli de mutluluk verir.

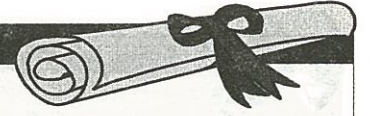
Kitapları seversiniz, hayvanları seversiniz, insanları seversiniz, ağaçları seversiniz. Sevgi sizi büyütür, geliştirir, güçlendirir. Onlar da sizi sever, bunu bilirsiniz. Sevdiğinizizi duyursunuz ve güçlenirsiniz. Hayatla bağlarımız gelişir, zenginleşir. Sevgi özel bir yeti mi? Sanmıyorum. Sevginin her insanda bulunan, gelişmeye açık bir duygu olduğunu düşünüyorum.

Keşke "sevgi eğitimi" diye bir öğretim olsaydı. Bize sevgiyi öğretselerdi. Sevgiyi bilen, bize öğreten öğretmenlerimiz olsaydı. Sevgimizi nasıl geliştireceğimizi anlatsalardı. Sevginin ne değerli, ne denli önemli bir duygu gelişimi olduğunu bize duyursalardı. Biz de, sevgiyle yaşamamın, sevgiyle çalışmamın, sevgiyle üretmenin, sevgiyle araştırmanın gücünü anlayabilseydik. Bunu bilseydik, herşey sevgimizi büyüten bir katılım olurdu. Müzik, kitaplar, resim, heykel, sinema, tiyatro, fotoğraf... bütün sanatlar sevgimizi geliştirirdi. Bütün bilimler bize daha yaşanması bir dünya vermek için çalışırdı. İnsanlara da sevgiyle bakmayı öğrenirdik. Bir tek insana değil "işte seveceğim insan" demeden bütün insanlara. "Benim sevgime sadece o değer" demeden bütün insanlara sevgiyle bakmayı öğrenseydik. Güçlü zayıf, mutlu, mutsuz, varlı, yoksul, güzel, çirkin, beyaz, siyah demeden bütün insanları sevmeyi öğrenseydik. İnsanı sadece insan olduğu için, olduğu gibi sevebilseydik. Biz de daha insan olurduk. Sevgi insanın bilincidir, dünyaya "sevgi bilinci" yle bakan insan sevecek ne çok şey bulur. Herşey onun sevgisi için bir nedendir. Herşey onun sevgisi için bir nesnedir. "Ne yapayım sevebileceğim birini bulamadım" diyen insan, ne yazık ki, sevgi gücünü kazanamamıştır. Onun için sevgi "kendisini sevebileceği birisidir." ve onu belki de hiç bulamayacaktır. Oysa, sevgi gücü olsaydı, kendi bencillik sınırlarının dışına çıkabilseydi seveceği ne çok şeyin çevresinde var olduğunu bilecekti. Sevgi bir gençlik duygusudur. Onu bulan "sonsuz kadar genç" kalır, onu bulamayan hep yaşlıdır.

Sevgi üretici bir güçtür.

Belki de onu bilemediğimiz için güçsüzüz.

Akkadın ŞAHİN Y.Dil 1-C

Annem

Evet o şimdi Konya'da. Şimdi annem benden çok uzakta diye düşünüyorum. Annem daha dün Konya'ya bir haftalığına gitmiş olsa da onu çok özleyorum. Sanki benden bir parça kestiler.

Anneciğim, resmine bakıyorum. Eğer burda olsaydın mutlaka "Yavrum, sen ne söylüyorsun? Gittiğin yer uzak mı? Çok mu kaldım" derdin. "Sen haklısın anne, fakat benim için o yer, çok uzaktı ve çok kalmıştın." derdim. Çünkü seni çok seviyorum.

Çocukların içinde tek kızın olduğum için beni dövmez, sever ve üzerime toz kondurmazdın. Seni en iyi tanıyan bendim. Çok duygulu, sevgiyle bakan ve hoş görülmesi bir insansın. Televizyonda çıkan duygulu konularda bile, sen de duygulanırdın, bazen de ağlardın. Sana şaka yapılmasını severdin. En çok sana şaka yapan da bendim, seni çok güldüren, duygulandıran da bendim.

Ahh anneciğim! Senin yerin ne kadar da çok belli oluyor. Merdivenlerdeki ayak sesini özledim. Önce yavaş ve daha sonra hızlanıyordu, hemen anlardım, hele gece yarısı uyku tutmaz seni bilirim. "Acaba çocuklarımla üstü açıldı mı" terleyip de hasta olmasınlar? diye merak ederdin. Ve gece yarısı bir mübarek el yavaşça yatağıma uzanır ve beni öper, işte o annem. Kardeşlerim bana kızdığında da sen de onlara kızardın, fakat en yaramaz kardeşim bile, şimdi kuzu gibi herhalde o da senin bu yokluğundan çok etkilenmiş. Sadece o değil hepimiz.

Evet anne, seni çok özleyorum, koca bir haftanın bitmesini ve seni görmek istiyorum. Seni çok ama çok seviyorum.

Dilek ELTURAN H-B 352

İlk ve Son Tren

Beklediği zamana az kalmıştı. Yıllarca bu anı beklemişti. Bu günün gelmesi için dua etmişti yıllarca. Geceleri yatarken bu hayalle yatmıştı, ve bu hayalle yaşamıştı. Küçük fizyolojisine rağmen dünyalar kadar büyük yüreğe sahipti. O ana kadar bu hayalle ve büyük yüreğiyle göğüs germişti acılara, sevgisizliğe ve mutsuzluğa. Ancak büyük yüreği bile ağlamasına engel olamıyordu. Çünkü, bugünün hayaliyle varoluşunu sürdürebilmişti. Gözlerinden düşen her damlanın buz kesildiğinin farkında değildi, soğuğa aldırılmıyordu. Aklında sadece saatin on olması vardı. Elleri bomboştu. Çünkü hiçbirşeyi yoktu, yamalı pantolonu, eskimiş ayakkabıları ve babasının beş yıl önce aldığı şimdi ise sadece kollarının yarısını örten küçük ceke-tinden başka. Beş yıl boyunca tek dostu olan günlüğü bile yoktu yanında. O defteri yanına almak istememişti çünkü, o defterde mutsuzluklarla dolu beş yıl vardı. Hatırlamak istemiyordu o günleri artık. Bu yüzden almamıştı dostunu yanına. O günleri hatırlamayacağını bilseydi hafızasını bile götürmeyecekti yanında. Büyük yüreği o kadar büyük mutsuzluğa zor dayanmıştı artık mutsuzluğu yaşamak dahi istemiyordu. "Mutsuzluğu tatmayan mutluluğu anlayamaz" diye düşündü. Ama o hiç mutluluk görmemişti ki mutsuzluktan başka.

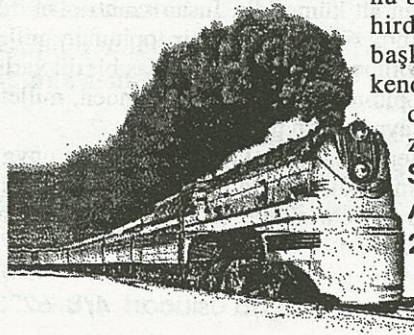
"Ses! diye geçirdi içinden, ses geliyordu. Yıllardan beri beklediği trenin sesiydi bu. Kara trenin kötü sesi dahi ona ninni gibi geldi. O hiç ninni duymamıştı, ona ninni söyleyecek kimsesi olmamıştı ancak güzel birşey olduğunu arkadaşlarından duymuştu.

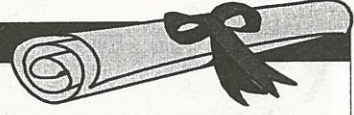
Artık gitme zamanı gelmişti. Hayatının en güzel yıllarını acıyla dolduran şehirden mutlu olarak gidiyordu. "Suçlu bu şehir mi?" diye düşündü. Yoksa suç şehirde değil miydi? Suçlu şehir değilse insanlardı. Hayır! suç ne şehirde ne de insanlardaydı. Suç kendisindeydi. Başkalarını suçlamak çocukluğunu geri getirebilir miydi? Ona çocukluğunu verebilirler miydi? Başkalarını suçlamak veya kendini suçlamak geçmişi değiştirmezdi ancak saygınlığını elde etme mücadelesiydi bu.

Trene binerken son defa bakmıştı çocukluğundan yadigar kalan sokaklara yaşlı gözlerle bir daha bakmamak üzere. Gözlerinde yaş vardı ama yüreği mutluluktan uçuyordu bunlar sevinç gözyaşlarıydı. Gözlerinin yaşını sildi, yerine oturdu ve arkasına bir daha bakmadı.

Tren hareket ederken o da umuda doğru hareket etti. Yüreği yeni hayat hayalleriyle çarparken oda çocukluğunu bırakıyordu bu şehirde. Başka güneş, başka toprak aradı, kendinden kaçamayacağına anlayamadı zavallı!

Serkan
AYDEMİR
205 Y.D. 1-E

İmtihan

Delikanlı ilçe çapındaki bir inşaat şirketinin imtihanlarına hazırlanırken; "Hayallerim hakikat olacak. Bizim ihtiyarlar ne derse desin, bu işe keder meder sökmeyiz" diye keyifleniyordu.

* Fakülteyi bitirmesinin üzerinden beş yıl geçmiş ve bu sene içinde çeşitli bitirilerde çalışarak ustalaşmıştı. Şimdi ise, yıllarda hasretini çektiği o şirket tecrübeli mühendislerin arandığını bildiren bir ilan vermişti. Gazetelerde birkaç yabancı dille yayınlanan bu ilanda, gün ve tarih belirtildikten sonra

- İlk imtihan yazılı olacak ve saat 10'da yapılacak deniliyordu.

Delikanlı, haberi okuduğunda işyerinden iki hafta izin alıp çalışmaya başladı ve bu arada konuyu ailesine açtı. Oldukça yaşlı olan anne ve babası, ağız birliği yapmış gibi

- Kismetse olur evlâdım, diyorlardı. Sen çalış da kaderinde varsa o işe girersin.

Çocuk her nedense onların söylediklerine sinirlenmiş ve horoz gibi kabarıp:

- İnsan kendi kaderini kendi çizer, demişti. Yeter ki tedbirde kusur edilmesin.

Delikanlı bu sözlerini ispatlamak ve daha rahat çalışmak için imtihana bir hafta kala şehir dışındaki yazlık evlerine taşındı. Programını yaparken:

- İmtihan gününe kadar bana radyo, televizyon ve gazete yasak, diyordu. Dersten başka hiçbir şeyle meşgul olmayacak ve bu işe nasıl gireceğini göstereceğim.

Çocuk bir hafta boyunca eve kapandığı için tedbirli davranmış ve yanına birkaç tane saat alıp masanın üzerine yerleştirmişti. Tabi bu arada şirketi arayıp imtihan saatini kontrol etmeyi de unutmadı. Tedbir, elbette herşeyde esastı. Olur ya gazeteler saati yanlış yazabilirdi.

Delikanlı her işini sağlama bağladıktan sonra gerçekten mükemmel bir şekilde hazırlandı ve imtihan sabahı erkenden kalkarak, yarım saat önceden şirkete gitti. Zira ciddiyetiyle tanınan bu şirkette, bir kaç dakikalık gecikmenin bile affedilmeyeceğini çok iyi biliyordu.

Bekleme salonuna gidip etrafa göz attı. Saat 10'a yaklaşmasına rağmen nedense pek hareket görünmüyordu. Biraz daha bekledikten sonra danışmaya uğrayıp imtihanın neden geciktiğini sorduğunda, masa başında oturan gözlüklü kadın:

- İmtihan yarım saat önce başladı dedi ve okumakta olduğu gazeteyi uzatarak delikanlıya gösterdi sayfanın sağ alt köşesinde:

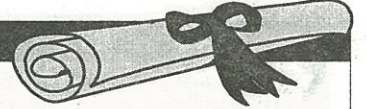
"Yaz tatili uygulaması dün gece başladı." yazıyordu. "Gece yarısı 01'den itibaren saatler altmış dakika ileri alındı"

Rezzan AYATA / 5G 9157

Geç Kalmamalıyız!...

İnsan; bedeni olan ve aklıyla düşünebilen varlık. Ama insan ile insanlık arasında dağlar kadar fark var. Çevrenize bakın. Pek çok insan var. Ama nasıl? İki eli, iki ayağı olan kişi sizce insan mı? Çevrenizdeki insanlar sizce bu mu? İnsan mı? Yoksa insan gibi görünüp insanlıktan çıkarılmak mı? Yoksa insanlığa yavaş yavaş yaklaşanlar mı? Her soruda takılıyoruz. Neden? Sebep ne sizce? İnsan mı? İnsanlık mı? Peki çevrenizdeki insanlara bir defa daha bakın, acaba insan ve insanlık kavramlarıyla özdeşleşmiş varlıklar mı? Belki bir kaç? Ama toplam insan sayısının kaçta kaç sizce insan? Düşünün? Düşünün? Hem de hiç düşünmediğiniz kadar! Ne oldu? Cevap veremiyorsunuz değil mi? Çünkü başta kendimiz insanlık kavramına uymuyoruz. Sizce gerçekten hepimiz insan mıyız? Bazılarımız ne biçim soru diyecekler? Çünkü kişiler hala hayatın dikenlerinde yürümesini bilmeyen bazı varlıklar. İnsanlık bütün kötü duygulardan arınmak, onlardan bir çamurun içindeki varlıktan kurtulmuş gibi arınmak. Bencilikten, kıskançlıktan, şımarıklıktan, kinden, nefretten, intikamdan daha birkaçını sayamadıklarımızdan tertemiz olarak çıkmak. Peki bu pis duygulardan arınmak zor mu sizce? Bunlardan arınmak bir bezi bir yere vurup da hemen kiri çıkarması kadar basittir. Önce karşılıksız sevin yeter. Deneyin, karşılıksız sevin, sayın. Ve bir de vücuttaki et parçasını unutmayın. Vücutta bir et parçasının olduğunu biliyoruz. Eğer bu et parçası temizse, bütün vücut temizdir. İşte bu KALB'dir. Kalp? Acaba bu et parçasındaki bütün kötü ve iyi duygular nasıl değişir, gelişir ve başlar. Bu kötü duygular önce kendimizi diğer insanlardan üstün görmeden başlar. Yani insanları küçümsemekten başlar. onları en küçük başarılarında dahi kıskanmakla başlar. Hatta bazen bunların yani pis duygular yüzünden, başkalarının hayatını da yok ederiz, Kuşlar gibi uçmayı öğrendik, balıklar gibi yüzmeyi öğrendik. Ama bir şeyi unuttuk. Kardeşçe yaşamayı, insan gibi yaşamayı unuttuk. Onlardan uzak kaldık. Onlara şu herşeyi gören gözlerimizle bakamadık, bakmadık. Bir de kendimize yönelim; ve soralım: Ben gerçekten insan mıyım? Her şeye layık mıyım? diye sorun. Her zaman her şeyi kendimize biçmemeliyiz. Bırakın başkalarına da kalsın. Onlar da yararlınsın. Hep bana demeyin. Bunu yenmek için, çalışalım.. Peki nasıl? Buna ben yardımcı olamam. Sizin en büyük yardımcınız, ya da başka deyişle yardımcılarınız. "SEVGİLERLE DOLU KALPLERİNİZDİR." Yeter ki siz bu kalbi kullanın. Bu et parçasından yararlanın. İnsanca yaşamayı ve tertemiz insanlar gibi olmayı öğrenemedik. Bunları yapmalıyız. Biz bu fırsatı kaçırmadan yolumuza devam etmeliyiz. İnsan olmalıyız, gelin "GEÇ KALMAYALIM."

Cennet TÜRK 342 Haz.-B

Günaydın Gençler!..

Son eserinin son kalıntılarıydı bunlar. Söylediği tek kelime ise, ağlamaklı, boğulmak hıçkırıklarla ellerinden tutmaktı belki. Sarılmak, ağlamak bir an olsun. Biran olsun görememek onu... Kızaran gözlerinin mavi okyanuslarında kaybolmak. Çıkacak bir ada, tutunacak bir kartal pençesi hatta oraya buraya kaçışan balıklar aramak. Aramak onları, dost bulmak, arkadaş olmak istemek olamamak.

Evet bu söylenen son sözler, yazılan son satırlar. ürkek ürkek titreyen ellerini son tutuşum. Ve veda edişin.

Nedense sen gittin gideli bu caddeler bomboş, sokak lambaları ışıtmıyor artık, uzun boş sokakları. Sen gittin gideli umutlar da boş. Okunan kitaplar birşey ifade etmiyor artık. Ya o sonsuz şiirler sensizliğin içinde boğuyor sıkıyor beni. Gözlerim aramaklı, oluyor seni bulamıyorum. Mona Rozaya olan hasret değil bu bendeki... Ya da bir Leyla'ya... Bendeki hasret, benim içimde büyüyen bana hasret olan umutlarım.

Hasret rüzgarları yakın artık deniyordu. Biliyor musun, dört duvar arasında kalmak, güneşi görememek. Sonbaharlara hasret kalmak. Hep sonbaharı beklemek. Sonbaharın eylül akşamları ne güzel. Onlara da hasret kalmak belki, bir şiir okumak bağıra bağıra senin ağlamayı beklemek ama ağlamayı istememek. Aynalar bile göstermiyor beni, kırmak istesem de olmuyor. Sanki bir tane değildi aynalar, her yeri kaplamışlardı. Kime bak-sam kendimi göremiyordum. Bir tek sende görüyordum kendimi. Bazen konuşmak seninle, bazen sıkılmak, gitmek istemek gidememek. Bağlanmak sana saatlerce seni dinlemek... Seni dinlerken kendimi unutmak.

Oturduğum sensiz bankta bile sanki seninleyim. Kocaman gövdesi bir ağaç yanı başımda, ince ince yağın yağmura karşı sanki sen gibi koruyor beni. Bankın üzerindeki yazılar şiirler sevgilere ait sözler... güldüm. Sen doğıldın hiçbiri olamazdın.

Cansız olmak istemek bir an olsun delicesine... Bazen kendi canımı sana bağışlamak, meçhule giden bir gemi değildi bu giden ama dönemeyen. Aylarca limanda sessiz sessiz beklemek seni gelmeni istemek ama geleme-yeceğini bile bile.

Ayrılığı sevmezsin bilirim. Ama nedense ayrılan da sensin, bazen güzel resimler yaparsın, seni anlatan. Bazen sarılmak istersin ama olmaz seni kopartıkları gibi onu da sende koparacaklar birgün... Mektebin önünde küçük bir çınar ağacı, çınarın dibinde bir kız ağlamaklı elinde son bir hatıra son bir fidanı son bir umut belki senden kalan...

Zil çaldı hocam. Öğrencileriniz sizi bekliyor

Ebru ÖZER Yd. 2-A 31

Hayat

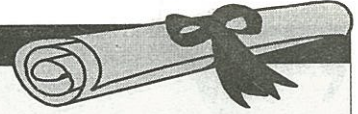
Hayat kelimesinin anlamını hâlâ anlayabilmiş değilim. Çünkü, hayat denilen şey ellerimden su gibi akıp geçiyor. Daha dünü yaşamadan, bir de bakıyoruz ki yarın olmuş. Güzel bir yaşam için zamanımızı iyi kullanmalıyız.

Hayatı, ben her zaman dikenli bir yola benzetirim. Bu dikenlerin bana acı vermediği gün yoktur. Her zaman kendimi bu dünyada yapayalnız gibi hissederim. Bu güne kadar benimle arkadaş olan insanlar, her zaman için beni kullanmak istediler. Nedense, bu güne kadar kendime uygun bir arkadaş bulmuş değilim. Ya bende, ya da karşıdaki insanda kişilik bozuklukları oluyor. Her zaman için arkadaşını iyi seçmen lazım, yoksa kötü bir arkadaşla olduğun zaman hayatta çok acı çekersin. Bir atasözümüz de "Bana arkadaşını söyle, sana kim olduğunu söyleyeyim." denmiştir. Burada, kötü bir arkadaşla kötü, iyi bir arkadaşla iyi insan olursun anlamına getirilmiştir.

Yapmak istediğimiz her şeyi zamanında yapalım ki, öldükten sonra "ben bunu niye" yapmadım diye acı çekmeyelim. Hayat aşılması zor, güçlüklerle, acılarla ve gözyaşlarıyla dolu bir yoldur.

Hürmet SÖYLEMEZ
Hazırlık A No.306

İçinde Kaldı

Ben de dibe battım, en dibe güzel taş, artık yandıyım senin gibi sessiz, senin gibi saf ve aynı senin gibi sabit.

Ne şen konuş istiyorum ne de ben, sessizliği dinliyorum seninle, çaresiz çığlıkların çıkarttığı müziği. Yukarı bakalım, aydınlığı görelim, fakat oraya çıkmayalım, kıpırdamayalım, bakalım sadece ellerimizi uzatıp gökyüzüne.

Ölümü görelim, ayrılığı da yaşayalım istiyorum seninle. Gözlerimiz dolsun ağlayalım, ağlayalım...

Kimse görmesin, denizin saf suları kapatsın istiyorum en değerli varlığımız gözyaşlarımızı... Gidelim seninle ya Güneş'e ya Ay'a burdan gidelim gidebildiğimiz yere kadar, kimse gelmesin bizimle.

Hiç kimse.....

Artık ne ölüm korkutsun bizi ne de gözyaşları. Güneşe dokunalım elimiz yanmasın, bütün sitemimizi edelim artık, hiçbir şey bizi apan-sızca tutmadan, engel olmadan içimizdeki şey...

Hiçbir şey düşünmeyelim, ne yarını, kime nasıl davranacağını, ne sorumlulukları ne de....

Artık hiçbir şey istemeyelim ne eskiden ne de yeniden, hiç birşey ummayalım yarından. Yarın daha kötü daha acımasızdır her zaman.

Kahkalar duymayalım, hiçkırıklar en güzel ninnilerimiz olsun, kendimizi bile tanımayalım. İçimiz ağlarken yüzümüz gülmesin artık. Hep birileriyle arkadaş olmaktan korkalım seninle. Hiç konuşmayalım. Belki yine bizi ağlatacaklardır, ha ne dersin? Ya da birşey söyleme sus, hep sus! Ben de susayım herşey herşey ebedi sussun. Artık kenetlensin en güzel konuşan ağızlar, kapansın gözler, hiç birşey görmesin ve yine aynı şeyler olsun, kar yağsın üstlerine saf, tertemiz olsun bir dahaki güne kadar!

Hatice ARSLAN Hazırlık C/400

Yok oluyorum

Paydos bundan sonra yıkılmalara. Paydos bundan sonra yok olmalara, paydos bundan sonra acı çekmelere, paydos bundan sonra ağlamaya.

Artık sokak başlarında boş gölgeler aramıyorum. Artık ıssız gece, yol, bir aydınlık aramıyorum. Çünkü buldum onu. Dostum, o benim dostum. Bakın artık ben de diyebilirim, "benim dostum var" diye. Dostum kim mi? Benim dostum hayatın acı sillesi, niçin mi? Çünkü hep insanlar vurdu bana, hep insanlar attı tokatı. Sonra isyanlarım hayata oldu. Bilemedim ki hayat sadece yaşamaya, insanlar da bunu öldürmeye gelmiş. Sonunda anladım ki benim tek dostum benim isyanım olan hayattı. Hep onu aradım durdum, bir yudum sevgi için hep onun peşinden koştum. Onun için ağladım, onun için hayatımı feda ettim.

Hep onun için yaşadım, dostsuz bir hayatta dostlar beni aramadı. Günler bitmeyi, güneş batmayı bilmedi, yeşilin en yeşilini aradım onunla. Sevmeyi, hayır! Sevmek için sevilmeyi öğrendim. Ve bir gün yaşamaktan bıkacağım. Hayattan tükeneyeceğim. Olmak ya da kaybolmak üzere yazılan çizilen herşeye karşı çıkacağım. "Kendim için yaşayacağım" diyeceğim ama olmuyor her zaman karşı çıktığım dostluğa mahkum olacağım. Yine savaşıyor fakat sonra yine yok olacağım. Sonra yine tekrar ve yine tekrar bir gün şu sözleri mırıldanacağım hayata;

UÇTU UÇTU BÖCEK UÇTU
UÇTU UÇTU LEYLEK UÇTU
NE UÇTU DERSİNİZ ÇOCUKLAR
GENÇLİĞİM UÇTU.

Ayça AKTÜRK

DİKKAT... DİKKAT...

Okulumuz pansiyon binasına geldiyseniz SERBEST KÜRSÜ'ye göz atmadan gitmeyin sakın. SERBEST KÜRSÜ'de yok, yok. Makaleler, fıkralar, bilmeceler, hikayeler, şiirler, yeni açılacak olan sizin dilinizden.... köşeleri tam anlamıyla doyurucu ve bütün zevklere hitap eden bir üslûpla hazırlanmaktadır.

Gerçekten de SERBEST KÜRSÜ'nün rakibi yok, limiti yok, korkusu yok. Serbest kürsüden siz de sesinizi duyurabilirsiniz. İstedığınız bütün edebî türlerde yazılarla katılabileceğiniz gibi sizin dilinizden köşesine sorunlarınızı, isteklerinizi, beklentilerinizi yazarak bizimle paylaşabilirsiniz. Bunun için sadece Y.Dil 1-B sınıfına yazılarınızı teslim etmeniz yeterli. Sesiniz duyulur. Ayrıca iyi bir SERBEST KÜRSÜ okuyucusu olursanız bu sayıdan itibaren başlayacak olan yarışmalara katılıp, ödüller kazanabilirsiniz. Ayrıca sadık SERBEST KÜRSÜ yazarları da unutulmayacaktır! Sizi uyarıyoruz bu sıradan bir duvar gazetesi değil!!!

Eli kalem tutan herkesin yazması dileğiyle,
SEVGİYLE

Buket Kıp Y.Dil 1-B

Gel Ne Olur Son Defa

Kara elbiselere bürünmüş yine
Yas mı tutuyor ne?
İşte yine hüsranlı bir gece...

Biri var ki tanımazsın sen de
O bendedir tâ içimde, kalbimde
Baktığım her yerde
Ama o, sadece gecelerde
Gülen derim ona
Gülmeyen, güldürmeyen bir gülen
Yanı başımdadır karanlık gecelerde
Yalnızlığımı paylaşır umut dolu gözlerle
Dertleşiriz bazen yıldızların altında
Başlarsam konuşmaya
Sabah olmuştur ve o artık yoktur yanımda
Gün olur düşüncelerimi tırmalar
Yalnız beni dinle; yalnız bana bak diye
Bense bazen gülerim ona
Zavallılığına
O, karanlıklar ülkesinde yoksun mutluluktan,
Sevgiden
Yine de umutlu gelecekten
Bense mutluluklar ülkesinde kör olmuşum
Görmüyorum mutluluğu
Birgün o öğretti bana mutluluğu görmeyi
İşte son geceydi bu
Bir damla gözyaşıydı ardından kalan
Söyleyeceğim gerçekler var geride kalan
Gel ne olur son defa
Açtığım gözlerim
Gördüğü mutluluğu anlatacak bu defa.

Sinem DEMİRCAN

Yb. D. 1-A

Hayat Çilesi

Kaderin acı dolu cilvesine,
İnsanların bütün kötülüklerine,
Kıymetini değerini bilmeyene,
Gül, geç öğretmenim.

Bulunmadan kaybolanlara,
Bütün ıssızlığa, karanlıklara,
Zamansız gelen ayrılıklara,
Gül, geç öğretmenim.

Fikirlerini hor görenlere,
Kırılan ümitlere, hayallere,
Karşılıksız olan sevgilere,
Gül, geç öğretmenim

Fetih BULUT
Hz-A No 286

Kin

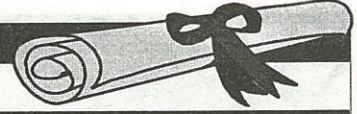
Nereden başlayacağımı bilmiyorum.
İçimde bir kin var hissediyorum,
Ağırlığının kahrını çektiğim,
Ama neye kinlendiğimi bilmediğim,
Çözemediğim.

Belki mutluluğuma,
Etrafımdaki taş duvarlara.
Riyakâr, iki yüzlü, utanmaz insanlara,
Belki eli kolu bağlı hiç birşey yapmayan bana
İçimde bir kin var çözemediğim.

Şükriye SİPAHIOĞLU

Yb. D 1-A No:243

Öğret Öğretmenim

Öğret öğretmenim,
Bana bildiklerini öğret.
Yanlış, doğruyu, sevmeyi
Öğret öğretmenim sen öğret.

Öğret öğretmenim
Geri kalmışlık zincirini kırmayı
Bana dimdik ayakta durmayı öğret
Daima yıkılmadan yılmadan
Hayatın bu dikenli yollarında yürümeyi öğ-
ret,
Dostluğu öğret, arkadaşlığı ve kardeşliği
öğret.

Öğret öğretmenim
Yetimi koruyup, yoksulu giydirmeyi
Zalime karşı çıkıp, mazlumu korumayı
Tüm haksızlıklara göğüs germeyi,
Tanıt öğretmenim gir de benim gizemli
dünyama
Bana benden yakın ol ve beni öğret
İnsanlığı öğret , dost olsa da düşman olsa
da

Öğret öğretmenim
Tarihimi öğret, Atatürk'ü, Fatih'i, Yavuz'u,
Kültürümü öğret, Mevlana'yı, Yunus'u
Bilmek, öğrenmek istiyorum
Bizden önce neler olmuş yurttan, Anado-
lu'da.
Bana Mimar Sinan'ın köprüleri, camileri,
medreseleri
Nasıl kurduğunu öğret.
Öğret ki öğretmenim bana, bin bir güzellik-
lerle dolu
Bin bir emekle alınmış yurdumun toprakla-
rını, karış karış
Ama öğretmenim bütün bunları bana yal-
nız sen öğret ki,
Yurdumun geri kalmışlık zincirini kırıp
ayakta durayım!...

Hatice ARSLAN
Hazırlık-C 1400

İstemesem de

Açtım kitabın sayfalarını
Koydum masanın üstüne
Kafamda bir istek, boş bir hevesle
Bakıyorum yüzüne anlamadan bir hece.

Açılmıştı önüme bin bir pencere,
Seçmiştim birini binbir ümitle,
Baykuş gibi uçtu vakit geçtikçe,
Yine bakıyorum anlamadan tek hece.

Dağlar ardında akar bir dere,
Yüzüp gidiyor hayalim bir tekne içinde.
Şimdi bakamıyorum, anlasam da bir hece,
Çarem yok, ayrılıyorum istemesem de

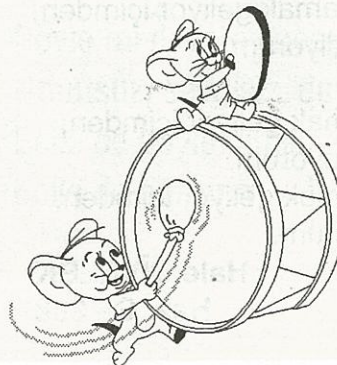
Murat TEMEL
4-E 5966

Unuttuğum Şey

Davullar çalınırken,
İnsanlar tepinirken hoyratça,
Silah sesleri
Akisler yaratırken kulaklarda
Unuttuğum bir şey vardı.

Bölüşürken bir dilim ekmeği
Kabataş devrinden kalma insanlarla,
Bir duygu kırıntısına yenilmedim,
Boğulmadım korku deryasında,
Sadece
Unuttuğum bir şey vardı.

Erhan CANSIZ
6-E 9271

Gözyaşlarım

En sadık dostum,
Tek sırdaşım,
Yalnızlığıma çare,
Göz yaşlarım.

Beni bırakmaz,
Beni aldatmaz,
Onlar benim vazgeçilmez
Göz yaşlarım.

O benden vazgeçmez,
Hep yanağımda,
Her zaman yanımda
Gözyaşlarım

Derdime ortak,
Sevincime ortak,
Sıkıntıma ortak
Göz yaşlarım

O ve ben bir bütünüz,
Ben bir göz,
Gözyaşlarım ise
Sadık dostlarım!...

Birsen KIZILKAYA
Hazırlık - B No:343

Değmez

Yalnızım diye haykırmak geliyor içimden,
Duymazlar diye susuyorum.
Unutulduğum diye ağlamak geliyor içimden,
Anlamazlar diye kesiyorum.

Üzgünüm diye kaçmak geliyor içimden,
Görmezler diye duruyorum.
Sevmiyorlar diye ölmek geliyor içimden,
Değmez diye kalıyorum.

Hale ÇİVELEK
Haz. C - 388

Merhaba

Merhaba dostluğa, kardeşliğe,
Merhaba tanıdığım, tanımadığım herkese.

Merhaba anaların bağrında yanan evlat acısına,
Merhaba köylüsüne, şehirlisine bütün vatandaşına.

Merhaba buram buram hasret kokan illere,
Merhaba sıla hasreti çeken herkese.

Merhaba askerdeki evladını bekleyen analara, babalara,
Merhaba vatan uğruna canını veren bütün şehitlere.

Merhaba dostluğa, kardeşliğe,
Elveda savaşa ayrılığa, kalleşliğe.

Şerife SARIHAN
5/F 8228

Ağlamak

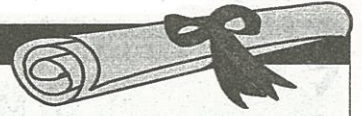
Ağlamak için sadece gözden yaş mı akmalı?
Dudaklar gülerken gözler ağlayamaz mı?

Severken yalnızca güzele mi bakmalı?
Çirkindeki güzel ruh insanı bağlayamaz mı?

Özlem, sevilenlerden uzak kalmak mı?
Sevilen yanında özlem duyulmaz mı?

Hırsızlık sadece para çalmak mı?
Saadet çalmak hırsızlıkların en büyüğü olmaz mı?

Akkadın ŞAHİN Y.Dil 1-C 105

Gitme

Beyhude geçmesin gençlik çağımız
Bak yemyeşil yaprağımız, dalımız
Elbet mutluluğa çıkar yolumuz
Sen benden usanma bıkmaya yeter ki

Her gün saçlarına güller takarım
Bir ömür ben dizlerinde yatarım
Bir Allah'ı bir de seni anarım
Sevgime ihanet etme yeter ki

Mil çek gözlerime dağla sen beni,
Her gün bin acıya boğ yüreğimi
Al ister çarمیha ger bedenimi
Bir ömür bende kal gitme yeter ki

Gülsüm ÇAĞŞAK
5-H 6887

Hayallerim Var

Bu binaları yıkmak istiyorum
Bu karanlıkları parçalamak
Ve şiirler yazmak istiyorum yerlerine
Sonu olmayan sonsuz şiirler
Gerçekleşmesi mümkün olmayan hayaller
Tüm kötülükleri yok etmek
Bütün güzellikleri bulmak istiyorum
Ve bir gün aniden
Kimse duymadan
Ölmek istiyorum
Hayallerim var
Gerçekleşmesi mümkün olmayan hayallerim

Ülkü KARAKOÇ
Y.Dil 2-B

İşte Yalnızlığım

Hep yaşamak istediğim yalnızlığımı
Kimsesiz olmayı, sadece kendimle kalmayı
Sevgisiz, umutsuz, duygusuz
Hiç bir özelliği olmayan bir ot gibi
Niçin istedim bilmem ki

Sonbaharın hüznü, yazın sevincini
Kışın saf ve temizliğini
İlkbaharın mutluluğunu
Niçin yalnız yaşamak istedim bilmem ki

İşte, yalnızım, kimsesizim
Ne soranım var, ne de arayanım
Martılarla dost olup
Dalgalarla dertleşiyorum
Niçin istedim bilmem ki böylesini

Alışamadım yalnızlıklara
Kalbim dikenli tellerle kaplı sanki
Kimseyi kabul etmiyor
O da alıştı yalnızlığa, ben de

Böyle mi devam edecek
Umutsuz, sevgisiz, duygusuzca
Belki de böyle olmalı
Belki de gözlerim yalnız kalmalı

Derya GELGİ
8982 5-D

"Sigarasız Bir Dünya" ve Dumansız Bir Çalışma Ortamı

Sayın büyüklerimiz,
Bizlere daima iyilerle örnek olunuz, iyi örneklerle bizleri iyi yola yönlendiriniz. elinizde, ağzınızda sigara ile her fırsatta görünürken bizlere "çocuklar sigara zararlıdır, içmeyiniz." diyorsunuz. Ne derece inandırıcı olduğunuza kargalar bile güler.

Evet siz "Biz bu illete elimizi kaptırdık, kolumuzu kurtarmıyoruz, bari sizler yanmayın; sizler, bu çirkefe bulaşmayın, geleceğimizin ümidi gençler sağlıklı ve dinç olarak kalınız. Bu vatani emanet edeceğimiz gençler, sigara v.b. kötü alışkanlıklar büyük nimet olan sağlam vücudunuzu harap etmeyiniz" demek istiyorsunuz. Ama bu isteklerinizde samimi iseniz. Önce bu zıkkım illetten kuvvetli iradeyle kurtulmaya, olmaz ise en aza indirmeye çalışınız.

Sayın büyüklerimiz, toplantı v.b. olaylarda her an elinde veya ağzında sigara ile görünmekten vazgeçiniz. TV v.b. basın yayın organları sizleri bu halinizde evlerimize kadar taşıyor. Biz gençlere bu hareketinizde kötü örnek oluyorsunuz. Lütfen bu görüntülerle biz gençlerin ve çocukların karşısına çıkmayınız.

Artık bütün dünya sigaranın zararını kabul etti. Bununla mücadele ediyor, Yurdumuzda da 4207 Sayılı Kanun ile gereken yapılmaktadır. Yurdunu ve insanları seven herkes 4207 Sayılı Kanun icaplarını yerine getirmelidir.

Genç arkadaşlarımız, büyüklerimizden sigara içme alışkanlıklarına özenme özeneceksen iyi hareketlerine özen o yönlerini kendine örnek al. Bu illete bulaşınca son pişmanlık fayda vermez. Yıllarca sigaradan medet umarak onun esiri olanla konuşursan hiç birisinin halinden memnun olmadığını göreceksin. Okulda idarecilerden kaçarak tuvalette sigara içmekleamalara karşı tedbir (!) olarak tek tek sigara getirip içmekle yalnız kendi kendini aldattığının farkında mısın?

Hergün tv ve gazetelerde örneğini gördüğünüz sigara uğruna kolunu veya bacağına feda edenlerin durumuna düşüktükten sonra pişmanlık fayda vermez.

SİGARASIZ BİR DÜNYA HASTALIKLARIN YÜZDELERİ

Sigaranın zararlarını anlatmaya sayfalar yetmez, kitapları doldurur. Sigara Raporu'ndan bir özet sunuyoruz. Belli başlı hastalıklar ve ra-

kamları:

Akciğer kanserlerinin %90'ı Gırtlak kanserlerinin %99'u sigara kaynaklıdır.

Sigara içenlerde akciğer kanseri en az on kat fazladır.

Son 10 yılda akciğer kanseri erkeklerde %50, kadınlarda %260 artmıştır. Bunun sebebi sigaradır.

Sağlıklı besin alınması ve sigaranın bırakılması halinde kanserden meydana gelen ölümlerin %60'ının azalacağı açıklanmıştır. 45-50 yaşın altındaki erkeklerde koroner (kalp)den ölenlerin %80'i sigara kaynaklı.

Sigara içenlerin vücuduna %15 ila %33 daha az oksijen girmektedir. Bu en önce beyin ve k albin harabiyeti demektir.

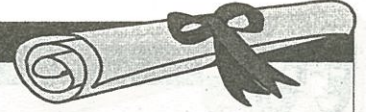
Uyuşturucular arasında en çok ölüme sebep olan madde sigaradır.

Sigara tiryakilerinin dörtte biri sigaradan ölmektedir.

ABD'de de yılda 300 bin kişi sigara yüzünden vaktinden önce ölmektedir. Bu rakam tarihte meydana gelen en korkunç salgın hastalıkların tevliid ettiği ölüm miktarından fazladır.

Sigaranın sebep olduğu ölümler, diğer uyuşturucularinkinden 13 kat fazladır.

Tek sigara insan vücudunda 2,5 mgr. C vitaminini yok edi-

yor. Bu ise hastalıklara karşı vücut direncinin büyük ölçüde azalması sonucunu getirmektedir.

ABD uzay araştırma merkezince yapılan açıklamada: Tütündeki radyoaktif kurşun ve polonium'un (radyoaktif parçalar olarak) hücreleri mahvettiği belirtilmiştir.

Sigaradan bir nefes çekip üfleyen kimse, dumanla birlikte çevreye 70 mgr. yanmış madde, 25 mgr. karbon monoksit vermekte ve etrafındaki canlıları zehirlemektedir.

Kirli havada yaşayanların kanında %2.3 karbon monoksit mevcuttur. Sigara içenlerde bu oran %15'e çıkar.

Sigara içenlerin yanında yaşayanlar, içenin %40 ilâ %80'i kadar zarar görmektedir.

Sigara içenlerde kırmızı küreciklerin oksijen taşıma kapasitesi 1/6 ile 1/3 oranında azalır.

Bacak damar tıkanıklıklarının %90'ı sigaradan.

Günde 1 paket sigara içenlerin vücudunda 20 yılda 7 Kgr. is ve katran birikimi olmaktadır.

Tütün dumanında 4000 adet zararlı madde vardır.

Sigara içen kadınlar, içmeyenlerden 10 yaş fazla ihtiyarlanmaktadır.

Sigara içen annelerin çocukları, oksijen azlığı sebebiyle geri zekâlı olur.

Tiryâki hanımların çocuklarında sakatlık ihtimâli %65 gibi ciddi bir çizgidedir.

Tiryâki erkeklerin çocuklarında da türlü bozukluklar söz konusudur.

Sigara içen kadınlarda kısırlık 10 kat fazladır.

Erken doğum ve düşüklerin %80'inin sebebi sigaradır.

Günde bir paket sigara içilen evde, çocuklar da 5'er adet sigara içmektedir.

Aile bütçesinde sigaraya ayrılan pay ortalama % 15'dir. Bu durumda zarar ikidir:

- 1) Beslenme zaafa uğramakta,
- 2) Hastalık sebebi artmakta.

ABD'de sigara içen bir işçi, çalıştığı firmaya yılda 4600 dolarlık bir yük getirmektedir.

Bütün dünya ülkelerinde meydana gelen yangınların sorumlusu sigaradır.

1978'de ABD'de çıkan 100 binden fazla yangının sebebi sigaradır.

Dünya ülkelerinde çıkan yangınların %70'inden sigara sorumludur.

Uyuşturucu maddeler arasında en fazla ölüme ve hastalığa sigara alışkanlığı yol açıyor. ABD. Sağlık Hiz. Dairesi

DUMANALTI OLANLAR KENDİNİZİ KORUYUNUZ. VE LÜTFEN DUMANIN SİZLERE VERDİĞİ ZARARLARI BU HABERDEN ÖĞRENİNİZ!...

Sigara dumanının kapalı yerlerde içmeyenlere verdiği zararlar özet olarak şunlardır:

Hiç sigara içmeyen, fakat sigara içilen kapalı bir yerde 4 saat kalan bir kişinin tükürük ve idrarında, 10 sigara içeninkine eş değerde nikotine rastlanmaktadır.

Milliyet (7.4.1989)

Pasif sigarada lösemi:

Sigara kullananlarla birlikte yaşayanlarda lösemi riski 6.8, göğüs kanseri riski 3.3, gırtlak kanseri riski 3.4 kez artmaktadır.

Pasif içicilerin içlerine çektikleri dumanın, toksik kimyasal madde bakımından daha yoğun olduğunu son araştırmalar ortaya koymuştur.

Misal:

Pasif içicinin aldığı dumandaki Benzo-apiren, aktif içicinin aldığından 3 kez daha fazla, Toluene, 6 kez daha fazla, Dimenit-nitrosamin 50 kezden daha fazladır.

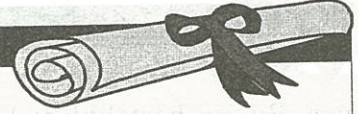
Son ilmi çalışmalar, pasif içici durumundaki yetişkinlerin, çocukların ve 8 haftalıktan fazla embriyonların kanında, idrar ve tükürüklerinde, sigara dumanının yan ürünü olan kotinin, tlorinat ve benzeri zararlıların bulunduğunu ortaya çıkarmıştır.

(New Selentist'den)

İngiliz Tıp dergisi (The Lancet) tarafından yapılan araştırmaya göre, bir ailede sigara içenler, içmeyenlere de aynı tehlikeyi yansıtarak, ciddi boyutlu bir tehlike oluşturmaktadır.

Anne ve babalar, çocuklarımızın sağlığını düşünerek, gerek hamilelik öncesinde, gerek hamilelik ve emzirme süresince, sigara ve alkole itibar etmeyiniz. Ondan sonra da onları zehirlemeyin ve onlara kötü örnek olmayın!...

Anne ve babaları sigara içen çocuklar, haftada en az birer paket sigara içmiş gibi zarar görürler.

Sigara dumanı, sigara içmeyenlerde de çeşitli kanserlere sebep olmakta, bu arada bilhassa lösemının dumana maruz kalanlarda 7 kat daha fazla görüldüğü, ABD'li uzman kuruluşlarca açıklanmıştır.

Kirli havada yaşayanların yanında %2-3 karbon monoksit mevcuttur. Sigara içilen kapalı yerlerde bu oran %15'e çıkar. Tam 6.5 misli.

Sigara içenler ile bunların dumanına maruz kalanlarda kırmızı küreciklerin oksijen taşıma kapasitesi 1/6 ila 1/3 oranında azalır.

1989 yılında ABD'de 53 bin kişi başkalarının içtiği sigara dumanı sebebiyle akciğer kanserinden ölmüştür.

Sigaradan bir nefes çekip üfle-yen kimse, dumanla birlikte çevreye 70 mgr. yanmış madde, 25 mgr. karbon monoksit vermekte ve etrafındaki canlıları zehirlemektedir.

Sigara içenlerin yanında yaşayanlar, içene oranla % 40'tan başlayarak, %100, hatta daha fazla zarar görmektedirler.

Günde bir paket sigara içilen evde, çocuklar da 5 ila 10 adet sigara içmektedir.

Bir adet sigarada bulunan zararlı maddeler, bir kişinin damarına zerkedilse, bir kaç dakikada ölüm vaki olur.

Sigara içmediği halde kanser olan 23 kişiden birisi pasif içicidir.

(ABD Sağlık Bakanlığı Raporu)

ABD'de kamuya ait kapalı yerlerde sigara içenlere 1000 dolar para cezası verilmektedir.

Zaman (8.3.1990)

İnsan beynine en çok zarar veren 3 olumsuz etkenden birincisi sigara dumanıdır. (Diğerleri tansiyon ve şeker)

Solunum yollarını tıkaçıcı hastalıklarda, hava kirliliği, sigara dumanının yanında hiç kalır.

(Prof. Dr. Tuğrul ÇAVDAR)

Kapalı yerlerde sigara dumanını teneffüs edenler; duruma göre aktif içicilerin gördüğü birçok zararları ya aynen, yahut daha fazlasıyla görmektedirler. Bu sebeple;

SAYIN VATANDAŞ!

Kapalı yerlerde ve nakil araçlarında içenlerin dumanından kendini ve yakınlarını koru!...

Devletin bu konuda, tedbirler getirmesi için yasal yollardan (Anayasamızın 56 ve 58. maddeleri gereği olarak) mücadeleyi bırakma!

Zira, hakkını aramayan insan ve toplumlar, hem hakkını, aynı zamanda haysiyetlerini de kaybederler.

BİR ÖZET

SİGARAYI NASIL BIRAKMALI?

Sigaranın sayısız zararlarını bilen akıllı kişinin ilk işi şüphesiz bunu bırakma çabasına girmektir. Bu halde yapılacak işleri şöylece sıralayabiliriz:

1) Kesin karar veriniz. Ve bu işte iradenizi sonuna kadar kullanmayı göze alınız.

2) Sigarayı birden bırakınız. Zira deneyler birden bırakanların ve birden bırakmanın daha başarılı olduğunu göstermiştir.

3) Bu halde ilk iş, sigara içen arkadaş ve çevrelerden kesin olarak uzaklaşınız.

4) Size sigarayı hatırlatan her şeyi yaşamınızdan uzaklaştırınız.

5) Sizde sigara arzusu uyandıran yiyecek ve içeceklerden uzak durunuz. Bilhassa sigara arzusu şiddetlenince bir bardak su içiniz.

6) Planlı, ölçülü ve faal bir yaşam çizgisini benimseyiniz.

7) Sizi strese sokacak konulardan ve tartışmalardan uzak durunuz.

8) Boş zamanlarınızda sportif faaliyetlere, hiç olmazsa uygun yürüyüşlere iltifat ediniz.

9) Kabilse ve içiyorsa eşinizle veya birkaç arkadaşla grup halinde bırakınız.

10) Bu savaşta mistik ve manevi duygularınızı da devreye sokunuz.

DİKKAT : BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?..

SİGARANIN İŞ GÜCÜNE OLUMSUZ ETKİSİ...

Sigara iş gücünü %20, Fiziksel gücü %12 düşürmektedir.

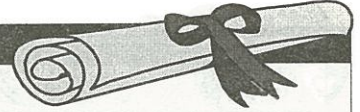
TİRYAKİLERİN ABD'YE MALİYETİ 250 KATRİLYON...

Sigara içenlerin ABD'ye, sağlık hizmetleri ve üretim düşüklükleri sebebiyle, getirdiği fazlulü gider: 125 Katrilyon...

Bu giderek sigara içmeyenlerin tiryakilerden gördüğü zarar da eklenirse, bu rakam iki misline çıkmaktadır. Yani : 250 Katrilyon...

Herald Tribune ("Sağlıkta Ülke Durumu" başlıklı Resmi Rapor'dan)

SİGARANIN ÜLKEMİZE ÇIKARDIĞI SAĞLIK FATURASI : 60 TRİLYON

Sigaranın ülkemizde halk sağlığına verdiği zarar : 60 trilyon TL.dir.

Bu rakam, her yıl sağlanan kârın (20 trilyon) tam dört katıdır.

Bunlar, sağlık masraflarına dayalı rakamsal bulgulardır. Gerçekte sigaradan her yıl meydana gelen 160 bin aktif + 40 bin pasif olmak üzere 200 bin ölüm, bundan çok daha fazla insana getirdiği ömür boyu süren hastalık ve sakatlıklar ve de sigaradan meydana gelen ölü doğum ve düşüklerin parasal hesabı yapılamaz.

Yeşilay Arşivi

ABD'DE SİGARADAN YILDA 440 BİN ÖLÜ

ABD'de "Sigara ve Sağlık Kurumu" Genel Müdürü Dr. Ronald M. Davis: "Hazırlanan son raporumuza göre, sigara sebebiyle husûle gelen ve fiyatın toplam 440 bin" olduğunu açıkladı. Ve Dr. Davis, bunların 394 bininin tiryaki, 53 bininin de pasif içicilerden oluştuğunu ilave etti.

(Yeşilay Arşivi)

SİGARA VE ÖLÜM ORANI

Yine son tesbitlere göre:

Hiç sigara içmeyenlerde ölüm oranı : 100 binde 12,

Günde yarım paket içenlerde : 100 binde 94,

Günde bir paket içenlerde : 100 binde 200.

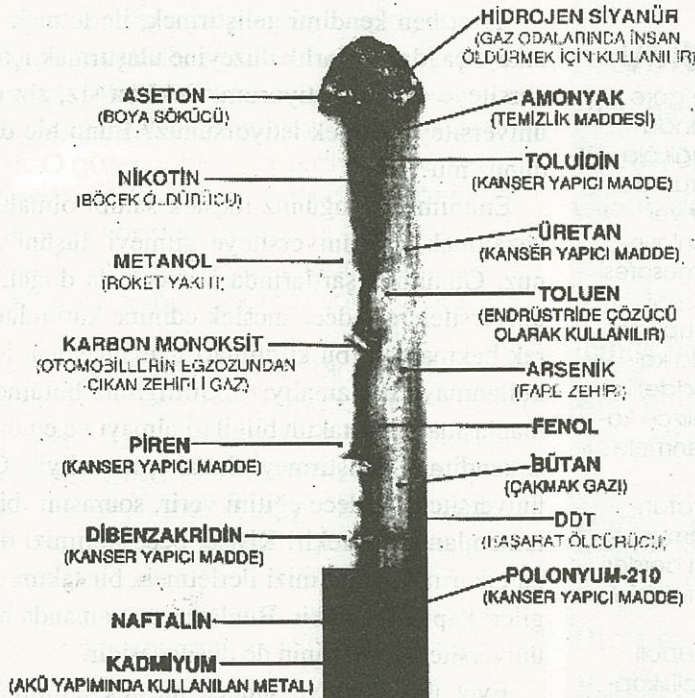
(Yeşilay Arşivi)

Sigara uğruna ayağından oldu

Damar tıkanması nedeniyle sol aşağı dizden kesilen ve protez takılan, ikinci ayağının da kesileceğini belirten 46 yaşındaki Metin Kocaoğlu, doktorların 1986 yılındaki uyarılarını dinlemediğini ve bu hale geldiğini belirterek, şunları söyledi: "1986 yılında sol ayağında uyuşmalar başladı. Doktora gittim, sigaradan olduğunu ve derhal bırakmamı istedi. Ancak, bir yıl sonra karnından burger (damar tıkanıklığı) ameliyatı oldum. Sigarayı yine bırakmadım. Daha sonra altışar ay arayla sol ayağım bütün parmakları kesildi. Sıra ayağıma gelmişti ve sol ayağım dizimden kesildi, protez takıldı."

SİZİ NE ZEHİRLİYOR?

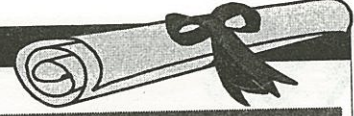
SİGARADA BUNLARDAN BAŞKA DAHA 4000 KADAR ZEHİR VAR

**YETER ARTIK!
İÇME ŞUNU!**

**BURADA SİGARA İÇİLMEZ.
CEZASI 10 MİLYON TL.**

Sigarayı içen cezayı öder

4207 Sayılı Kanun hükmü uyarınca kapalı yerlerde sigara içenlerin cezalandırılmasına artık resmen başlandı. İstanbul'da, bu kanunu ilk uygulayan Atatürk Kültür Merkezi oldu. AKM'de girişten itibaren her yere asılan panolar, sigara içmenin cezasının 10 milyon lira olduğunu konuklara duyuruyor.

YAŞAMAK NEDİR?

Her sabah gözlerini açtığı anda aynı soruyu soruyor- sun kendine, yaşamak nedir? Kalbimizin güm güm atması, kanımızın bütün vücudumuza yayılması, gözlerimizin açılıp kapanması, saçlarımızın tırnaklarımızın uzaması... Bu mudur yaşamak? Hani nerde umut? Nerde sevgi? Nerde düşünce? Beynimizin içinde belirli bir yerlere oturtabiliyor muyuz bunları? Ama kalıplaşmışçasına değil, basit ve bayağıca hiç değil. İnsanoglunun tarihten bu güne milyonlarca kazanımı var. Bu kazanımların neresindeyiz biz?

Artık içimizde bir yara gibi büyüyen bu bencilliği, bu vurdumduymazlığı söküp atmamız gerekiyor. Dünya üzerinde yaşayan sadece biz değiliz ki. Milyonlarca insan, milyarlarca canlı yaşamakta dünyada. Onlar için de bir yer var mı kalbimizde? Onları da sevebiliyor muyuz? Ayırmsız, çıkar-sız...

Biz herşeyden bir karşılık bekliyoruz galiba. Ama, "Sen elmayı seviyorsun diye, elmanın da seni sevmesi mi lazım? "Bu soruya cevabımız hayırsa, işte budur yaşamak. Yüzlerini bile görmediğimiz, seslerini bile duymadığımız insanlar için yaşamak. Umudu da unutmamalıyız, umutsuz da yaşamıyor çünkü. İstedikten sonra mucizelerle doludur yaşam "minicik bir çiçeğin kökleri bile yaşama hırsıyla uykusuzdur.

Çiğdem Yıldırım Yabancı Dil 1/D

ÖĞRENCİNİN HAVA DURUMU

Okullardan aldığımız meteorolojik bilgilere göre, bu sene karneler mevsim normallerinin altında olup şiddetli zayıflar görülecektir. Buna bağlı olarak hemen hemen ekşi sifirli olacak bu durumda nem oranı artacak, gözler çok bulutlu, yer yer sağnak yağış halinde olacaktır. Sınav salonlarındaki yoğun sis azalmış olup, kopye görüş mesafesi dar olmuştur.

Matematik sınavı yüksek basınç altında olup, daha şimdiden Eylül rüzgarlarının etkisi altında kalmıştır. Bu arada laboratuvarlardan gelen şiddetli kimya fırtınasının hemen ardından, bir ingilizce karsırganının okulu çepre çevre sarması beklenmektedir.

Son aldığımız meteorolojik bilgilere göre vatan-daşlık ve tarih çevresinde karla karışık yağmur beklenirken edebiyat, beden müzik, resim dersleri civarında bol güneşli ve sıcak geçeceği tahmin edilmektedir.

Bir üst sınıfa ve üniversiteye giden yollar kapalı olup, bu yola gideceklerin yanlarında torpil, kopye ve hesap makinesi bulundurmaları, sözlüde, işaret ve işaretçilere uymaları tavsiye olunur. İlgilenlere önemle duyurulur.

Özlem Çoban Hz-C No:371

Liseli Tabuları Yıkıyor (mu)?

Üniversiteye gitmek her lise öğrencisinin hayalidir. Hele bir de istediğimiz bölüme girersek, işte o zaman bizden mutlu kimse olamaz.

Peki ama neden üniversiteye gitmek istiyoruz? Mutlu bir gelecek için mi? İstikbâli kurtarmak için, belki birilerine başarılı olabileceğimizi göstermek için, belki de bu ülkeyi yaşanabilir bir yer haline getirmek amacıyla istikrarlı bir mevki için. Her ne sebeple olursa olsun her lise öğrencisinin hayalidir üniversiteye gitmek.

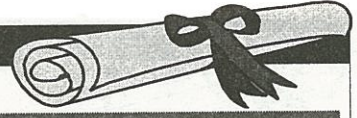
Bu ülkeyi yolsuzluklardan, dolandırıcılıktan yalandan, riyadan, çıkar kavgasından, uzak bir yer haline getirmek vatanını seven her gencin hayalidir. Atatürk'ün önderliğinde atalarımızın canını, cananını, bütün varını verip toprağından vazgeçmediği bu vatan bizim. Bize emanet edilmiş...Bize emanet edilen bu vatana hiçbir Türk genci ihanet içinde bulunmayacak; ilimle, irfanla bu ülkeyi en yüksek medeniyet seviyesine ulaştıracaktır. Atatürk'ün ilke ve inkılâplarının ışığında her Türk gencinin hayali budur. Başka bir düşünce bu vatana, atalara, Atatürk'e ihanetten başka bir şey değildir.

Evet ben kendimi geliştirmek, ilerletmek ve bu ülkeyi çağdaş uygarlık düzeyine ulaştırmak için üniversiteye gitmek istiyorum. Peki ya siz, siz neden üniversiteye gitmek istiyorsunuz? Bunu hiç düşündünüz mü?

Eminim bir çoğunuz meslek sahibi olmak, para kazanmak için üniversiteye gitmeyi düşünüyorsunuz. Günümüz şartlarında bu çok da doğal. Ama üniversitelere sadece meslek edinme kurumları olarak bakmamalı, bu kurumları uzmanlaşmak için de kullanmaya başlamalıyız. Girdiğimiz bölümde uzmanlaşmayı, bir takım bilgileri almayı ve en önemlisi kendimizi geliştirmeyi ihmal etmemeliyiz. Çünkü üniversiteler sadece eğitim verir, sonrasını bizlerin tamamlaması gerekir. Kişisel becerilerimizi ön plana çıkarmak, kendimizi ilerletmek, bir takım ek bilgileri kapmak gerekir. Bunlar aynı zamanda bir çok üniversite öğrencisinin de düşüncesidir.

Evet üniversiteye sadece meslek edinme aracı olarak bakmaktan vazgeçerek, biz lise öğrencileri çağdaş bir Türkiye için ilk adımı atmış olabiliriz.

YILDIZLARIN ALTINDA

Yaz gecelerinde, zifiri karanlıkta yıldızlara bakmaktan ne kadar zevk duyardı. Başını kaldırıp, gökyüzünde kaybolduğu zaman, kendini dünyanın en mutlu insanı sayardı. En can alıcı, en çaresiz durumlarda bile, bunu çare sayardı gönlüne. Göz yaşları hep O'na akar, kalbi hep O'na atardı. Tak, tık, tık...

Sevginin en şiddetlisini hissederdi gönlünde. O an, uzun bir süre heyecanlanır, bir çocuk kadar sevecen ve şen olurdu. Ama kısa sürerdi. Kısa bir süre sonra fosalmış bir balon gibi mazlumlaşır, gözlerindeki parlak ansızın kayboluverirdi. O'nun yerini göz yaşları alırdı. Çok yalnız bir insandı ve ümitsiz, bir o kadar da çaresiz. Çok çile çektiği, her halinden belliydi. Solmuş, zayıf, savunmasız ve kırgındı. Sevmeyi unutmuştu ve o kadar da sevlilmeyi... Bayramlarda ziyaretine gelen, ne bir çocuğu vardı, ne de akrabası. Halbuki, o eski toprak insandı. Birkaç sene öncesine kadar, sevdiği, koruduğu bir ailesi vardı. Güzel mi güzel bir karısı, mavi gözlü, sıрма saçlı, tombulca bir de kızı vardı. Ancak geçirdiği trafik kazası sonucu, bacaklarını yitirmiş ve terkedilmişti. Artık O'nu ne kızı arıyordu, ne de karısı. Günleri ağlamakla geçiyordu. Emekli maaşından aldığı parayla kıt kanaat geçiniyordu. Ne önemi vardı. Yapayalnızdı. İşte sessiz gecelerde balkona çıkar, yıldızlara bakardı. O güzel günler geçerdi gözünün önünden. Mutluluk yıllarını hatırlardı. Diğer yandan içerli odadan gelen acı dolu nağmeler, akıttırdı acımasızca göz yaşlarını. Bir çare... Yıllar ne kadar çabuk geçmişti savunmasız, derfli.

"Gökten bir yıldız kaydığında, bir insan ölür." derler; ancak, o her zaman mutlu olurdu, belki de hayatında o ana kadar hiç hissedemediği kadar heyecan yaşar, müthiş telaşlanırdı. Çünkü gökyüzünde, herkesin bir yıldızı vardı. Yıldız konumunu değiştirdiğinde, hayatının değişeceği ümidini yaşardı.

İşte bu nedenle mutludur son kez. Kalbi hızla çarpar. Gözleri kararır, ancak, bir daha ne o güzelim yıldızları seyredebilecektir, ne de gecenin loş ışığında hulyalara databilecektir.

Asuman ÇAKAR YD 1-B-177

Trafik Canavarı

Her gün bir ocak yıkan
Kan içmeye doymayan
Öyle bir dert var ki başımızda
Yok bu derde deva

Sevinç ile yola çıkılır
Hüzün ile geri dönülür
Güzel görünen araba azrail olur
Kimi kılıpayı kurtulur

Kimi musalla taşında bulur kendini
Biraz dikkatli çıkılsa yola
Sevinçle gittiğimiz yerden
Sevinçle döneceğiz evimize

Ali MANAT
5/B 7335

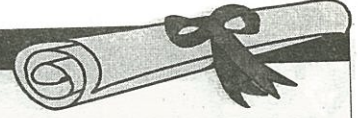
Kader Arkadaşım

Neden ıslak kirpiklerin
Hani nerede sevdiğin
Yetmiyor mu çektiğinin
Canım kader arkadaşım

Aşk dediğin tatlı çile
İçinde her türlü hile
Kahrolursun bile bile
Benim kader arkadaşım

Değmez inan özlemeye
Kırılıp da ezilmeye
Biraz da sen bak gülmeye
Benim kader arkadaşım

Mihriban KALKAN
4-G 7147

İSTİYORUM Kİ

İstiyorum ki
Erdemli olsun
Düşünceler
İnsanlar
El açmasın
insanlara
Ben, sen olmasın
Bir biz olsun
Tutkuca hür,
Yaşamca hep bir
İnsanca...

When the leaves gecame yellow
and drop on to the ground
Turn your black eyes tu the sky
I don't want everyday, only a day in
a year
Don't forget to remember my name.

Mehtap KAYNAKCI
4/D 8130

Yalnızım

Yalnızım
Tek başımayım dünyada
Ne bir dost, ne bir arkadaş
Hiç kimseler yok
Hiç kimse anlamıyor beni
Korkuyorum
Hayattan, insanlardan
Herşeyden korkuyorum.

Ağlamak istiyorum
Göz pınarlarım kuruyuncaya kadar
Ama biliyorum
Bu da kurtarmayacak beni
Yalnızlıktan ve mutsuzluktan

Yalvarırım duyun artık beni
Kurtarın bu deritten
Artık ben de gülmek istiyorum
Hayattan zevk almak,
Mutlu olmak istiyorum.

Sibel USLU
5-G 8210

Matematik (Baş Belası)

Matematik tam bir azap
Baş döndüren bir hesap
Denklemler, alanlar, yarıçap, hacimler
Tam bir ızdırıp

Alıştırma karıştırma
Problemler problemler
Bizim deritler bize yeter
Midemizi bulandırma

Sayende abone oldum 1'e
Yanarım bir beş hasretiyle
Vay efendim X miş
Bilinmeyen Y imiş.
Bırak artık peşimizi.

Korkulu rüyam oldun.
Başıma bela oldun.
İlkokulda tanıştım. Orta okulda yanımdaydın
Lisede de bırakmadın
Bırak artık peşimi
Baş belası baş belası.

Emine Toktay 4/G-7334

UMUT IŞIĞI

Geceler öyle karanlık
Kalbim öyle yalnız
Sabahı beklesem gelir mi?
UMUT IŞIĞI

Sokaklar öyle ıssız.
Her yer susmuş
Kalbimi açıp beklesem gelir mi?
UMUT IŞIĞI

Dostlar öyle yabancı
Şarkılar öyle yalancı
Sabahı beklesem gelir mi?
UMUT IŞIĞI

DOST

Bir küçük söz
Taa... derinden yaralarsa içini.
Dost bildiğin insanlar anlamaz dökme derdini,
Bir kalem al eline
Yaz yazabildiğin kadar.
İşte....
O gerçek dosttur
Sen yazdıkça o ağlar

Menşur Kapdan
4-C 7146

Mesken

Ne kara gözlüler, ne sarışınlar
Konaklayıp göçtü bu meskenden
Bazen seven oldum bazen sevilen
Bir kalp benim için attı
Benimki bir başkası için
Ne acılar ne ızdıraplar
Yaşandı bu meskende
Kimini mutlu ettim
Kimiyle mutlu oldum
Ne aşklar, ne ayrılıklar
Gelip geçti bu meskenden
Bazen özlenen oldum
Bazen özlem duydum
Birinin bitişi
Birinin başlangıcı oldu
Böyle, tükenip gitti.
Şimdi kara toprak oldu
O mesken.
Ne yaşanan aşklar kaldı
Ne de biten sevdalar.

Şule Yücel YD 2B 28

Ağlar Kaderim

Bu dünya dönüyor
Bir ferman ile
Dünya döndükçe
Doluyor çile
Kara topraklara
Karışsam bile
Bir mezar taşında
AĞLAR KADERİM.

Yeni Baştan

Herşey mazide kalsın
Soyalım bu üzerimizdeki çirkef elbiseleri
Sadece biz kalalım
Ve bugünler ve yarınlar
Öğrenelim öğrenmemiz gerekenleri
Kitaplarda kalmassınlar

Yalnız bir ses olsun duyduğumuz
Gözlerimiz tek sana
Kalplerimiz tek amaca yönelsin
Yaşayalım yaşamamız gerekenleri
İçimizde kalmassınlar.

Hep böyle suskun kalmassın yüreğimiz
Canlansın duygularımız biraz.
Şüpheler yok, korkular yok, acılar yok olsun
Silinsin içimizden kaygılar.
Haykıralım haykırmamız gerekenlere
Dilimizde kalmassınlar.

Esra ÇINAR 4/D 1480

Rüyalarım

Hiç kimse karışamaz rüyalarım
O sonsuz sınırsız
O zamansız rüya ülkesinde
Boyada bilmeden, rüya gördüğümü

Hiç kimse karışamaz rüyalarım
Ne cumhurbaşkanları ne başbakanlar
Ne içişleri ne adalet bakanları
Ne yargıçlar ne savcı ne polis
Hiç kimse karışamaz rüyalarım
Ben bile...

Sermin Dik / 3-C 7546

Garipler Ocağı

Pansiyon

*Garipler ocağıdır pansiyon
Yoksullar bucağıdır pansiyon
Gurbetin diyarındır pansiyon
Ağlama ana sakın üzülme*

*Pişirdiğin yemeklerini özlüyorum bedenim soğuk
Üşüttüm yine akşam, onun için sesim boğuk
Seni özledim yine gözlerim yaşlı tenim donuk
Ağlama ana sakın üzülme*

*Biz beş arkadaşız baş koymuşuz bu yola
Kim bilir sonumuz, hayır mı şer mi ola
Yeter artık bitsin bu acı keder ver bir mola
Ağlama ana sakın üzülme*

*Beş arkadaş değil kardeşiz biz
Anlayamazsınız derdimizi kesinlikle siz
Ağlarsak da, gülersek de biz hep beraberiz
Ağlama ana sakın üzülme*

*Beş senedir birlikteyiz
Elbet ayrılacağız seneye
Önümdeki yarım ekmeğe, tuzsuz yemeğe bakıp da
Ağlama ana sakın üzülme*

*Yediğimiz içtiğimiz ayrı gitmez
Bizim çilemiz derdimiz bitmez
Anlamaya akıl, fikir, yürek yetmez
Ağlama ana sakın üzülme*

*Belki yoktur paramız, pulumuz ama insanız
Bizi beğenmeyenlere duyguda düşüncede
Binlerce fark atarız
Biz soğuk gecelerde battaniyeye sarılır da yatarız
Ağlama ana sakın üzülme*

Rifat KEL
5-B 5751

Kayseri Lisesi Pansiyonu

Bahar Geliyor

Gökyüzünden giden bulutlar,
Aklıma baharı getirir.
Havada sevinçle uçan kuşlar,
Bahar müjdesini bana verir.

Çiçeklerin açmasından,
Baharın geldiği anlaşılır.
Güneşin parlamasından,
Bahar sevinçle karşılanır.

Yeşil yeşil tüm yaprakları
Kahverengi bütün dalları
Denizde gezen martılar,
Sevin artık geldi bahar.

Denize dökülmüş vapurlar,
Paklarda gezen insanlar,
Dopdolu tüm sokaklar,
İnsanlar el ele bu bahar.

Betül EMRE

Sema Yazar Anadolu Lisesi 2-D

Koş Yakalarsın

Müzik telefon derken
Ders yılı bitti erken
Matematik, Fen, İngilizce'den
Tatlı tatilin oldu diken
Kafa oldu sonunda yafa
Okul dönüşü kitaplar rafa
Diziler her gün takip edildi
Uyku geldi düştü kafa
Takılırsın hoş flörtlere
Günlük yazarsın pembe deftere
Sene sonu sınavları gelince
Koşar durursun boş yere.

Hikmet KARABUCAK - Adana

Bir Bulut İki Serçe

(Tut Sevgimi)

Her sabah
Penceremden pencereye kuşlar yolluyorum.
Bilmem, geliyorlar mı sana?
Onlara ekmek yerine
Sevgimi ufalıyorum;
Bilmem getiriyorlar mı sana?

O küçük kuşlara anlatıyorum çaresizliğimi
O zaman hiçbiri konuşmuyor benimle.
Anlıyorlar mı onlar da yoksa
Bu aşkın imkansızlığını?

Onlar, pencereme geldiklerinde her sabah
İçimde koskocaman bir ümit
Senin geldiğini fısıldıyorlar bana,
Seviniyorum...
Senin güldüğünü fısıldıyorlar bana,
Gülüyorum...

Her sabah onlara, su yerine
Göz yaşlarımı veriyorum.
Onlarla paylaşıyorum tüm sırlarımı
Okşarken onları, ellerin geliyor aklıma
Senin ellerini de bir gün böyle okşayacak mıyım acaba?

Kuşlarımı senin aşkınla büyütüyorum.
Bir çift serçem gözlerin, turnalarım ellerin
Onlara senmişsin gibi bakıyorum.
Her saban yolluyorum onları pencereye
Bilmem görüyor musun?
Pencereme geri gelince kuşlarım
Seni görmüş gibi oluyorum.
Soruyorum onlara :
– "Bugün ne giymiş? Mutlu muydu? Gülüyor muydu?"
Hep iyi şeyler söylüyorlar bana.

Bekle biriciğim,
Bir gün onlarla ben de geleceğim pencereye
Bu sefer ben anlatacağım sevgimi
Önce sana, sonra herkese.
Sakın kapama o zaman pencereni olur mu?
Ben pencereye gelince, kovma beni sakın!
Sen de bana sevdiğini söyle

Kuşlarım artık haberini getirmiyorlar.
Ne oldu biriciğim sana?
Hiçbiri göremiyormuş seni;

Ne küçük serçe, ne martı, ne de turna...
Nerdesin?
Çok çaresizim, ne olur görün bana!

Biriciğim,
Eğer gittiysen çok uzaklara
Kuşlarımı yollarım ben oralara.
Hadi uçun kuşlarım,
Götürün yine sevgimi ona
İşte geldiler yine pencereme
Girin içeri, anlatın.
Ne yapıyor biriciğim?
Yoksa açmadı mı size penceresini?
Uyuyor muydu? Üstü açık mıydı?
Kapatın, üşümesin biriciğim.

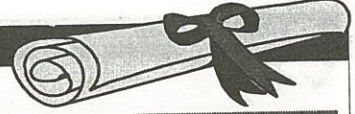
Söylesenize,
Hadi artık konuşun benimle
Anladım konuşmayacaksınız.
O halde ben giderim penceresine;
Engel olmayın bana ellerinizle.

O an serçem konuştu benimle:
– "Bekleme artık biriciğini." der gibi
Baktı gözlerime...

Sonra öğrendim biriciğim nerede,
O da olmuş minik bir serçe.
Bir gün gelip konu pencereye
Dedim :
– "Gel gir içeri, üşüme."
Kondu o zaman ellerime
Dedi :
– "Sen de gelir misin benimle?"
Konuşuyordu minik serçe

**Küçük gagasından öptüm ve
Beraber uçtuk maviliklere ...**

Filiz Aslantaş
Kayseri Lisesi 100. Yıl Mezunlarından
Erciyes Üniversitesi Biyoloji Bölümü
3. Sınıf Öğrencisi

ON'lu Bilmeceler

FIKRA:

FAZİLERİ

Salomon, tatilini geçirmeye gittiği köy civarında dolaşırken cüzdanını düşürmüştü. Cüzdanda 50 milyon lira para olduğundan, Salomon bu kayıp karşısında deliye dönmüştü. 2 ay sonra bir köylü cüzdanını bulduğunu mektupla haber verince, Salomon gidip, köylüyü buldu ve cüzdanı aldı. ancak banknotları sayarken kaşlarının çatıldığını gören köylü merakla sordu:

- Cüzdandaki para 50 milyondan fazla mıydı?
- Hayır, ama parayı kaybedeli 2 ay olduğuna göre, kabettiğim faizleri şimdi bana kim ödeyecek, ben bunu kimden alacağım?

ATASÖZLERİ VE DEVAMI

- Görünen köy kılavuz istemez; yol ister, su ister, elektrik ister.
- Bekleyen derviş; is tutar, pas tutar, küflenir.
- Fazla mal göz çıkarmaz; (gerekirse) can çıkarır,
- Üzüm üzüme baka baka; şaşı olur.
- Bugünün işini yarına bırakma; erteleyebileceğin kadar ertele
- Misafir umduğunu değil; getirdiğini yer.
- Ölenle ölünmez; mirasa konulur.
- Ateş düştüğü yeri yakar; sonra da yangın çıkar
- Su uyur; akarsu uyur gezer.
- Ben güzele güzel demem; ilk üçe girmeyince
- Kurunun yanında; pilav da gider.
- Öküz bey öldü inek hanım dul kaldı
- İğneyi kendine batıracağına; otur da donunu dik.
- Ev alma komşunun kızını al.
- Hastayı ALLAH iyi eder, ücretini doktorlar alırlar.

- * Dargelirliyi ezen 10'a ne denir?
- Enflasyon
- * İki bacaklı 10'a ne denir?
- Pantolon
- * Çok sert olan 10'a ne denir?
- Beton
- * En ağır 10'a ne denir?
- Ton
- * Kibar 10'a ne denir?
- Pardön
- * Çok dedikoducu 10'a ne denir?
- Telefon
- * Çekik gözlü 10'a ne denir?
- Japon
- * Lokomotifin arkasındaki 10'a ne denir?
- Vagon
- * İki ağır ve şişman 10 bir araya gelirse ne olur?
- Tonton
- * Her şekle girebilen 10'a ne denir?
- Pozisyon

ÖĞRENCİNİN DUASI

Sınavlarda atıcılara tabanca yanına bakmaktan şaşkınlıklara, gözlük kopye çektirmeyen hocalara da, insaf eyle ya RABBİ!
Amin.

Demet Kirbaz 5-C 8546

Sevgiliye

Sayfalarca seni seviyorum yazmak
Fayda etmiyor
Duymuyorsun ki sesimi
Geceler kapkara
Hasret kadar soğukken sensizlik
Donuyorum
Oysa içimdeki sevgi sınırsız
Dalgalarla boğuşan
Martılar kadar saf ve beyaz
Sarılıyorum sessizliğe gecelere
Yatmak istemiyorum
Çünkü başım yastığa değdiğinde
Seni düşünceğim
Gözlerim uykusuzluğa alışmışken
Bir şarkı tıttırüyorum
Duman..... Duman.....
Ya duyuyorsun ya duymuyorsun
Ama yine de söylüyorum
Çünkü "Seni çok seviyorum".

Sevilay Atıcı 4 F 8477

Duvar Yazıları

* İnsanların her üzüldüğünde saçını başını yolmasına hiç gerek yok. Çünkü! Kellik dertlere derman olmuyor.

* Misafir ol gel bana yumurta pişiririm sana param pulum yok ama yazdırırım bakkala

* Ey yükselen yeni nesil. İn ulan aşığıya.

* Dikkatli sür şoför amca insanın yedek parçası buluhmuyor.

* Gülü seven çiçekçiden alır.

* Sakla samanı ders çalışırken yersin

* Allah ilk önce erkeği yaratmış. Çünkü bir şaheser için önce bir müsvetteye ihtiyaç vardır.

* Öğrenci: Zavallı, Öğretmen: Zebani, Not: Zavallıların zebanilerin ellerinden almak için uğraştıkları şey.

* Off Off... bu ay yine her şeye zam geldi. Ama bizim notların zammı hala gelecek.

* Hayat su gibi akıp gitse de bizim musluklar akmayacak.

* Kalbimi vermiştim saklasın diye, buzdolabına koymuş kokmasın diye...

Elektriği Edison buldu, faturayı biz ödüyoruz.

Hamama giden parasını öder.

O kadar şişmandı ki resmi bile 5 kg geliyordu.

Damlaya damlaya su parası çok gelir.

Sözlüden zayıf aldım ama olsun önemli olan katılmaktı.

Aldatana aldatmak zevkin en büyüğüdür.

Bir gün düşünceye daldım dalış o dalış.

Yumurtayı sahanda mı yersin yoksa deplasmanda mı?

Çiğ köfteyi Kompela'nın elinden mi yersin yoksa mecliste mi?

Paraya para demezdi çünkü "R" leri söyleyemez.

Canlı yayın sona erdi, başınız sağ olsun.

Bugünkü fikrini yarına bırakma. Unutursan insanlığa yazık olur...

Üç kişi bir sırrı tutabilir. Şayet ikisi ölmüşse...

Akıllı adamın bir aptal kadar çok seçeneği olamaz!

Eşiniz kötü davranıyorsa, kendisinden "eş riski tazminatı" isteyin...

Takdir görmüyorsan üzülme, kendine plaket ver...

Toplumda yerim yok diye dert etme. Yap bir gecekondu senin de yerin olsun.

Sorun çıkarıyorsan çözümünü de üret ki bir işe yarasın...

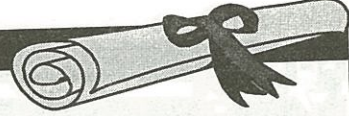
Sınavlar özelleştirilsin. Çalışkan öğrenci kiralamak serbest olsun...

Nefesleri kesen bir program seyretti. Şimdi sizlere ömür!

Benzin zammı ile baş edilmez. Arabınızı kokaine alıştırın.

Arada bir doğaya dönün. Akrabalarınızı da ziyaret etmiş olursunuz.

Başarılı bir tembel her zaman çalışmayı hayal eder.

DUVAR YAZILARI

- 1) Bu çay aptest suyu gibi olmuş, yoksa mut-fakta imam mı var?
- 2) "Kadın Hakkı" diye birşey yoktur, çünkü "Hak-kı" erkek ismidir.
- 3) Sevmek enayilik, sevilmek ise başkasının sır-tından geçinmektir.
- 4) Ağlarsa anam ağlar, gerisi Play-Back yapar.
- 5) Romana ortasından başlayın, beğenirseniz başını da okursunuz.
- 6) Tembelli idam ettiler, sallana sallana gitti.
- 7) Bir adamın metresi varmış, komşusunun da santimetresi.
- 8) At ölür meydan kalır, yiğit ölür çocukları ye-tim kalır.
- 9) Başarılı olmak mutluluk vericidir, ama ben mutsuzluğa alıştım.
- 10) Bayanların kalbi telefon kulübesine benzer, biri varken diğeri giremez. Erkeklerin kalbi ise Belediye otobüsü gibidir. Herkes sırt sırta girer.

ZIPIR BİLMECELER

- 1) İnsanlara en hüzün verici yaş hangisidir?
- 2) 5x5 ne zaman 8 eder?
- 3) Mizah kitaplarını nasıl okuruz?
- 4) Bir hırsız eve girerken neyi çal-maz?
- 5) Hiç para verilmeden açılan dava-ya ne ad verilir?
- 6) Fillerin niçin 32 dişi yoktur?
- 7) Büyük baca küçük bacaya ne de-miş?
- 8) Müşteri geldi, lokantaya masaya oturdu. Garson ne der?
- 9) Hangi tasta su içilmez?
- 10) Ayakkabıların eskimemesi için ne yapmak gerekir?

- 1 Gözyaşı
- 2 Hiçbir zaman
- 3 Soldan sağa doğru
- 4 Zili
- 5 Be-dava
- 6 Eğer olsaydı filler bigerdöver olurlardı.
- 7 Büyükleğin yanında sigara içmeye utanmıyor musun demiş.
- 8 Lütfen beyefendi masadan inip, sandalyeye otururmu-sunuz.
- 9 Kafatasından
- 10 Büyük adım atmak gerekir.

Birsen KIZILKAYA Hazırlık B 343

Garip Bilmececeler

1 • Terlikle pabuç arasında ne fark vardır?

2 • Bir timsahın sırtında dört tane büyük nokta varsa, bu neyi gösterir?

3 • Hangi maymunlar ağaca çıkamaz?

4 • Mustafa'ya Mistik dendiğine göre Fıstık'ın esas adı nedir?

5 • Hangi fareler kavalcının arkasından gitmez?

6 • Hangi kulübün taraftarları renkli televizyonları sevmez?

7 • Pelikanlar kılıçbalığı yemeden önce ne yapar?

8 • Bez mendiller ne işe yarar?

9 • Kimler ekmeğini taştan çıkarır?

10 • Bir kangurunun parası olup olmadığını nasıl anlarız?

11 • Yapraklarını döken ağaca ne denir?

12 • Limon ne zaman sıklır?

13 • Köpeklerin hangi türünün gözleri mavidir?

14 • Kırmızı pelerine hangi boğalar sinirlenmez?

15 • Pamuk Prenses'in ablasının adını biliyor musunuz?

16 • Yapraklarını döken gelinciğe ne denir?

17 • Kadının biri çarşıya çıkmış. Ama dönüşte evini bulamamış. Neden?

18 • Düşünce akımımızı en çok etkileyen akım hangisidir?

19 • Plak çalan ona ne denir?

20 • Kurbağalar neden yüzerken mayo giymez?

21 • Yapraklarını döken ağaca ne denir?

1 • Pabuç bir kişiye, terlik beş kişiye aittir. 2 • Uçur timsahı olduğunu. 3 • Yükseklik korkusu olan maymunlar. 4 • Fıstık yerler, sonra kılıçbalığı. 5 • Burunumuzdan çıkanları cebimizde taşımayız. 6 • Heykeltıraşlar. 10 • Cebinin delik olup olmadığına bakarak. 11 • Çöpçüleri seviniz. 12 • Yalnız kaldığı zaman. 13 • Lens takanların. 14 • Köt boğalar. 15 • Keten Prenses. 16 • Kelebek. 17 • Çünkü gözü bendiği bir elbisede kalması. 18 • Elektrik akımı. 19 • Gramofon. 20 • Hoplarken gıkarırsa ayıp olmasın diye. 21 • Çiğ yaparken.

CEVAPLAR

Bilmeceler

- 1- Ana bir kız doğurur. Ne ayağı var ne başı. Kız bir ana doğurur. Hem ayağı var, hem başı
- 2- Başı yeşil, emir değil. Üstü kara, kömür değil. İçi beyaz, peynir değil. Kuyruğu var, fare değil
- 3- Gelişi aslan gibi,. Duruşu sultan gibi. Yayılır hasır gibi. Sürünür esir gibi
- 4- Biri yer doymaz. Biri oturur kalkmaz. Biri gider gelmez

1- Tavuk, Yumurta, civciv 2- Turp 3- Kedi 4- Soba, ateş, duman

Zeka Bulmacası

Sıfırdan 15'e kadar sayıları, karelere öyle yerleştirin ki toplamalar hep 30 olsun

- a) Yan yana
- b) Alt alta
- c) Köşeden köşeye

Yandaki karelere öyle sayılar yerleştirin ki, her sıradaki ve köşegenlerdeki sayıların toplamı sıfır olsun.

	2	1	
8			
			0

3	14	13	0
8	5	6	11
4	9	10	7
15	2	1	12

Cevap

1	-1	1	-1
-1	-1	1	1
1	1	-1	-1
-1	1	-1	1

Cevap

Özlem Avcı 5976
Sevilay Şimşek 6718
5-B

Güzel Sözler

Gün karanlığında için hüznle dolunca
Anırlarla yaşarsın tek başına kalınca
Gözlerin onun yüzünü arar çaresiz
İçindeki yalnızlık tüm ruhunu sarınca
BENİ HATIRLAYACAKSIN

Hayatta öğrendiğin ilk şey gülmekse eğer
Hiç düşünme geleceğini.
Gülmeyi bilen gözlerin, dudakların ve yüreğin
Sana mutluluğu getirecektir.

Gidiyorum sana
Bir yığın hatıra bırakarak. Hatırlamak mı
Hatırlayabilirsin, Anmak mı
Anma başkaları duymasın unutmak mı
İşte onu yapamazsın
UNUTAMAZSIN

Özlem Avcı 5/B 5976

	1	2	3	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													

SOLDAN SAĞA

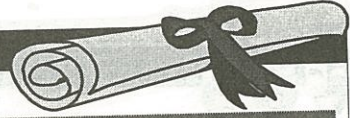
1- Okulumuz tarih öğretmenlerinden birinin soyadı, 2- Fasila-Geniş su yolu- Bir renk, 3- Artistin yaptığı- Kan grubu faktörü - An. 4- Almaktan emir - İsim mühürü - Sodyum'un simgesi, 5- Kültahya'nın bir ilçesi - Okulumuz müdür yardımcılarında birinin soyadı, 6- Yüzyıl - Bir tür cetvel - Bir element, 7- Ölenlerin bıraktıkları mal - "Kapı"nın ünsüzleri - Dinsiz, 8- Bulmaya çalışmak - Sivanın, boyanın altına çekilen kaba kat, 9- Satrançta bir taş - Bir ilimiz - "Akar"ın ortası, 10- Yere paralel olan çizgi - Bir sayı, 11- Ağız - Bir hayvan, 12- Söz dinleme.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1- Parçalamak - Bilinmeyen tarihi anlatır, 2- Okulumuz matematik öğretmenlerinden birinin soyadı - Geçme, bulaşma, 3- Vaziyet, durum - Uzaklaşma, 4- Ermiş kimselerin gösterdikleri tabiat üstü hal, 5- Misafiri ağırlama - Bir tahıl ölçüğü - Emir alan, 6- Korku - İri ve sert taş, 7- Lahza - Bir bayan giysisi - Nikelin simgesi, 8- Atın ayağına çakılan demir - Avrupa'da bir başkent, 9- İmkân - Bir soruyu kafadan atan, 10- Sevap için yapılmış iyilik - İridyumun simgesi, 11- Karadeniz halkından olan - Büyük çadır, 12- Haberci - Tören.

Hazırlayan :Fatma KAYNAKCI

50. Yıl Dedeman Ortaokulu

İki Yüzlü Yazı

Aşağıdaki yazıyı önce düz okuyun. Sonra da sadece altı çizili yerleri okuyun.

Hatun bu ne rezalet? Bulaşık yıka-
mamışsın daha! Sonra, akşam banyomu yap-
mam için su ısıtmamışsın. Ayrıca yemek
de hazır değil! İyi bir kadın, beyinin yemek-
lerden ne istediğini bilmeden ne yap-
acağına böyle karar vermez. Ben seni iyi
bilirim. Hep aynı şeyler! Haydi şimdi önlüğü-
nü giy, doğru mutfığa! Barada küllüğü-
mü ver de esas işime başlayayım

Anneme

Izdırabın yüreğimi dağıladı
Ayuçlarım boşlukta dolandı.
Bana arka çıkan olmadı.
Gözlerim hep seni aradı Annem

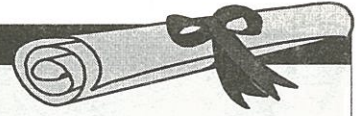
Geceleri hıçkırıklarla uyandım
Senin yokluğunla kavurulup yandım
Sessiz sokaklarda sensiz dolaştım.
Yanımda hep seni aradım Annem

Çektim yalnızlığın sızısını
Hissettim sensizliğin acısını
Silemedim gözümün yaşını
Silen de olmadı ANNEM

Figen Coşkun 5-H 7756

Söz Ola

- Bildiğin herşeyi başkasına da öğret. (Hz. Muhammed)
- Her haslet mü'minde bulunabilir. Yalnız hıyanet ile yalan bulunamaz. (Hz. Muhamed)
- Kabre hazırlıksız giren, denize kayıksız açılmış gibidir. (Hz. Ebu Bekir)
- Aptallara teşekkür etmeliyiz, onlar olmasaydı biz nasıl başarılı olurduk. (Mark Twain)
- Korkunun kaynağı bilgisizliktir. (Emerson)
- Arkadaşlık her zaman gölge veren bir ağaçtır. (Calvin Coleridge)
- Bir okul açılırsa bir hapisane kapanır. (Emerson)
- Tam dostluk benzer arkadaşlar arasında olur. (Nietzsche)
- Akıllı adamın içkisi sudur. (Thoreau)
- Bir kimse sizi ilk defa aldatırsa suç onundur, fakat ikinci defa aldatırsa bilin ki suç sizindir. (Sarah Bernhard)
- Elimde olsaydı her karış toprağa buğday eker gibi kitap ekerdim. (Horace)
- Bir insan başka bir insanla eşit olmayabilir ama her ikisi de her zaman için insandır. (L.de Bonald)
- Ne kadar zengin olursan ol, ancak yiyebileceğin belirli miktar para yersin. Denize testiye daldırırsan bir testi kadar su alır, gerisi kalır. (Mevlana)
- Cesaretli olmayan insanın başarısıda olamaz. (Poblius Cyrus)
- Bilgisiz insan, davula benzer, sesi çok çıkar ama içi boştur. (Sadi)
- Ya sus ya da susmaktan daha değerli şeyler söyle. (Pythagore)
- Başlamak yarı yarıya bitirmektir. (Horatius)
- Bir insanın zengin olup olmadığını merak ederiz de, iyi olup olmadığını araştırmayız. (Henrick)
- İnsanlar bir çırak, acılar ise onun efendisidir. Acı çekmedikçe bir insan kendi kendini tanımaz. (Alfred de Musset)
- Anne her zaman haklıdır o kadar çok çekmiş ve o kadar sevilmiştir ki, başka türlü olamaz. (Sudermann)
- Kusursuz arkadaş aramak, dost edinmeyi istemek demektir. (De Socy)
- Gençler yaşlıları budala sanır, fakat yaşlılar gençlerin budala olduklarını bilir. (Eschenbach)
- İnsanı hiç kimse dostları kadar aldatamaz. (Mercereau)
- Bir dost acı ama, gerçek söyler, bir düşman tatlı ama, yalan söyler.

ARE YOU OLD ENOUGH?

Every country has different rules about ages. For example in England, you have to go to school when you are five. But in Turkey you don't have to go to school until you are six. In England you can leave school, when you are sixteen. But in Turkey you are old enough to drive a car when you are seventeen. But in Turkey you are too young at that age. You have to wait until you are eighteen to get your licence (In America, you can have a licence when you're sixteen).

Also, when you are eighteen, you are allowed to get married. Married and go to a university. This is the same in England.

However, in England you are old enough to vote in an election at eighteen. In Turkey you are too young. You must wait until you are twenty one. You are also old enough to be a member of parliament in England at the age of twenty one. But in Turkey you are too young. You have to wait until you are thirty.

Other countries have different rules about ages. Sometimes, the differences can be surprising. In Italy, For example you can get married when you are fourteen (with your parents permission). In China though you aren't old enough until you are twenty four.

Selçuk YALÇIN
Y.D. 1-A 235

Are You Oldenought

She was only 14 years old. She wanted to live her life like the other people, but it wasn't be...

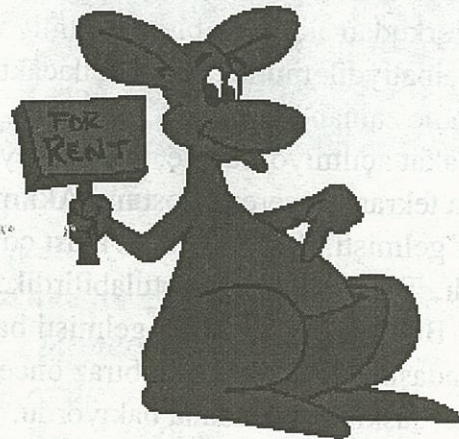
She was a girl. Her name was Kader. She didn't play any game with the others children. She didn't go to school. Because she was very ill. She was cancer, she waited her die. Also her life was going to darkness. Because her eyes, her blue eyes would be able to dark.

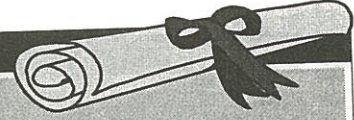
Her family were very sorry about it. Because they're losing their daughter. They wanted help but nobody didn't help them.

And this day come, all of the trees, all of the her friends started to cry. Because, Kader was die. Her blue eyes opened very slowly, and she said her mum "don't cry" but, but she went, she went to endless, she won't come again.

Now, she is grave's has got a lot of flowers, Perhaps Kader was looking me, while I was writing.

Hafize DOĞAN
241 Yb. D. 1-A

Esrarengiz Bir Olay

O zamanlar Sami Yangın Anadolu Ticaret Lisesine gidiyordum. Orta ikinci sınıftaydım. Beden eğitimi derslerini dışarda yapardık. Okulun içindeki küçük bir odayı soyunma odası olarak kullanıyorduk, her hafta iki kişi burada nöbetçi olur, derse girmezdi. O gün de ben ve bir arkadaşım nöbetçiydik. Beraber ders çalışırız diye düşünüyordum.

Odanın bir köşesinde eski görünümlü bir masa ve sandalyeler vardı. Nöbetçi olanlar orada oturur genelde ders çalışırlardı.

Arkadaşlarımız giyinip dışarı çıktılar. Oda boşalınca biz de ders çalışmaya koyulduk. Bir ara bir ses duyduk, kapıdan geliyordu. Ama önemsemedik. Mutlaka biri içeri girecekken vazgeçti diye düşündüm. Fakat işin aslı ders bitip de arkadaşlarımız gelince anlaşıldı. Kapı kilitliydi. Biraz önce birisi kapıyı üzerimize kilitlemişti ve biz ne olduğunu anlamamıştık. Aman Allah'ım! Ne yapmalıydık? Arkadaşım sapsarı olmuştu.

Koştum, pencereden aşağıya baktım, atlamak için çok yüksekti, arkadaşım umutsuzca,

- İşte burada kaldık, dedim.

Korkudan aklımıza birşey gelmiyordu, beklemeliydik mutlaka kapı açılacaktı. Ama ne zaman?

Fakat açılmıyordu işte. O anın heyecanıyla tekrar pencereye koştum. Aklıma yan sınıf gelmişti. İki pencerenin arası çok yakındı. Buradan geçip kurtulabilirdik odadan. Bu fikir çok mantıklı gelmişti bana. Arkadaşıma baktım. Hâlâ biraz önceki yerinde, şaşkın şaşkın bana bakıyordu.

- Ne yapacağız? dedi.

- Başka çaremiz yok, pencereden yan sınıfa geçip kurtulabiliriz. Kapıyı açamıyorlar işte.

Birden yüzü değişti, daha da korktu.

- Ben geçemem, ya düşersen?

- Beklemek daha mı iyi? Ben çıkıyorum.

Hemen pencereye çıktım. Duvardan tutunarak yan sınıftakilerin de yardımıyla kurtuldum. Ama aklım arkadaşımdaydı. O da gelmeliydi. Bütün idareciler kilitli kapının önünde toplanmıştı. Kapıyı kırmayı bile düşünüyorlardı.

Aklıma bir fikir daha geldi, dışardan pencereye bir merdiven dayayıp içerdekileri oradan aşağıya indirebilirdik.

Dışardan merdiven dayandı, arkadaşım ve eşyalar odadan çıkarıldı.

Bir sonraki derse de geç kalmıştık. Kapıyı kilitleyeni kimse bilmiyordu. Bulunamadı da...

Mehtap KAYNAKÇI
4-D 8130

Kopya Veeer!

Yanımdaki ineği dürtüyorum

Bilmiyor ecel teri döküyorum

Kopya ver yoksa uçar hayallerim

Yazın kim çalışacak, kopya ver

Kaldır başını o kağıttan artık

Geçtin 10'u çoktan anladık

Babama kim anlatacak şimdi?

Kim bekler eylülü kopya ver,

Çekip aldı hoca boş kağıdı

Almış oldu bütün sıcak yazımı

Söyle bana bunu niye yaptın?

Çekip aldın bütün hayallerimi...

Sibel İMAMOĞLU - Kayseri

Anne

Sene bin dokuz yüz otuz iki
Yorgun gelmiş dünyaya
Hasta bir işçinin karısı
Bir kere doğmuş
Beş kere azrail yanı başında
Beşinci de ben.
Teninde gün izi
Saçlarında başak
Ellerinde toprak
Gürleyen bir pınar başında
Dağlarına düşmüş ay ışığı
Saçlarına ak
Bahtı kara
Gözlerinde nem
Annem.

Tutamadım Seni

Başımı göğe kaldırıp baktım
Seni aradım bulutların arasında
Bir kuştun, uçtun
Tutamadım seni

İskeleye oturup denize baktım
Ellerimi suya daldırdım
Avuçlarımdaydın sen
Bir suydun
Aktın parmaklarımın arasından
Tutamadım seni

Şimdi sensizim, yalnızım ben
Uzaklardayım, çok uzaklarda
Yüzünü görmüyorum ama,
Resmin hâlâ yanımda

Selver Taşgüzel Y.D-1-C

Sevgi Gözyaşları

Ağlamak istiyorum,
Sanki bulutlardan akan yağmur,
Musluklardan boşanan sular gibi
Ağlamak istiyorum.
En azgın nehirler
Büyük, çok büyük okyanuslar gibi
Fakat ağlayamıyorum
Tarihten bir yaprak
Eski bir defte açılıyor
Gözlerimin önüne
Ve onu görüyorum
Gözlerini denizden almış
Dudaklarını kiraz bahçelerinden
O geliyor, hayali karşımda
Sarılmak istiyorum
Kollarımı omuzlarına atmak,
Dudaklarımı kiraz bahçelerine daldırmak
O kirazdan tatmak
Fakat olmuyor, neden mi?
Dedik ya hayal!
Sevmek istiyorum
İnsanın suyu
Sakalın deyneği
Kuşun kanadı, sevdiği gibi
Kavuşmak istiyorum.
Dağların birbirine,
Aşıkların sevdiklerine
Akarsuların denize kavuştuğu gibi
Fakat olmuyor
Ağlamak istiyorum
Neden, seni seçtiğim için
Neden, seni sevdiğim için
Bilmiyorum belki de aşk...

Hüseyin Gökdoğan 6/E-8031

Bakış

İşığa baktım

O da bana

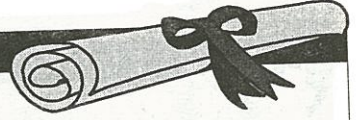
O bende ne gördü

bilmem ama

Ben onda

Kendimi gördüm.

M.G.

Doğunun Güzel Yüzü

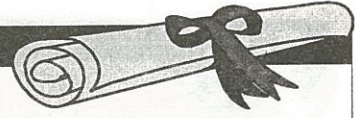
Karadeniz, Marmara, Ege ve Akdeniz tarafından sarılı olan Anadolu Yarımadası, Asya kıtasından batıya doğru bir burun gibi uzanır. Bu yarımadaı binlerce kilometre uzunlukta bir kıyı şeridi çevreler. Üstelik bu kıyılar, Eski Romalılar'ın Mare nostrum, yani "Bizim Denizimiz" adını verdikleri Akdeniz'deki kıyıların da en güzellerinden. Batı Anadolu kıyılarından Kapadokya'ya kadar olan bölümü ise dünya tarihinde hem Batı, hem de Doğu'nun gelişmesi açısından çok önemli olaylara sahne olmuş. Burada çeşitli diller ve dinler doğmuş. Anadolu'nun kültür tarihinin boyutlarını kavrayabilmek için insanın bin yıllarla düşünmesi gerekiyor. Kıyılar küçük koylarla, kumsallarla dolu. Ülkenin iç kesimleri ise, Çanakkale'deki Troya'dan Fırat Irmağı'na kadar bir antik yapıtlar müzesi görünümünde. Bilgilerini genişletmek amacıyla oraya gzmeye gidenler Hititler, Yunanlılar, Romalılar, Makedonyalılar, Persler, Moğollar, Selçuklular ve Osmanlılar tarafından olduğu kadar Yahudiler, Hıristiyanlar ve Müslümanlar tarafından da kurulmuş bu tarihsel labirentin içinde nereye bakacaklarına karar vermekte zorluk çekiyorlar. Bu uygarlıkların bazısı kılıç gücüyle kurulmuş, bazısı da kutsal haç adına. Ama daha sonraki kuşaklara değerli birer miras olarak geçen pek çok şey de meydana gelmiş bu ülkede. İ.Ö. 700 dolaylarında yaşamış olan efsanevi Kral Midas ve altın tahtı, o çağlardaki adı Pergoman olan Bergama kentinde icat edilen parşömen kağıdı ve bugün sergilendiği Berlin'deki müzede görenlerin hayran kaldığı Zeus Sunağı bunlar arasında. Askeplelon'un sütunları, buraya tedaviye gelen Eski Yunanlılar'ı anımsatıyor insana ve bir zamanlar yeryüzünün en büyüğü olan Pergamon Kütüphanesi'nin kalıntıları

bu insanların ne kadar geniş bir bilgi birikimi gerçekleştirmiş olduklarını düşündürüyor. Her adımda tarihsel bir olguyla karşılaşma olasılığı var. Örneğin Efes'te Hz. İsa'nın havarilerinden Paulus ile Johannes Hıristiyanlığı yaymaya çalışmışlar, ayrıca Merzem Ana da burada yaşamış. Dünyanın Yedi Harikası'ndan biri sayılan Artemis Tapınağı da bu kentteymiş. Başka bir harika da çok yakında, bugünkü adı Bodrum olan Halikarnassos'ta bulunuyor. Kral Mausolos adına yapılmış anıtmezar. Bugün de kullandığımız "mozole" sözcüğü onun ardından geliyor. Bu anıt mezarın kalıntıları arasından toplanmış heykel ve kabartmalar şimdi Londra'daki British Museum'da izlenebiliyor.

Büyük bir olasılıkla günün birinde, 20. yüzyılın beton yapılarının kalıntılarının da gölgeleri Türk Riverası üstüne düşecek, ama onları hayranlıkla izlemek için kimse yollara dökülmeyecek. Buna karşılık Kapadokya'nın tuf kayalıklarından oluşan peribacaları o zaman da aynı ilgiyle izlenecek. İlk Hıristiyanlar'ın düşmanlarından kaçmak için burada saklanmaları ve kayaların içine kiliseler, konutlar oymuş, hatta yeraltı kentleri oluşturmuş olmaları o zaman da hayranlık uyandıracak. Likya ya da Pontus bölgelerindeki kaya mezarları ve Kaunos'ta bulunan Hıristiyanlık öncesi tapınak mezurları da eşsiz oluşları ve gizlerini açığa vurmayaşlarıyla ilgileri toplayacaklar. Tıpkı bin yıl önce olduğu gibi Pamukkale'nin beyaz travertenden terasları yerlerinde duracak ve sıcak sular çökelttikleri kireçle burada Doğulu bir masal anlatıcısının bile aklına gelmeyecek kadar gerçekdışı bir görünüm oluşturmayı sürdürecekler.

Pelin Ayhan Y-D 2-B 284

Eski Ev

Okulumuzun bahçesini gezerken duvarların dışında bir ev mutlaka gözünüze çarpmıştır. Okulumuzun doğusunda, basketbol potasının arkasındaki evden bahsediyorum. Bu ev de aynı Kayseri Lisesi gibi tarihi saklar. O ev ki Kayseri Liseli öğrencilere hep manzara olmuştur. O ev ki okulumuzun nerdeyse dördüncü duvarı gibidir.

Bu ev 1896 yılında yapılmıştır. Kendi zamanının köşküdür. Yıllar önce bir çok insanı içinde barındırmış, başkaları için de düşler evi olmuştur. Yıllarla birlikte bu ev de doğal olarak yıpranmıştır. Şu anda görünen kısmı sadece bir bölümüdür. Ev görüldüğü gibi iki katlı, sekiz odalı, iki koridorlu, iki mutfaklı ve iki ocaklı bir evdir. (Bir çok sebeplerden dolayı bu bölümlerin çoğu yıkılmıştır) O insanların seslerini arar. Evin içten planı çok karışık ama görkemlidir. Evin dış planı ise çok asildir. Yıllarla girdiği savaştan gazi olarak çıkan bu ev hâlâ dimdiktir. Oymaları, eski insanların süse, sanata önem verdiklerini anlatır. Merdivenleri, duvarları ve tavanları tam bir sanat eseridir. Eminim o evin dili olsaydı, bize eski en eski Kayseri Lisesini anlatırdı. Lisemizin eski mezunlarını, onların sorunlarını, öğretmenlerini, binanın yapıldığını anlatırdı. Bize Kayseri'yi, Erciyes'i anlatırdı. Nede olsa ev sahibi sayılır tam 101 yaşında.

Bu ev yıkılırsa, neler olur hiç üşündünüz mü? Okulumuzun manzarası bozulur, yüzyıllık tarihi bozulur, beton yığınlarına zemin hazırlanır. Bunu yapmayı da nediler zaten. Kentleşme, modern şehir, görüntü bütünlüğü uğruna müze sayılacak bir evi kurban edeceklerdi. Başaramadılar. Ankara'dan bir heyet gelip bu evi inceledi. Evin yıkımını yasakladılar. Evin kapılarını incelemek üzere Ankara'ya götürdüler. Hatta bu ev kitaplara bile geçti. Eğer elinize "Geleneksel Kayseri Evleri" kitabı geçerse bu evi lakabıyla "Tosun Ağa" evini resimleri ve planlarıyla inceleyebilirsiniz.

İstedim ki hergün gördüğünüz bu evi bir de ben anlatayım, görkemini gözünüzün önüne getireyim. En önemlisi de eski evlerin önemini size aktarayım. Onlar bize geçmişte Kayserililerden en büyük hatıradır. O evler bize bir evde nasıl yirmi kişi mutlu olur, onu anlatır. Aileye verilen önemi anlatır. Ama artık anlatamayacaklar. Yıkılmak üzere. Onlar son çığlıklarını atıyorlar, susup bir dinleyelim...

"Durun!! Yıkmayın bizim gibi evleri, biz sizin tarihiniz, nasıl kıyarsınız atalarınızın emanetlerine. Biz yıkılırsak, nereden anlayacaksınız eski Türk ailelerini, geleneklerini, biz yıkılırsak, nereden bulacaksınız bizim gibi tarih, sanat eserlerini. Biz yıkılacağız, evet biz kayıp olacağız, üzerimizde dumanlı ocaklar yerine belki de havuzlar olacak ama o zaman siz de olmayacaksınız. Siz de siz olmayacaksınız."

Seher Üstündağ Hz. C-370

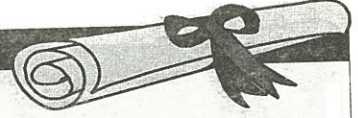
Yaz Ortasında

Bahar Düşü

Elif Özrahat Y-D 1-E 94

Artık sıkıcı bir tempoyla süren iş hayatından sıkılmış, şehrin bu pis havasını soluyarak yaşamaktan yorulmuştum. Bir tatile çıkmanın vakti gelmişti bile. Önce hummalı bir çalışmayla yolculuğa hazırlanıyordum. İnsanın böyle zevkli işlerle uğraşması yorgunluk değil aksine enerji veriyordu. Vakit neredeyse geceyarısı oluyordu ve benim bütün işlerim bitmişti. Uyandığında güneş kızılığını karşıkı dağların yüzüne vuruyor, sisli şehri nazlı nazlı aydınlatıyordu. Benimse bu güzelliği seyretmem çok kısa sürdü. Hemen arabama atlayıp bu sıkıcı şehirden kurtulacaktım. Her sabah beni işe götüren yollar, şimdiye beni bilmediğim tanımadığım bir aleme sürüklüyordu. Gideceğim yolun uzun olduğunu biliyordum. Manzara güzel değildi, ama gelen kokunun insanın aklını başından almaması mümkün değildi. Ankara yolu üzerinde iğde ağaçlarının verdiği mis kokuları arabamın içini çevrelüyordu. Hızla ilerliyor mola verip zaman kaybetmeyi dahi göze alamıyordum. İç Anadolu'nun kurak sarılığından kurtulup yavaş yavaş kendimi yeşilin kucağına bırakıyordum. Bir benzin istasyonunda durmanın vakti gelmişti. Arabadan indiğimde, iri yarı, beyaz saçlı, sakalları ağarmış bir adamın sesi bütün bedenimi sarsmaya yetmişti. İlgimi çeken bir özelliği de kafasına taktığı yeşil kepiydi. Onu eline alıyor sallıyor bir yandan da bağırmasına devam ediyordu. Karşısındaki adamsa diğerine göre daha az irice bırıydı, fakat kavgada geri kalır yanı yoktu. Sorunu anlamak için onları dinlemeye çalışıyor, bir yandan da arabamla ilgileniyordum. Sorunun hatalı sollama olduğunu ve bunun da adamın kamyonuna zarar verdiğini anladım. Evet sorun büyük değildi fakat iletişimsizlik ve iki insanın da sinirlerinin son haddinde olması bu kavgaya neden oluyordu. Olayın sonu yok gibi görünüyordu, benimse bu saçma olayla alakadar olmaya hiç niyetim yoktu. Yoluma devam etmeye karar verdim.

Sonunda İç Anadolu'nun kurak ikliminden kurtulmuş, Bursa'nın Ormanlarıyla Karadeniz havasını soluyordum. Etrafım yüksek dağlarla çevrili, orman denizinin içersinde arabamla gemi misali ilerliyordum. Gitmek istediğim yer belli Oylat'tı. İlk başlarda yolda hiç ev yoktu, ama artık köylere girmiştim, dar sokaklarda baş başa evlerin beni Oylat'a götürdüğünü sanıyordum. Fakat yol uzuyor bir türlü bitmek bilmiyordu. Bir zaman oluyor dağı tırmandıran yollar, bir zaman da yokuş aşağı götürüyordu beni. Sonunda Oylat'a ulaşabildim. Ne ka-

dar küçük bir yerdi. Sadece oteller vardı. Çevremde tek gördüğüm şey tabiki bunlardan ibaret değildi. Bir de çevreyi saran ormanlar var elbet. Önce çevreyi gezdim adım başı mısırcıydı. Çevrede insanlar bir aşağı bir yukarı geziyorlardı. Aklıma gelen ilk şey burada kesin sıkılacağımdı. Bir otle girdim. Rezervasyonum yoktu, bir oda bulmuş olmam bile şanstı. Otelin rengi ruhumu karartmaya yetmişti. Her yer koyu kahverengi kaplıydı. Odam birinci kattaydı. Kapıyı açtığımda manzara ne yorğunluğumu unutturacak kadar güzel, ne de bir hafta boyunca tüm tatilin keyfine varmama yetecek derecede değildi. Odam arka cephedeydi, içerdeyse bir yatak, masa ve telefonluk vardı. Manzarasıysa karşıdaki otel odasının mavi penceresinden ibaretti. Bunca olumsuzluğu kapatıp geçecek bir artı beni buraya bağlayabilirdi. Ben de bu artıyı bulabilmek için gezmeye başladım. Sonunda aradığım artıyı bulmuştum. Ya da nasılsa o beni arayıp bulmuş, Oylat'a görünmez zincirlerle bağlamıştı. Önce pazara çıktım, sadece bir manav vardı ve herşey çok tazeydi. Öğrendiğime göre halk dağın eteğindeki köyde yaşıyormuş ve buraya sadece çalışmak için geliyormuş. Hergün taze meyve getiriyorlarmış, hepsini satıp, kazançlarını sağlıyorlarmış. Pazarsa dar bir alandaydı, fakat istenilebilecek, ya da bir insanın ihtiyaç duyabileceği herşeyin bulunduğu bir yerdi. Meydanıysa yurdun herbir yerinden hamamlarda şifa bulmak amacıyla gelen insanlarla doluydu. Nede-

nini bilmediğim sebeplerden dolayı oradaki insanlarla arkadaşlık kurduğumu hatırlıyorum. Konuşmaya ilk kim başladı, yada bahsettiğimiz konu neydi. Bunu hatırladığımı söylersem, büyük bir yalan olur. Namaz vakitlerinde genelde ortalık tenha oluyor fakat sonrasında başını yarım bağlamış kadınlar ellerinde ayarlarıyla emek emek göz nurlarını ipliğe döküyorlardı. Genç kızlar da aynı şekilde birbirlerine yaptıkları işi anlatıyorlardı.

O meydana her gidişimde, her zaman aynı yerlerde aynı kişilerle karşılaşmak, bir sıkıntı değil zamanla bir zorunluluk haline geliyordu. O insanlarla görüşmeyip, onlarla konuşmamak üzüyor bir taraftan da merak veriyordu. Yıl boyunca ne televizyondan ne gazeteden fırsat bulup da konuşamadığınız dostlarınızı, en yakın arkadaşlarınızı dahi aramıyorsunuz. Oysa orda ne televizyon, ne gazete, ne de sosyal herhangi bir faaliyet yok. Konuşulan konularsa ne boş konular ne de memleket meseleleri. Zaten insanların biraraya gelmelerini sağlayan, dost kılan da dil değil mi?

Her zaman dikkatimi çeken bir genç topluluğu bence etrafın neşe kaynağıydı. Sessiz sedasız araba gürültüsünün dahi olmadığı akşamlarda bu grubun kahkahaları bazen köşedeki iki çay bahçesindeki sesleri dahi geride bırakıyordu. Çevrenin onlara karşı ne bir şikayeti ne de bir sıkıntısı vardı. Yaptıkları iş sadece çekirdek çitip şakalaşmaktan ibaretti.

Temiz bir ortam, tatlı dilli insanlar bir insanı mutlu etmeye yeter de artar

bile. Birgün bir ağacın altındaki bankta bir dostumla oturuyorduk, o ara yanıma üç genç kız geldi. Ellerinde çekirdek paketi hem çevreyi kirliletmek istiyorlar, hem de çekirdek çitip sohbet etmek için yanımdaki banka oturdular. İçlerinden biri arka taraftaki oturaklara doğru koştu ve bir çöp kovası alıp arkadaşlarının yanına geldi. Kendi gönüllerini eğlendirirken, başkalarının zevkine de

saygı gösteren insanlar görüp, tanıdıkça insan olduğumdan daha bir gurur duyuyor, ilerlemiş olmanın zevkine daha fazla varıyorum. Yıl boyunca çevresine karşı sorumsuz milyonlarca insanı görerek duyduğum utançtan bu grup beni sıyrıp alıyor.

Günler kumsaatine doldurulmuş gibi, sayılmadığı sürece anlayamadığınız bir hızla geçiyordu. Arka tarafta yer alan odamdan kurtuluyor, ön tarafta bütün hareketliliği içinde barındıran bir odaya taşınyordum. Ama yine eski odam diyordum. Ne de olsa ilk göğürsü. Yeni odamda güneşi bir başka ışıkla selamlıyor, geceleriye yatıp uyumamak için göz kapaklarıyla mücadele veriyordum. Dağlar öyle yüksekdi ki gündüz saat sekize doğru ancak güneşin yüzünü görebiliyor ; akşam üstüyse beş, altı gibi aramızdan ayrılıp dağların arkasına saklanıyordu. Yine de varlığını bize sekize kadar hissettirecek ışığını yolluyordu.

Artık burada geçirdiğim sayılı günler bitmiş, ayrılık vaktiyse çoktan kapıyı çalmıştı. Ama gönlüm burarlardan ayrılıp tekrar şehrin o boğucu havasına dönmeyi istemiyordu. Burada geçirdiğim bu doyumsuz günler edindiğim eşsiz arkadaşlıklar burada kalmayı daha çok istememe sebep oluyordu.

Son gün yorulmak bilmeksizin pazara gittim, meydana gezdim, o küçük köyün her karışına tek tek basmaya, bu mekanı beynime işlemeye harcayarak geçirdim. Gece caddeye açılan balkonda oturup düşüncelerimi topladım.

Sabahleyin de aynı şekilde erken kalkıp seher vaktinin mağrurluğunu seyrettim. Odamı terk ederken sanki asırlardır oturulmuş aile yadigarı bir köşkü terkeder gibi bir burukluk vardı içimde. Arabamla son kez küçük bir tur attım ve o güzelim cenneti belki bir daha geri gelememek endişesiyle terk ettim. Oradan ayrılırken farketmediğim birşey de gelirken sanki yalnız bana açılan bu yeşil kapı, dönüşümde bana hayata farklı bir pencereden bakabilmeyi öğreterek kapınıyordu.

Sakarya Türküsü Üzerine

Sakarya Türküsü Necip Fazıl Kısakürek'in olduğu kadar, edebiyatımızın da büyük şiiirlerinden biridir. Milli bir felsefeyi olduğu kadar, dayanılmaz bir çile ve ıstıurabı da, kuvvetli şiiir diliyle söyler.

Sakarya bir timsaldir. 50 mısralık bu şiiirde şair, tasvir yerine tecrit yapmaktadır. Yani Sakarya Necip Fazıl'ın söylemek istediği hafakanlı düşünce ve duygulara bir su yolu almaktır.

Bu vasfıyla "Sakarya" yerine herhangi bir nehir de olabilir, dersiniz. Fakat hayır. Anadolu kurağının tam ortasından geçmesi, "renginin kandan ve çamurdan" olması, ihtişamlı bir maziden sonra kendi yurdunda haksızlık ve sefaleti ile sürünmesi bakımlarından, bu timsal-nehir ancak Sakarya olabilir.

Sakarya geçmişindeki şanlar, zaferler, ermişlikler, fakat halindeki paryahlık ile çıldirtıcı tezatlar trajedisinin yükünü cılız gövdesi üzerinde taşıması dolayısıyla Anadolu'dur ve Türk milletidir. (Şiiirin yazıldığı 1949 yılları itibariyle, ırmağa vurulan çizgiler daha derin gerçeklik taşımaktadır)

Sakarya, saf çocuğu masum Anadolu'nun

Vicdan azâbına eş, kayna, kayna Sakarya

Öz yurdunda gariipsin, öz vatanında parya."

Yüce İslâm İmânı-Türkün şereflı geçmişı ve halihazırın kire, kedere, haksızlığa, bulanmışlığı gibi üçüzlü bir tema üzerine kurulmuş olan bu şiiirin iki kahramanı Sakarya ile Necip Fazıl'dır :

"İnsan bu su misali kıvrım kıvrım akarya

Bir yanda akan benim, öbür yanda Sakarya"

.....

"Sakarya, saf çocuğu masum Anadolu'nun

Divânesi ikimiz kaldık Allah yolunun!

Sen ve ben, gözyaşı ile ıslanmış hamurdanız;

Rengimize baksınlar kandan ve çamurdanız.

Akrebin kısıracında yoğurmuş bizi kader;

Aldırma, böyle gelmiş bu dünya böyle gider.

Bana kefendir yatak, sana tabuttur havuz;

Sen kıvrıl ben gideyim. Son Peygamber kılavuz"

Sakarya da, Şair gibi "hor, öksüz" fakat büyük bir dâvanın, mukaddes bir yükün hamalıdır. "O hamallık ki, sonunda rütbe ve mal yok, yalnız zehirle pişmiş aş vardır; anneden, vatandan, arkadaştan ayrılık" vardır.

Bu dâvanın ağırlığı altında Sakarya, şanlı imparatorluğun merkezinde ve feyizli imânın doruğunda olduğu günleri vadederek dövünmektedir.

"Şimdi dövün Sakarya, dövünmek vakti bu ân;

Kehkeşanlara kaçmış eski günleri an!"

"Sakarya Türküsü" tarihin akışı içinde bir idraktır. Tarihin su yoluna düşeli kirlı ve temiz "olukları" tesbit eden şair, bugünkü boynu bükük acınacak manzaramızın yalan ve rıyadan: bütün mukaddeslere karşı inançsızlık, samimiyetsizlik ve sahte sevgiden doğduğuna kanidir.

Bir başka şiiirinde de:

"Bütün bir kainat yalana teslim" diyen Necip Fazıl'dır. Kıscası İslama, tarihe, millete karşı kof bir inançsızlık: İşte faciamızın sebebi budur.

**"Her şey akar; su, tarih, yıldız, insan ve fikir :
Oluklar çift: birinden nûr akar, birinden kir.**

.....

İnsan üçbeş damla kan, ırmak üçbeş damla su;

Bir hayatta çattık ki, hayata kurmuş pusu.

Geldi ölümlü yalan, gitti ölümsüz gerçek:

Siz, hayat süren leşler, sizi kim diriltecek!

Bununla beraber milletimiz, halkımız, askerimiz gibi Sakarya da bu köleleştiren zilletin, bu yalanın, bu sahteliğın farkındadır. Büyük milletimize oynanmış bu onur kırıcı, bu zehir ve zillet verici entrika sonuna kadar sürmeyecektir. Şair, yücelerden duyduğu bir diriliş buyruğunu, milletine müjdelere gibi, Sakarya'ya verdiği ihtişamlı ve azimli bir emirle şiiirini bitirmektedir.

**YOL O'NUN, VARLIK O'NUN GERİSİ HEP ANGARYA
YÜZÜSTÜ ÇOK SÜRÜNDÜN, AYAĞA ALK SAKARYA!**

Harun Aydın Y. D. 2-B 48

Sakarya Savaşı için cepheye gidip şehit düşen 1920-1921 Öğretim Yılı Kayseri Lisesi son sınıf öğrencilerine ve tüm şehitlere rahmet dileriz.

Büyük Vuslat Gerçekleşti

13 Eylül 1893 tarihinde "DERECE-İ ULA MEKTEB-İ MÜLKİYE İDADİSİ" adıyla kurulan KAYSERİ LİSESİ bugün 104 yaşındadır. Dile kolay bir asırı geride bırakıp, ikinci asırdan yol almak... 104 yıl neler getirdi, neler götürdü? 104 yıllık uzunca zaman dilimi içinde bu yaşlı onurlu, gururla, geçmiş şanlı şerefle dolu bina neler gördü, neler yaşadı? Bazı mezun ve mensuplarının vefasızlıkları yanında yetiştirdiklerinin; Türk milletine, vatana, millete, insanlık alemine faydalı olduklarını gördü. Anadolu'nun hatta dünyanın muhtelif yerlerinde başarı, çalışkanlık, asalet ve fazilet timsali oluşlarını gördü. Sevinç ve mutluluk duyguları yaşadı.

Geçmiş günlere dönüp, geçmişin sayfalarını çevirdiğimizde Kayseri Lisesi mezunlarının, Kayseri Lisesi'nde okuyanlarının yurdun dört bir yanına yayılmış, aynı sıralarda eğitim-öğretim görmüş bazı sebeplerden birbirlerini yıllarca görmemiş, fiziken birbirlerinden ayrı, ama ruhen birbirlerine çok yakın olan; yüzlerce binlerce kişinin bir araya gelmesi, birbirleriyle kucaklaşması, hiç bir ressamın çizemeyeceği, hiçbir yazarın anlatamayacağı, duygulu sevinçten göz yaşartıcı tablolar oluşturacaktır. "KAYSERİ LİSESİ 100. YIL ŞEREF BELGESELİ" her ele alışınızda sizlere bu duygulu anları yaşatacak, hayatınızın hiç bir döneminde bu denlisini yaşamadığınız lise yılları okul arkadaşlığı samimi havasını teneffüs ettirerek sizleri o günlere tekrar götürecektir olan "KAYSERİ LİSESİ 100. YIL ŞEREF BELGESELİ" çıktı.

Kayseri Liseliler, Kayserili hemşehrilerimiz sevininiz. Yıllarca süren yorucu bir çalışmanın ürünü olan sizlerin de sabırsızlıkla beklediğiniz Belgeselinizin yapılan baskı ve cilt işleri tamamlanmış olup büyük bir tesadüf Samsun'dan yola çıkarılan bayrağımızın Kayseri Lisesi'ne geliş günü olan 16 Mayıs 1997 tarihinde 3 Ciltlik 2544 sayfa, kuşe kağıt, kısmen renkli ve şömiz kapaklı "KAYSERİ LİSESİ 100. YIL ŞEREF BELGESELİ" Kayseri Lisesi'ne geldi.

Eserin basımını gerçekleştiren MEDYA MERKEZ AJANS görkemli bir tanıtım programı ile belgeseli Kayserili ve Kayseri Liselilere tanıttı. Üzerinde "Bu ARAÇ KAYSERİ LİSESİ 100. YIL ŞEREF BELGESELİNİ TAŞIMAKTADIR" ibaresi yazılı TIR Saat 11.00 civarında Kayseri Lisesi'nin önünden hareket ederek şehirde iki saat süre ile tur attıktan sonra şehrimiz Cumhuriyet meydanına park etti. Saat 13.30'da Büyükşehir Belediyesi MEHTER TAKIMI

burada bir konser verdi. Bütün yerel, ulusal basın ve tv mensupları orada idi. Gösterinin ardından Okul Müdürü Gençosman MART ile Müdür Yardımcısı ve Belgeselin Hazırlayıcısı Yusuf ÖZMERDİVENLİ Kayseri Lisesi ve 100. Yıl Şeref Belgeseli'nin Türk Milli Eğitim'ine katkılarını anlattılar. Belgesel hakkında bilgiler verdiler. Daha sonra Tır okula getirilerek Belgeselin dağıtımına başlandı.

Aynı gün saat 18.00 civarında Samsun'dan gelen bayrağımızı karşılamak üzere ilimiz Valisi Mevlüt Çetinkaya, Büyükşehir Belediye Başkanı Şükrü Karatepe, İl Milli Eğitim Müdürü İsmail BOZKURT, Garnizon Komutanı, Melikgazi Kaymakamı Mehmet GÜLER, Melikgazi İlçe Milli Eğitim Müdürü Mustafa DİKMEN ve çeşitli daire müdürleri Kayseri Lisesi'ne gelmişlerdi. Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli'ni incelediler, beğendiler takdirlerini belirttiler.

NE DEDİLER ?

Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli'ni gören, inceleyen herkes beğeniyor, hayran oluyor, takdir ve teşekkürlerini bildiriyor. Bize ulaşan bu duygu ve düşüncelerden bazıları.

DOÇ. DR. ŞÜKRÜ KARATEPE (Büyükşehir Belediye Başkanı)

"Kayseri ve Kayseri Lisesi'ne layık bir eser olmuş. Çok güzel. Belediye Başkanlığına yazınız Encümeninden karar çıkararak bir miktar alarak ilgili birimlerin kütüphanelerine kazandıralım."

İSMAİL BOZKURT

(İl Milli Eğitim Müdürü)

"Çok güzel bir belgesel olmuş. Kayseri Maarif Tarihine de kaynaklık edecektir. Bize yazınız bütün okul kütüphanelerine alınması için bir onay alalım tavsiyede bulunalım..."

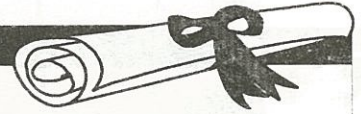
MEHMET GÜLER

(Melikgazi Kaymakamı)

"Kayseri Lisesi ve Kayseri için bir kazanç Müdür Bey bu eseri hazırlayanlar ve emeği geçenler için bir TEŞEKKÜR yazalım..."

RIFAT HIZLISOY

"Yusuf Bey eserinizi inceledik. Tebrik ederim geçmiş ile geleceği birleştiren bir köprü olmuş. Değeri güzelliği anlatmakla, bitmez. Ne diyeyim bunu hazırlamak için harcadığınız zaman inşaallah ibadeti-nize sayılır..."

GENÇOSMAN MART
(Kayseri Lisesi Müdürü)

"Önce borcumuzu nasıl ödeyeceğiz, ya satılmazsa diye uykularım kaçırıyordu. Eseri gördükten sonra rahat uyku uyudum..."

MEHMET BEDİZ
(Kayseri Lisesi Eski Müdürü)

Yusuf Bey tebrik ederim. Çok güzel olmuş. Her şey en ince ayrıntılarına kadar düşünülmüş. Şu da olsaydı diye aklımızdan geçen herşey var. Şu da yok denilecek bir şey bırakılmamış. Ellerinize sağlık. Allah razı olsun..."

ALİ LAYIKDİL

"Böyle bir eser hazırlandığından haberim olmadığı için fotoğraf veremedim, üzgünüm. Ben de Kayseri Lisesi mezunuyum. Bir takım alıyorum. Arkadaşlarım var. 20 yıldır kaybettiğim arkadaşlarımla bugünkü konumlarını, adreslerini, telefonlarını görünce sevinçten uçacaktım. Birisi Nevşehir'de imiş. Hemen telefonla aradım..."

EMEL ESENDAL

"Sayın Hocam sizi kutlarım. Kayseri Lisesi'ne ve Kayserililere bu eserle de çok büyük hizmet yapmışsınız. Dün belgeselin takımını okuldan almıştım. Bursa'dan geldiğimi duyan dostlar misafir geldi. Arkadaşlarla gece 02.30'a kadar inceledik. Eski günleri yâdettik zevkine doyamadık..."

GÖNÜL ERENŞOY
(Bursa'dan gelen misafir öğretmen)

Bu eseri görünce Kayseri Lisesi mezunu olmadığımı üzüldüm. Bizim okullarda böyle bir esere rastlamadım. Kayseri Liseliler ne kadar şanslı..."

BURHANETTİN AKBAŞ
Erciyes TV Bindalı Programı Yapımcısı)

"Sayın Hocam bu eser Kayseri Lisesi Belgeseli olma yanında adeta bir KAYSERİ ANSİKLOPEDİSİ olmuş. Sizi tebrik ederim. Bunu tanıtarak biz de bu hizmete katkıda bulunalım..."

AHMET DEMİR

"Hocam ben Sümer Lisesi mezunuyum. Ama eserinizi gördüm inceledim çok beğendim. Arkadaşlarım da var. Kitaplığıma bir takım alabilir miyim?..."

Çok az örneklerini sunduğumuz ferdi görüşler dışında yerel televizyonlar belgesele geniş yer verdiler. Ulusal ve yerel gazeteler de Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli'ni çeşitli şekillerde duyurdu.

Bunlardan bazıları :

HÜRRİYET 20 Mayıs 1997

Tır dolusu kitap. Kayseri Lisesi'nin 100. Yıl Şeref Belgeseli beş yıllık bir çalışmanın ürünü olarak çıktı....

TÜRKİYE 21 Mayıs 1997

Kayseri Lisesi'nden Şeref Belgeseli. Türkiye'nin köklü eğitim yuvası Kayseri Lisesi'nin 1993 yılında kutlanan 100. Yılı anısına hazırlanan ve beş yılı aşkın süredir çalışmaları devam eden 100. Yıl Şeref Belgeseli baskı işleri son buldu... 1893 yılından 1997'ye kadar Kayseri Lisesi'nden mezun olmuş Kayseri Lisesi'nde ve orta kısmında okumuş (akşam lisesi, dışarıdan bitirenler dahil) tüm Kayseri Lisesi mezunlarını ve okuyanları kapsamı içine almıştır...

ZAMAN 21 Mayıs 1997

Kayseri Lisesi'nden belgesel. Türkiye'nin tanınmış pek çok simasını yetiştiren Kayseri Lisesi 100. Şeref Belgeseli yayınlandı...

BÜYÜK KAYSERİ 17 Mayıs 1997

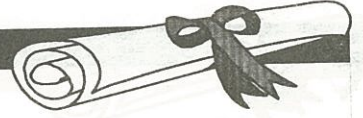
Kayseri Lisesi 100. Yıl onuruna yapılan 100. Yıl Şeref Belgeseli'nin tanıtımı Büyükşehir Belediyesi Mehter Takımı'nın eşliğinde yapıldı... 25 bin mezunun güncelleştirilmiş bilgilerini içeren 100. Yıl Şeref Belgeseli'nin Türkiye'de bir başka örneğinin olmadığı vurgulandı...

YENİ KAYSERİ 24 Mayıs 1997

Dev eser oldu. Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli satışa çıktı... Kayseri Lisesi'nin kuruluşundan bu yana okulda görev alan tüm öğretmen ve öğrencileri bir çok bilgi belgeleri bir arada topluyor.

KAYSERİ AKIN GÜNLÜK 17 Mayıs 1997

Kayseri Lisesi'nden görkemli tanıtım. Kayseri Lisesi'nin şanlı tarihinin yer aldığı Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli dün Cumhuriyet Meydanı'nda basına ve halka tanıtıldı.

KAYSERİ ANADOLU HABER 17 Mayıs 1997
Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli tanıtıldı...
Türkiye'nin şimdiye kadar benzeri yapılmamış olan
100. Yıl Şeref Belgeseli 1893 yılından beri Kayseri
Lisesi'nin şimdiye kadar ki tüm mezunlarını kapsı-
yor. Üç cilt halinde basılan Belgele Kayseri Lisesi
mezunlarının ve Kayserililerin çok büyük ilgi gös-
termesi bekleniyor...

Evet bütün Kayseri Liseliler Kayseri Lisesi 100.
Yıl Şeref Belgeseli sizin eserinizdir. Eserinize sa-
hip çıkınız. Bir an önce 3 ciltlik bu kültür hazine-
sini kitaplığınıza kazandırınız.

**TÜKENMEDEN KAYSERİ LİSESİ'ne uğraya-
rak belgeselinizi alınız. İl dışında bulunanlar
ödemeli isteyebilirler.**

VEFA BORCU

1893'de kurulan Kayseri Lisesi bugün
104 yaşındadır. 104 yıllık onurlu geçmişi
şanla, şerefle dolu bu yaşlı yuva nelere gör-
dü, ne günler geçirdi. Ne vefasızlık örnekleri-
ne, ne de vefalılık örneklerine şahit oldu. Be-
kara hanım boşamak kolay derler. Dışarıdan
tenkit etmek kolay. Kayseri Lisesi neler yetiştir-
ti. Bunlar arasında vefalılık örnekleri gös-
terenler de olmuştur. Tabi devletin imkanları
malum. Tenkit edeceklerine okullarına yardım
etmeleri ilgi göstermeleri beklenir. Ne yazık
ki tenkit edenler bu duygulardan genellikle
yoksun oluyorlar.

Kayseri Lisesi 1979 mezunlarından Sayın
Ali Rıza Köksoy ta Antalya'dan eşiyile birlik-
te kendisine ilim, irfan ve feyiz veren okulunu
ziyarete gelmişti. Çam sakı-
zı çoban armağanı kabilin-
den okuluna bir fotokopi ma-
kinası getirerek armağan et-
miştir.

Kendilerine teşekkür
eder hayırlı işler dileriz.

Kayseri Lisesi Kültür Faaliyetleri

Mayıs ayı, okullardaki faaliyetler açısın-
dan hareketli bir aydır. Bu hareketlilik,
Kayseri Lisesi'nde değişik etkinliklerle
kendini gösterir.

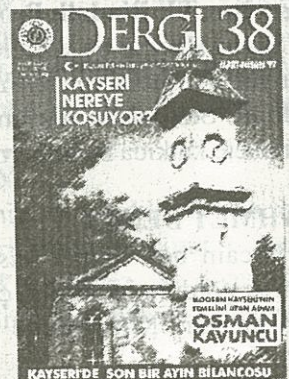
Görev alan ve alamayan öğrencilerimizin
heyecanlarını doruklaştıran faaliyetlerimize
okulumuzun Kültür ve Edebiyat Kolu tara-
findan gerçekleştirilmektedir.

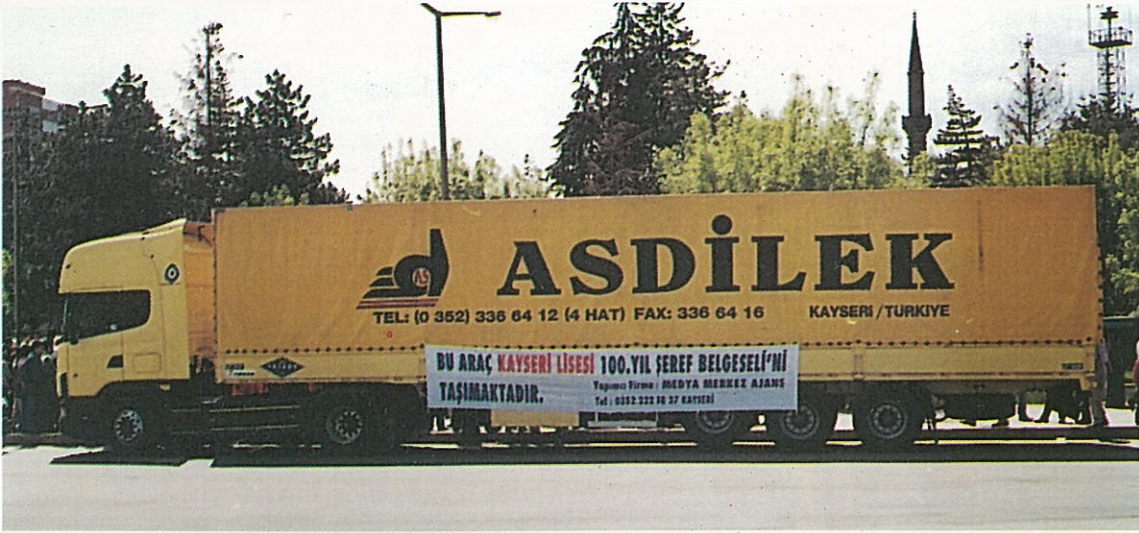
- Yabancı Dil 2-B sınıfından Harun Emek-
lioğlu'nun yazıp oyunculuğunu da yapmış
olduğu "Türkümüz" adlı oyun sahnelendi.
Okulumuz tiyatro salonunda sahnelenen
oyun büyük beğeni aldı. Oyun yazarına ve
yöneten öğretmenlerimiz Ruhittin Soyakça
ile Sedat Karakoç'a teşekkür ederiz.

- Kayseri Lisesi'nde 1922-1924 yılları
arasında Edebiyat öğretmenliği yapmış
olan "Han Duvarları" şairi Faruk Nafiz
Çamlıbel'i anma töreni 30 Mayıs 1997
Cuma günü yapıldı. Aynı gün ilimiz Şe-
hir Tiyatrosu'nda Prof. Dr. inci Enginûn
ve Prof. Dr. Necat Birinci'nin konuşmacı
olarak katıldıkları "Faruk Nafiz Çamlı-
bel" konulu panel yapıldı.

KAYSERİ BASIN CAMİASI BİR DERGİ DAHA KAZANDI

Deha Reklamcılık
Grubu tarafından
"KAYSERİ DERGİ
38" isimli derginin
yayımına başlandı.
Alışılmış ölçülerin
üstünde değere sa-
hiptir. Yayın haya-
tında başarılar dile-
riz.

"Bu araç Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli'ni taşıyor" pankartı bulunan tır şehirde 2 saat tur attıktan sonra Cumhuriyet Meydanı'nda park etti. 100. Yıl Şeref Belgeseli'ni tanıtıcı konuşmalar yapıldı. Yusuf Özmerdivenli konuşmasını yaparken.

Kayseri Lisesi Tiyatro Kolu'nun sahneye koyduğu "Türkümüz" adlı oyundan bir sahne ve oyuncular